

ဝင်းကျော်ဦး

လျော့တားရမည့် ပါးပင်တရှိန်သာကာ

မီးဖူးဖြစ် မီးခိုက်ပြီးရေး

ဘုပ္ပါဒိုး သဘက်ဝန်းကျင်ရှာဖို့ ဆောင်းပါးယူးစွဲည်းမှု

၁၃

ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସିରେ

တိက်(၁၆)၊ အဓန်း(၃၄)၊ ပြည်ရိပ်မွန်အိမ်ရာ၊ လျည်းတန်း
ကမာချွတ်ဖြောက်ယ်၊ ရန်ကုန်။

ଫୋନ୍ ନଂ: - ୦୬୭୨୨୩୮୪୮୦୯୧୦୧୦୨୨୧

ပုဂ္ဂနိုင် မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေမြင်း	-	ပထမအကြိမ်
အပ်ရေ	-	၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ
တန်ဖိုး	-	၂၀၀၀
ထုတ်ဝေသူ	-	၂၅၀၀ ကျပ်
မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်	-	အေားလျမ်းဟိန်
မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းဒီဇိုင်း	-	မြေရာနာပုံနှိပ်တိုက် (၀၁၉၅၁)
ကွန်ပြော	-	ဖော်လေး
မြန်မာရေး	-	လဲလဲ
	-	တိုက်(၁၆)၊ အမန်း(၃၄)၊ ပြည်ရိပ်မွန်အိမ်ရာ၊ လှည်းတန်း ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
	ပုံး:-	၀၉၂၅၃၂၂၅၉၆၀
		၀၉၃၂၂၄၈၈၉၉၉

မြန်မာနိုင်ငံပါးခိုက်ပျီးရေးအသင်း

သစ်တော့ သစ်ပင်ရှားပါးလာ မှူး
ကြောင့်သဘာဝရာသီဥတု ဖောက်
ပြန် လျက်ရှိသည်။

သစ်တော့များအမြန်စိမ်းလန်း
စေရန် အကြီးမြန်သောဝါးပင်သည်
သစ်အစားအသုံးချေနိုင်ပါက သစ်
တော့များ အမြန်စိမ်းလန်းနိုင်ပါသည်။

- ၀၁ ထဘာဝပါးခိုက်တို့ စနစ်ထက္ခလာများပြု ပါးခိုက်တော်ဝါး
ထန့်နှင့် ပါးအထွက်တို့နိုင်ရန် စောင်ရွက်ခြင်း။
- ၂၂ ပို့ဆောင်ရေးပိုက်ခေါ်၊ တစ်ပိုင်ထိနိုင်ပိုက်ခေါ်များ၊ ထွေ့ထောင်ရန်
မြန်မာနိုင်ငံပိုက်ပို့ဆောင်ရေးအသင်း၊ လွှာ့စောင်ရွက်လျက်
ရှိသည်။ ပါးမျိုးရရှိနိုင်ခေါ်နည်းလပ်၊ များစွာလျက်
စောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။
- ၃၃ ပါးများတို့ ပို့ဆောင်ရေးပိုက်ခောင်ရွက်
ခြင်းမြင့် ပါးများကြောရည်အသုံးခံစာင်ရွက်လုပ်ပြုလုပ်၍ ပါးခိုက်
လုပ်ချေမှုပို့ဆောင် ထပ်တန်းများစွာလျက်ရှိသည်။

- ၄။ ရှုံးသည် အာဟာရပြည့်ဝသားကြောင့် တင်းသေးဟန်၊ ချေထိ
တို့၏ ဘရင်အခြား တင်းသေးကြောင့်သည်။ မြန်မာတို့၏ပို့ဆကာ
နည်းသည်ကဲဖွေတွေကိုသိတ်ဖို့ရန်ပလွယ်တူပါ၊ မျှုပ်များတို့
ဝေတိုးပို့ဆကာနှင့်မြန်မာပြည်တာ ပြည်ပဝေရွှေတွေကိုသိ တင်းဖို့ရှင်း
ရန် မြို့တော်လုပ်ရှိသည်။
- ၅။ ဝါဆိုတ်ဝတောင်ဘူမာ၊ ဇန်နဝါရီ ဝင်စွေနှင့်အကုပ်ရရှိဝဝရန် နှီး
လတ်ချွေပစ္စည်များထုတ်လုပ်မြင်းသားတန်များဝပ်လျော်ရှိသည်။
- ၆။ ဝါဆိုတ်ချွေပစ္စည်းဝေအားပြုရှုပ်ဝသာနည်းများမြင်းသာ
(a) ထန်ဝသာရှုပ်နှင့် လတွေထုတ် တွင်ရတ်တွေမြင်း
(b) သေပော်ပြာဌာ်မြန် ဒို့မြင်း၊ ပက်လုပ်မြင်း
(c) ပရ(သို့ပဟုတ်)ပင်လယ်ဝရတွင် ဒို့မြင်း
(d) တထုဝေအေပစ္စည်းမြန် တာရှုည်းဝေအားပြုရှုပ်မြင်း
နည်းလမ်းများထုတ် သင်တန်ဝပ်လျော်ရှိသည်။
- ၇။ ဝါဆိုတ်များအဆင့်မြှုပ်ထင် ရန် သတ်တင်းလွှန်ဝါဆိုများရတ်တွင်
ရှုပ်လမ်းများတွင် ဝါဆိုဝေသွေးထုတ်လုပ်ပါတာ ဝင်စွေရရှိရသည်။
ဝါဆိုဝေသွေးရတ်ဝသာနည်းလမ်းများလည်း သင်တန်ဝပ်လျော်ရှိ
ရှိသည်။
- ၈။ မြန်မာနိုင်ငံဝါဆိုတ်ဖို့ချော် အသင်းသည် ဝါဆိုတ်ဖို့မြင်း။ ဝါဆို
ထုတ်လုပ်မြင်း။ ဝါဆိုတ်ခို့အားလုံးရှုပ် မြှုပ်သားတန်း၊ ဝါဆိုတ်
လုပ်ချေမှုများ ပရိဝသာဝသင်တန်မှုနှင့် မြန်မာတင်းရှုပ်ပလုံးရှုပ်နှု
ဝါဆိုတ်သနလုပ်ငန်းအတွက် ဝါဆိုတ်ခို့ ဝါဆိုတ်ရှုပ်နှုန်း၊ သင်တန်း
ကတ္တာရှုပ်တို့တည်းတော်ရတ်တွင် ရန် မြို့တော်လုပ်ရန် မြို့တော်လုပ်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတီးပိုက်ပျိုးဇူးအသင်း လှပ်စားမူ ဖံရိပ်များ

ပေးအာဏာလုပ်ခိုင်းမြတ်စွာ နှင့် ရီးယားပြည်တိုက်ပြုရေး

?

ဝင်းကျော်

លោកអារម្មណីប៊ុនជីវិតធម្មាន នូច ថីរោងប្រើប្រាស់

៤

သင့်အမြတ်

ပေးအာမည်မီးပင်တိုင်းသာဝါ နှင့် စီးပွားရွှေမီးခိုက်များ

၁၁

မာတိဂာာ

၁။ အမှာစကား	၁၃
၂။ သာသာယာယာ စာတိရွာ	၂၃
၃။ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ ဘုရိမ်မာန်	၃၀
၄။ လေးစားရမည့် ဝါးပင်တို့၏သဘာဝ	၄၁
၅။ စီးပွားဖြစ် ဝါးနိုက်ပျိုးနည်း	၅၇
၆။ ဘိုးဘိုးအောင် မ မည့် ဝါးနိုက်ပျိုးရေး စီးပွားဖြစ်ဝါးနိုက်ပျိုးနည်း(၂)	၆၇
၇။ ဝါးကိုကြာရည်ခံအောင် ပြုလုပ်နည်း	၆၅
၈။ ဝါးကို ကြာရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း(၂)	၇၁
၉။ စာတုဇေားဖြင့် ဝါးကိုကြာရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း	၇၉
၁၀။ ဝါးအဆစ် ပျိုးပွားနည်း	၈၇
၁၁။ ဝါးအမြစ်ဆုံးမှ ပျိုးပွားနည်း	၉၃
၁၂။ ဝါးသုဉ်းခြင်း	၉၉
၁၃။ မြန်မာ့အဖိုးတန် ကြသောင်းဝါး အသေပြာလို ကြသောင်းနိုက်	၁၀၅
၁၄။ မျှင်ဝါးနိုက်ပျိုးနည်း	၁၀၉
၁၅။ လူသားနှင့် ဝါး	၁၁၅
၁၆။ ဝါးသဘာဝနှင့် ဝါးနိုက်ပျိုးနည်း	၁၂၁
၁၇။ တာရည်ခံ မျှစ်ပျိုးပြုလုပ်နည်း	၁၃၉
၁၈။ ဝါးမီးသွေး အသုံးဝင်မှနှင့် အလွယ်ကူဆုံး ဝါးမီးသွေးနတ်နည်း	၁၄၅
၁၉။ ဝါးပေါင်းခံရည်(ဝါးအရျဉ်ရည်)ထုတ်လုပ်နည်း	၁၅၃

အမှာစကား

အမြဲစိမ်း သဘာဝဝန်းကျင်ရေးရာသတင်းဂျာနယ် အတွေ(၁) အမှတ် (၁)မှ အတွေ(၂) အမှတ်(၂)အထိ ဝါးအကြောင်း ဆောင်းပါ များကို အဆက်မပြတ်ရေးသားခဲ့သူ စာရေးဆရာဝင်းကျော်ဦးကို ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။

ပျောက်ဆုံးသွားသော ဘုံးမာန်၊ သာသာယာယာလို့ရွှာ စီးပွားဖြစ်ဝါးစိုက်ပျိုးရေး၊ ဘိုးဘိုးအောင် မ မည့်ဝါးစိုက်ပျိုးရေး၊ ဝါးကိုကြောရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း(၁)၊ ဝါးကိုကြောရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း(၂)၊ တာရည်ခံမျှော်ချိုလုပ်နည်း၊ ဓာတုဆေးဖြင့် ဝါးကိုကြောရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း၊ ဝါးမီးသွေးအသုံးဝင်မှုနှင့် အလွယ်ကူးဆုံးဝါးမီးသွေးဖုတ်နည်း၊ ဝါးအဆစ်မှုမျိုးပွားနည်း၊ မိန့်းဖလာ ဝါးစိုက်ပျိုးနည်း သို့မဟုတ် ဝါးအမြဲစိမ်းမှ မျိုးပွားမြင်း၊ ဝါးပေါင်းခံရည်(ဝါးအချဉ်းရည်)ထုတ်လုပ်နည်း၊ လေးစားရမည့်ဝါးပင်တို့၏ သဘာဝနှင့် ဝါးသုည်းမြင်း စသည့်ဝါးအကြောင်း ပဟုသုတများစွာ

ကို ဖတ်ရှုခွင့်ရအဲပါသည်။

ထိုကြောင့် စာရေးဆရာဝင်းကျော်ဦးကို ကျွန်မကျေးလူးတင်
ခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ ထိုထက်ပို၍ ကျေးလူးတင်စရာအကြောင်းက ဖန်
လာခဲ့ပြန်ပါသည်။ ဘီဘီစီးဝင်းမြင့်၏ ‘ကင်းစုံ’ပါးအကြောင်း
ကို လေလှိုင်းမှုနားဆင်ခွင့်ရချိန်ကဖြစ်သည်။ ဘီဘီစီးဝင်းမြင့်၏
အဟောအပြောကြောင့် ဝါးစိုက်ပျိုးရေးရေးကို လေလာရန်
အမြှော်မြှော်လန်းခြင်းသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအသင်းမှ
တာဝန်ရှိသူတို့နှင့်အတူ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ကျွန်မတို့လေ့လာရေး
ရောက်ရှိသွားခဲ့ရသည်။

သိတာချော့အမည်ရှိ ဝါးခြီးကိုသွားရောက်လေ့လာခဲ့ကြပါ၏။
ခြိုင်ရှင်အမျိုးသမီး၏ ဖုန်းနံပါတ် ----- ကို အကြိမ်ကြိမ်
ခေါ်ခဲ့ရသည်။ ဆက်သွယ်မှုပြင်ပရောက်လိုက်၊ မကြားတစ် ချက်
ကြားတစ်ချက်နှင့် အဆက်အသွယ်ရအဲသည်။ နှစ်နာရီကြာ ခြိရာရ
သဖြင့် Taxi ကားခကဗလည်း အတော်လေးတက်ခဲ့ပြီ။ ပျိုးပင်
ဝယ်ရန်လာသူမဟုတ်ပါသဖြင့် ထိုင်းမခြိုင်ရှင်က ကိုယ်တိုင်
လာရောက်တွေ့ဆုံးခြင်းမရှိခဲ့။ ချောင်းကမ်းပါးဆင်ခြေလျောကို
မေးတင်ကာ စိုက်ပျိုးထားသည့်ဝါးခင်းကိုမြင်ခဲ့ရသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ဝါးနှစ်က အင်္ဂါနီးရှားမှယူကာလာ ဤဝါးမျိုးကို
စိုက်ပျိုးထားခဲ့သည်ဟု အလုပ်သမားတို့ကဖြေကြားသည်။ မျှစ်
ထုတ်၍ရောင်းချေရန်မဟုတ် ဝါးမျိုးထုတ်ရောင်းသည်ဟုဆိုသည်။
ငှါးခြားမျှစ်စိုးလေးတစ်စိုးကို ရှားရှားပါးပါးမြင်ခွင့်ရအဲပါ၏။ နောက်
မျှစ်ထုတ်ရောင်းပါမည်ဟုတော့ ဆိုသည်။ ယုံလွှာယ်သူ ကျွန်မတို့

အမှားဟု ကျွန်မတို့ ရည်ရွယ်ကြရဲ့သာ။

ရာသီဉာဏ်သုတေသနများရှိရှိသော ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံမှာ စားနပ်ရှိကြာ နှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်စေရန် ကြီးပမ်းကြရညီးမည်ဟု ကျွန်မတို့ အမြတ်စိမ်းခြင်းသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အသင်းသားများ သန္တိတွေ့နှင့် ချွဲ့ကြရသည်။ ဝါးတော်များ တိုးခွဲ့စိုက်ပျိုးရန်၊ ဝါးစိုက်ပျိုးရေး သင်တန်းများပြုချင်ရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခဲ့မိကြသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှု အတွေ့အကြုံကို မော်မရနိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့်ပင် အမြတ်စိမ်းလန်း ခြင်းသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အသင်းသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ် မေလ ၁၈ ရက်မှ စတင်ကာ အမြတ်စိမ်းသဘာဝဝန်းကျင်ရေးရာ ရုံးနှင့်ယူနယ်ကို ပြည်သူ့ပညာပေးလုပ်ငန်းအဖြစ် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့အသင်း၏ ဘဏ္ဍာရေးမျှော်းအေးချမ်းဟိန်က ထုတ်ဝေခွင့် လျှောက်ထားရာရရှိခဲ့ပြီး နှစ်ပတ်လျှင်တစ်စောင် ထုတ်ဝေရန် ခွင့်ပြုခဲ့ပါ၏။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူသားအရင်းအမြစ်များကို အသိပညာမြှင့်တင်ပေးမှုက အရေးကြီးလာပြီဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကြီးစားကာ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

သို့ပေသိ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးစာအုပ်ဆိုင်ကြီးများက နာမည် ကြီးရုံးနယ်မဟုတ်သဖြင့် အရေးတယူဆိုင်ပေါ်တင်ပေးခြင်းမရှိ သေးကြောင်း လက်တွေ့မှာခံစားလာခဲ့ရကြရသည်။

ရာသီဉာဏ်လည်း သိသိသာသာပြောင်းလဲလာနေသည်က တော့ အမှုန်တရားပင်ဖြစ်နေပါသော်လည်း ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံ မှာ အပူအပ်မရှိ။ ပတ်ဝန်းကျင်အရေးသည် အရေးကြီးဆုံး နိုင်ငံ ရေးဟု ပတ်ဝန်းကျင်သမားများက ဆိုနေကြသော်လည်း စိုးစဉ်း

မျှ ဂရထားခြင်းမရှိသေး။ ခက်နေပြီ... ဟု ကျွန်မတို့ ညည်းညှိခဲ့ကြသည်။

ထိုကြောင့် အရှုံးခံကာ အမြဲစိမ်းကျာနယ်ကို အတွေ(၂)အမှတ်(၂)တိုင်အောင် ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယခုမေလ ၁၈ ရက်နေ့ ဆုလျှင် အမြဲစိမ်းသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကျာနယ်သည် တစ်နှစ်သား ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

အတွေ(၁)မှ အတွေ(၂)အထိ အဆက်မပြတ် စာမူပေးပို့ခြင်းဖြင့် နီးမြှင့်ခဲ့သော ဦးကျော်ဝင်းကို ကျွန်မကျေးဇူးတင်ရခြင်းအကြောင်းရင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယမီ ထပ်လောင်းကျေးဇူးတင်သည်မှာ

အတွေ(၁)အမှတ်(၃)တွင် ဝါးတစ်ဗောက်ပျီးလျှင် ရင်းနှီး မတည်ငွေ မည်ရွှေ့မည်မျှလိုကြောင်း တွက်ချက်ပြထားသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာဝင်းကျော်ဦး(ဆရာဦးကျော်ဝင်း)၏ စေတနာကို ချီးကျူးဂုဏ်ယူမိပါသည်။ အတွေ(၁) အမှတ်(၅) တွင်မူ စာရေးဆရာဝင်းကျော်ဦးက ဝါးကိုကြောရည်ခံရန် ပြုပြင် နည်းများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ဝါးကို ရေစိမ်ခြင်းဖြင့် အလွယ်တကူပိုးမစားနိုင်ကြောင်း သတင်းပေးခဲ့သည်။ စီးဆင်းနေသည့်ရေတွင် ၃ ပတ်မှ ၁ လတိ စိမ်ထားပါက ဝါးအတွင်းရှိ သကြားစာတ်များ ပျော့ပျောင်းသွားပြီး ရေတို့က အစားထိုးဝင် ရောက်သွားသဖြင့် ပိုးမစားတော့ဟု ငှုံးကဆိုသည်။

ဝါးကို ကန်အတွင်းတွင်စိမ်ထားပါက သကြားရည်များထွက် လာပြီး အချဉ်ပေါက်လာသည်။ ပထမအကြိမ်စိမ်ပါက ၁၅ ရက်

ခန့်ကြာမှ အချဉ်ပေါက်တတ်သည်။ နောက်ထပ်တစ်ဖန်စိမ်ပါက လေးရက်ခန့်ကြာလျှင် အချဉ်ပေါက်သထက်ပေါက်ကာ ပိုးမစား နိုင်တော့ကြောင်း သိခွင့်ရလိုက်ပါသည်။

ဆရာဝင်းကျော်ဦးက အတွဲ(၁) အမှတ်(၆)တွင် ပင်လယ်နှင့် နှီးသာသူများသည် ဝါးကို ပင်လယ်ရေတွင်စိမ်ထားပါက ပိုးမထိုး၊ မိုးမတက်ကြောင်း ဆိုခဲ့၏။ ဝါးကို ကြာရှည်ခံရန်အတွက် အမျိုး မျိုးသာအရာဝတ္ထုများကို သုတ်လိမ်းလေ့ရှိကြပြန်သည်။ ထုံးရည် သုတ်ခြင်း၊ ကတ္တရာဆေးရည်သုတ်ခြင်း၊ ထုံးနှင့် ကတ္တရာရော၍ သုတ်ခြင်း၊ သဲပက်ခြင်း၊ ရေနံချေးသုတ်ခြင်း၊ ရေနံချေးနှင့် Red Oxide ခံဆေးရောကာကျို့ပြီး သုတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်ဟု ငှင်းကဆိုသည်။ အတွဲ(၁) အမှတ်(၈)တွင်မူ စာရေးဆရာဝင်း ကျော်ဦးက ဓာတုဆေးဖြင့် ဝါးကိုကြာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း ကို ဖော်ပြခဲ့ပြန်သည်။ Borax သာသမ ၅ ဆာ Boric Acid ၁ ဆ ကို ရေခြောက်ဆနှင့်ရော၍စိမ်ခြင်းနှင့် Boric Acid နှစ်ဆာ Borax နှစ်ဆာ Sodium သူည် ဒုသမ ၅ ဆဖြင့် ရေနှင့်ရောကာစိမ်ခြင်း စသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

မိုးများသောဒေသတွင် စိစစ်လေ့ရှိသဖြင့် Zinc Chloride တစ်ဆာ Sodium Dichromite တစ်ဆက်၍ ရေ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ရောကာ ဆေးစိမ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကြုံသို့ဖြင့် ဝါးကို သစ်နေရာတွင် အစားထိုးရန် ကြိုးစားကြဖို့လိုသည်ဟု ဆရာဝင်းကျော်ဦးက ဆိုခဲ့ ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

အတွဲ(၁) အမှတ်(၉)တွင်မူ ဝါးမီးသွေးအသုံးပြုမှုနှင့် အလွယ်

ကူးဆုံးဝါးမီးသွေးဖုတ်နည်းကို ဖော်ပြခဲ့သည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှပါ၏။

ဝါးမီးသွေးကို ရေစစ်ကဲသို့ အသုံးပြုပါက ရေထဲတွင်ပါဝင် သော မကောင်းသောဓာတ်များ၊ မကောင်းသောအနဲ့များကို ဖယ် ရှားပေးသည်။ ရေကိုသန့်စင်စေသည်။ စက်ရုံမှုထုတ်သောရေဆိုး မြောင်းများရှိရေကို ဝါးမီးသွေးမှဖြတ်၍ စီးဆင်းပေါ်ပါက ရေကို သန့်စင်စေသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝါးမီးသွေး ခေါင်းအုံး မွေ့ရာအတွင်းထည့်ကာ အသုံးပြုပါက အကြောအချင်ပြုလျှော့ နိုင်ကာ သွေးလေလည်ပတ်မှုမှုန်ကန်စေသည်ဟု ငှါးကဆိုသည်။ ဆရာဝင်းကျော်ဦးက အလွယ်ကူးဆုံးဝါးမီးသွေးထုတ်လုပ်နည်းကို စီးပွားဖြစ်လိုသူများအတွက် အခမဲ့သင်ကြားပို့ချွဲလေပြီ။

အတွေ့(၁) အမှတ်(၁၀)တွင်မူ အဆစ်မှုမျိုးပွားနည်းကို ပြည့်စုံ စွာဖော်ပြထားခဲ့သည်။

ဝါးအဆစ်တစ်ဆစ်တည်းသာရှိသော ဝါးအဆစ်ပိုင်းများကို မျိုးပွားမည်ဆိုပါက မြေတွင် ခြောက်စင်တိမိတာခန့် မြှုပ်ထားရ မည်။ အဆစ် နှစ်ဆစ်၊ သုံးဆစ်ရှိပါက အဆစ်ပိုင်းတစ်ခုလုံးအား မြေတွင်မြှုပ်မထားဘဲ အဆစ်တစ်ဆစ်ကိုသာမြှုပ်ဖိုး ထောင်လျက် အနေအထားဖြင့် ပျိုးထောင်နိုင်သည်။ နှစ်ဆစ် သုံးဆစ်ပါသော ဝါးအဆစ်ကိုပျိုးပါက ထောင်၍ပျိုးခြင်းသည် ရွှေ့ပြောင်းရလွယ် ကူသည်ဟုဆိုလေသည်။ အတွေ့(၁) အမှတ်(၁၁)တွင်လည်း အမြစ် ဆုံးမှု မျိုးပွားနည်းကို ဖော်ပြထားသည်။

အမြစ်ဆုံးမှု ဝါးမျိုးပွားပါက မိခင်အပင်မျိုးသုည်းသောအခါ

လိုက်သူ့သဖြင့် ဝါးရုံသက်တမ်းပြည့်ရန်အတွက် စိတ်မချရဟု သတိပေးထားသည်။ ပင်စည်ကြီးလေ ရှင်သန်မှုအားကောင်းလေ ဖြစ်ကာ မိုးနှောင်းကာလတွင် ဖြတ်ယူသောအမြစ်ဆုံးသည် အောင် မြင်မှုမရှိနိုင်ပါဟု ငှင့်ကဆိုသည်။

ဈေးကွက်ရှိသောဝါးမျိုးကို မြစ်ဆုံးမှုမျိုးပွားယူလိုပါက မြစ်ဆုံးသည်

(၁) သက်တမ်းတစ်နှစ်ထက်မထယ်စေရ တစ်နှစ်ခဲ့ထက် မကြီးစေရ

(၂) ရေဓာတ်ခန်းခြောက်ခြင်းမရှိစေရ

(၃) ပျိုးသောအခါ အပင်မလှုပ်ရှားစေရ

(၄) နယုန်လတွင်စိုက်ပါက ပို၍အောင်မြင်သည်

(၅) သဲနှစ်းနှင့် မြေဆွေးကို နှစ်ဆထည့်ရမည်။

(၆) ပျိုးပင်ရေကို အစိုးပေါက်ရှိရုံထားရှိပြီး ဒီးမခြောက်စေရ။

(၇) ရေများခြင်းလည်း မဖြစ်စေရပါ

ဟု သတိပေးထားသည်ကို တွေ့ရပါ၏။

အတွေ့(၁) အမှတ်(၁၂)တွင်လည်း ဝါးအချဉ်ရည်(ဝါးပေါင်းခံရည်လုပ်နည်း)ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားခဲ့သည်။

ဝါးအချဉ်ရည်ဆုံးသည်မှာ ရေမှုလွှဲ၍ အခြားညဵးနဲ့နဲ့ဖြင့်ပေါင်း၍ ၃၀၀ ကျော်ပါဝင်သည့် နိုညီရောင်အရည်ဖြစ်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်ကိုရေရော၍ သစ်ပင်များကို ဖုန်းပေးလျှင်လည်း ပိုးမွားအန္တရာယ်ကင်းစင်စေပြီး အကောင်းဆုံးညဵးနဲ့ဖြင့်မြေဖြေရည်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါ၏။

အတွေ(၂) အမှတ်(၁)တွင် ဆရာဝင်းကျော်ဦးက ဝါးပင်တို့၏
သဘာဝကို တင်ပြထားသလို အယ်ဒီတာအဖွဲ့မှုလည်း ဝါးသယံ
ကတစနစ်တကျစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြထားခဲ့သည်
မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာဖြစ်ပါ၏။

ဝါးသဘာဝသောာတရားအတိုင်းပင် ဝါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်
လိုသူတို့သည် စုစည်းရန်လိုအပ်သည်ဟု ဂင်းကဆိုသည်။ အတွေ
(၂) အမှတ်(၂)တွင် ဆရာဝင်းကျော်ဦးက ဝါးမျိုးသုဉ်းခြင်းကို ရှင်း
လင်းစွာဖော်ပြခဲ့သည်။

မျှင်ဝါးသည် နှစ် ၃၀ နှင့် ၄၀ ကြားတွင် တစ်ကြိမ် မျိုးသုဉ်း
သည်။ ဝါးပိုးမျက်ဆံကျယ်သည် နှစ် ၈၀ မှာ တစ်ကြိမ်မျိုးသုဉ်း
သည်။ ဝါးမျိုးစိတ်တစ်ခုချင်းစိုက် မျိုးသုဉ်းသောရာသီမှာ မတူကြ
ကြောင်း ဂင်းကဆိုထားသည်။

ထိုကြောင့် ဆရာဝင်းကျော်ဦး၏ ဝါးစာအုပ်သည် မြန်မာ
နိုင်ငံ၏အနာဂတ်စီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေနိုင်မည့်အပြင်
ဝါးသယံကတအကြောင်းကို မီးမောင်းထိုးပြထားပါသောကြောင့်

လောကအကျိုး

ရွှေယ်သယ်ပိုးက

ခနိုးခနဲ့ ဆိုကဲ့ရဲ့လည်း

မခွဲ့စစောင်း

ကိုယ့်လမ်းကြောင်းကို

စိတ်ကောင်းနှင့်ယူဉ်

ရွှေးရွှေနှင့်လေ့ ဟုလည်း အားပေးလိုပါသည်။

ပေးအာမည်ဝါးပေါ်တိုင်းသာက္ခ နှင့် စီးပွားရုံးမြို့ဒီးရိုက်ပျိုးရေး

၂၁

အမြိုစိမ်းလန်းခြင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
အသင်းအနေဖြင့်လည်း ဆရာဝင်းကျော်ဦး၏ ဝါးအကြောင်း
နောက်ဆက်တွဲစာအုပ်ကိုပါ ပြည်သူ့အကျိုးမျှောက် ထုတ်ဝေ
ပါ၌းမည်ကိုလည်း ကတိပြုလျက် အမှာစာကို ရေးသားတင်ပြအပ်
ပါသည်။

ဒေါက်တာစိန်စိန်သိန်း

၃၇၄

အမြိုစိမ်းလန်းခြင်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအသင်း

JJ

ဝင်္ဂာရိ

သာသာယာယာ အတိဇ္ဈာ

ကျွန်တော့ အတိဇ္ဈာသည် ကောလင်းမြို့နယ်ထဲတွင် တည်ရှိပြီး မြို့နယ် ၁၂ မိုင်ခန့်၊ ကွာဝေးသော အမိမိခြေ ၈၀ခန့်၊ ရှိသော ဇွာင်ယေးဖြစ်ပြီး အရှေ့သဲကောဇ္ဈာဟု သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ဇ္ဈာအုပ်စုကိုသပြေအုပ်စုဟုခေါ်ပြီး ချောင်းကွေ့ဇ္ဈာ၊ အလယ်ကုန်းဇ္ဈာ၊ သဲကောဇ္ဈာ၊ တုံးတင်တပ်ဇ္ဈာ၊ နှောကုန်းဇ္ဈာဟူ၍ ဇ္ဈာဝါးဇ္ဈာပါဝင်သည်။ ချောင်းကွေ့ဇ္ဈာနှင့် အလယ်ကုန်းဇ္ဈာတွင် အစိုးရ မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး သဲကောဇ္ဈာ၊ တုံးတင်တပ်ဇ္ဈာနှင့် နှောကုန်းဇ္ဈာ သုံးဇ္ဈာပေါင်းမှာတော့ မူလတန်းလွန်ကျောင်း ရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ဇ္ဈာအုပ်စုလေးမှာ စိက်ပိုးစရာ လယ်ယာမြေကျယ်ပြန်သည်။ အုပ်စုအလယ်တွင် တောင်သူများ၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်သည့် စင်လင်ချောင်းရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဇ္ဈာ

တွင်ရှိသော ခရာကုန်းမြောင်းလေးသည် စင်လင်ချောင်းမှ ရေသွယ်
ကာ ရေသွင်းသော မြောင်းလေးဖြစ်သည်။ သပြေအိုင်အုပ်စုကို
တောင်တန်းများကဝန်းရုထားသဖြင့် ဘယ်အရပ်ကိုကြည့်ကြည့်
စိမ်းညီညီတောင်များကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။

ကျောင်းသည် မြို့မှ ပန်းရန်၊ လက်သမားများနှင့် ဆောက်လုပ်
ထားသော ကျွန်ုတ်တို့နယ်၏ အကောင်းဆုံး တိုက်ကျောင်းဖြစ်
သည်။ ဓမ္မာရုံသည် ၁၇ခန်း၊ ၅ခန်း ဓမ္မာရုံဖြစ်၍ ကျယ်ဝန်းလှ
သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ရွာမှ တစ်အမိမဲ့လျင် ဆန်တစ်
ပြည်၊ ကောက်ညွင်းတစ်ပြည်နှင့် ဆီ ၅၀ကျပ်သား တစ်နှစ်တစ်ခါ
ကျောင်း ရန်ပုံငွေအဖြစ်ပေးလျှော့ရသည်။ ရွာဂါးပကအဖွဲ့မှုရသော
ဆန်၊ ဆီများကို ရောင်းချကာ ရရှိသောငွေများမှ လိုအပ်သူများကို
အတိုးနှုန်းအနည်းငယ်ဖြင့် ငွေချေးပေးသည်။ ယင်းကျောင်း
ရန်ပုံငွေမှုကျောင်းအုပ်တံတိုင်း၊ ဓမ္မာရုံ ရေစင်စသည်များဆောက်
လုပ်ရာတွင်အသုံးပြုသည်။ ထို့အပြင်ရွာကျောင်းမှ စာသင်သား
ကိုရင်၊ ဦးပွဲ့ဗျားကို ပညာသင်ထောက်ပုံကြေးပေးနိုင်သော
ကြောင့် စာသင်သားများ အေးချမ်းစွာ ပညာသင်ကြားနိုင်သည်။

ဆရာတော်သည် ရွာထဲမှုကလေးများအား ဓမ္မစာပေများ
သင်ကြားပေးပြီး လူငယ်များကို ဓမ္မစကြာဝတ်ရွှေတ်အသင်းများ
ဖွဲ့စည်းကာ ညနေတိုင်းအသံချွဲစက်ဖြင့် ရွှေတ်ဖတ်စေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ရန်ပုံငွေအပြင် လူငယ်ရန်ပုံငွေ၊ ရွာဘုံး
ရန်ပုံငွေအဖွဲ့များလည်း ရှိသေးသည်။ လူငယ်ရန်ပုံငွေအတွက်
ရွာထဲရှိ မင်္ဂလာဆောင်သူများမှ လူငယ်ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်ရသည်။
လူငယ်အဖွဲ့က ထိုမင်္ဂလာဆောင်အတွက်ထင်းခွဲခြင်း၊ ရေခံပြင်း

ဆန်ရွှေးခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ ဟင်းချက်ခြင်း၊ ဧည့်ခံမင်္ဂလာ
မဏ္ဍာပ်ဆောက်ခြင်း၊ ဧည့်ထမင်းကျွေးမွေးဧည့်ခံပေးခြင်း စသည်
များလုပ်အားပေးပါဝင်ရသည်။ လူငယ်အဖွဲ့များမှ အိမ်သက်ငယ်
မြို့ခြင်း၊ အိမ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းများဖြင့်လည်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေကြ
သည်။ အဆိုပါလူငယ်ရန်ပုံငွေသည်လည်း နှစ်များစွာကြာလာ
သည်နှင့်အမျှ တိုးပွားလာပါသည်။ ထိုရန်ပုံငွေမှ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများအတွက် ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေးများ ပေးခြင်း
ကြောင့် ရွာမှုပညာတတ်လူငယ်အများအပြား ပေါ်ထွန်းလာပါ
သည်။ ထို့အပြင်အလင်းရောင်အမည်ဖြင့်စာကြည့်တိုက်ကိုလည်း
လူငယ်ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။

ရွာဘုံရန်ပုံငွေသည်လည်း ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရန်ပုံငွေကဲ
သို့ပင် ရန်ပုံငွေများစွာရှိသည်။ ထိုရန်ပုံငွေဖြင့် ဆရာဝန်တစ်
ယောက်ငှားကာ အခမဲ့ဆေးခန်းတစ်ခုဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ထိုဆရာ
ဝန်သည်လည်း ရွာမှု ဆေးကျောင်းဆင်း ဆရာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။
ရွာဆေးခန်းမှုမနိုင်ပါက မြို့သို့ ရွာပိုင်ကားဖြင့် ဆေးရှုပို့ပေးသည့်
အပြင် ရွာဘုံမှ ဆေးကုသစရိတ် ထောက်ပံ့ပေးသည်။ ရွာဘုံငွေဖြင့်
စားပွဲ၊ ထိုင်ခုံ၊ အိုးခွက်ပန်းကန်များ ထူးထောင်ထားရှိသည်။ ရွာ
အတွက် အခမဲ့ငှားရမ်းပေးသော်လည်း အခြားရွာများကို အခွင့်
ယူ၍ ငှားရမ်းပေးသည်။ ရွာမှုချမှတ်သာသောသူများသည်လည်း
အခြားနေရာများတွင် တည်းခိုခြင်းမပြုကြဘဲ ရွာမှုလျှို့ထားသော
ကျောင်းတွင်သာတည်းခိုကြသည်။ တည်းခိုစရိတ်အဖြစ် ဘုန်း
တော်ကြီးကျောင်းသို့ လျှို့ဒိန်းကြပါသည်။

ရွာသူ၊ ရွာသားများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ထူးထောင်

လိပါက ရန်ပုံငွေများမှ ငွေချေးယူကာ ထူထောင်ကြသည်။ စိုက်ပိုး
စရိတ် လိအပ်ပါကလည်း ထိရန်ပုံငွေမှုပင် ချေးယူကြသည်။ ရွာရှိ
အိမ်တိုင်းတွင် သီးပင်၊ စားပင်များ စိုက်ပိုးထားရှိပြီးရောင်းချွေး
မဖြေသဲ အချင်းချင်းဝေမျှစားသောက်ကြသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ
နည်းပါးကြပြီး ရွာသားအချင်းချင်း ဆွေမျိုးသားချင်းများပမာ
ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေထိုင်ကြသည်။ ဧည့်ဝတ်ကျေပြန်တတ်ကြသဖြင့်
သဲကောကန်ရေသောက်ပြီးရင် မပြန်နိုင်ဖြစ်ကြရသည်။ တစ်ခါ
ရောက်ဖူးပါက နောက်ထပ် မလာဘဲမနေနိုင်ကြပါ။ ရွာမှ အနယ်
နယ်အရပ်ရပ်သို့၊ သွားရောက်နေထိုင်ကြသူများသည်လည်း ရွာရှိ
ကျောက်ကလပ်တောင်ဘုရားပွဲကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် ပြန်လာတတ်
ကြသည်။ ထိုဘုရားပွဲကတော့ ရွာသားများဆုံးစည်းသော ပျောစရာ
ပွဲလေးတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၊ သုံးရွာပေါင်း မူလ
တန်းလွှန်ကျောင်းလေးသည် ဇက ငဝခန့်ကျယ်ဝန်းပြီး နှစ်ထပ်
အုတ်ကျောင်းဆောင်ကြီးရှိသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းတွင် ဆရာ၊
ဆရာမများအတွက် နေအိမ်များလည်းရှိသည်။ ကျောင်း၏
ထူးခြားသောအချက်မှာ ကျောင်းအပ်ခေါ်ဖြစ် သစ်ပင်၊ ဝါးပင်၊
သီးပင်၊ စားပင်များ စိုက်ပေးရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသစ်ပင်များ
တွင် မောင်ဖြူ။ မောင်နဲ့ မဝါ စသည်ဖြင့် ဆိုင်းဘုတ်လေးများ
ချိတ်ပေးထားသည်။ စိုက်ပေးရှိမှုသာမက ရှင်သနကြီးထွားသည်
အထိ တာဝန်ယူပေးရသည်။

ကျောင်းဝင်းကြီးတစ်ခုလုံးအား ရွာသုံးရွာမှ အိမ်ထောင်စုများ
က အပိုင်းလိုက်တာဝန်ယူကာ ခြေစည်းရှိးကာပေးရသည်။ မိမိ
ကိုယ်တာနေရာကို မိမိတာဝန်ယူရသည်။ မိမိတာဝန်ယူထားသော

နေရာမှ ကွဲ၊ စွားဝင်ပါက ခြိစည်းနှီး ပြန်ကာပေးရသည့်အပြင် ဒက်ကြေးအဖြစ် သစ်ပင်ငါးပင်စိုက် ပေးရသည်။ ကျေးဇူးများမှ သစ်များလိုအပ်ပါက ကျောင်းသစ်တော့မှ သစ်များ ဝယ်ယူနိုင် သည်။ ပြင်ပပေါက်ရွေးပေးရသော်လည်း မိမိခုတ်ယူခဲ့သော အပင်ကို အစားပြန်စိုက်ပေးရသည်။

ဝါးပင်များကို ကျောင်းစောင့်မှ နှစ်သက်တမ်းလိုက်ကာ ဆေးသုတ်ပေးထားသည်။ ဝါးရွေးသည် ပြင်ပပေါက်ရွေးထက် သက်သာသည်။ အကယ်၍ သတ်မှတ်ထားသောဆေးရောင်ကို မခုတ်ယူမိပါက ကျောင်းအုပ်ကြီးရှုံးခန်းရောက်ရပြီး ကျောင်းအုပ်ကြီးမှ ဝါးတစ်ပင်အကြောင်း ပြောတော့သည်။ ဝါးတစ်ပင်ကို အစွေမှ စိုက်ပျိုးလျှင် အသုံးပြုဖို့ ခုနစ်နှစ်ခန်းစောင့်ရကြောင်း၊ အကိုင်းပျိုးလျှင်(သို့) သားတက်ခွဲယူလျှင် ဝါးနှစ်စောင့်ရကြောင်း၊ ဝါးတစ်ပင်ဖြစ်လာဖို့ အချိန်မှုန်ရေလောင်းပေးရကြောင်း၊ အရွက်သည် အကုန်အပို့များခို့အောင်းရာသဘာဝမြေဆွေးအတွက် ကောင်းကြောင်း၊ အပင်အလေးချိန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံအား နှစ်စဉ် ဂိုဝ်မြော်အေးကြောင်း၊ ဝါးတစ်အကလျှင် လေထဲမှုဖုန်မှုန်၊ တန်၂၀၀ခန်း စုပ်ယူနိုင်ကြောင်း၊ အောက်ဆီဂျင်တန်ရာနှင့်ချိပြု ထုတ်လုပ်ကြောင်း၊ ဝါးပင်မှ မူးစွဲသည် ဝါးရုံးအပြင်ဘက်တွင် ပေါက်ပြီး သက်ရင့်ဝါးများသည် ဝါးရုံးအတွင်းဘက်တွင်ရှုံးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လေးနှစ်သက်တမ်းဝါးကို ဘာအရောင်သုတ်ထားကြောင်း၊ နှီးအတွက် ဝါးကို ဘာအရောင်သုတ်ထားကြောင်း၊ ပေါင်းသင်းဖုတ်ရန် ဝါးကို ဘာအရောင်သုတ်ထားကြောင်း၊ မူးစွဲတွင်ပါဝင်သောအာဟာရဓာတ်များအကြောင်း၊ ဝါးမီးသွေး အသုံး

ဝင်ပုံ၊ ဆေးဝါးထုတ်ပုံ၊ အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ပုံ၊ အထပ်သား
ပြုလုပ်ပုံ၊ ပါကေးပြားပြုလုပ်ပုံများကို ရှင်းပြနေပါတော့သည်။
ဆရာကြီး၏ ဝါးတရားကိုမပြီးနိုင်၊ မစီးနိုင်နာယူကြရသောကြောင့်
ရွှေသားများသည် သတ်မှတ်ထားသော ဝါးမှုအပ် မခုတ်ရကြတော့
ပါ။ မျှစ်ချိုးလိုပါကလည်း ဝါးများခုတ်မိသလိုပင် မပြီးနိုင်မစီးနိုင်
သစ်၊ ဝါးတရားနာရပါတော့သည်။

ယခုအခါတွင် ကျောင်းသူယျာဉ်မှုဝင်ငွေသည် ကျောင်းမှ
အောင်မြင်သွားသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကိုပင် ပညာ
သင်ထောက်ပုံကြေးပေးလျက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းအတွက်
စာအုပ်၊ ခဲတံ့၊ အောလ်ပင်အပြင် ဝတ်စုံ၊ လွယ်အိတ်၊ စာမေးပွဲ
ကြေး၊ ပညာသင်ဆုပေးပွဲ၊ ကျောင်းကပွဲ၊ ကျောင်းသားများ
အတွက် အာဟာရကျေးမွေးခြင်းအပြင် ကျောင်းဆောင်သစ်
ဆောက်လုပ်နိုင်သော ငွေကြေးများအထိပင် ပိုလျှော့နေပါတော့
သည်။ ထိုရွှေသုံးရွှေသုံးမှုလတန်းကျောင်းလေးအား သူငွေးကျောင်း
ဟုပင် ခေါ်ဝေါ်နေကြပါတော့သည်။

ဆရာကြီးနှင့် ကျောင်းကော်မတီ၏ အမြို့အမြင်ကြီးမားမှု
ကြောင့် ကျောင်းရန်ပုံငွေများတောင့်တင်းလာသည့်အပြင် သစ်ပင်
မှ လူသားတွေကို အကျိုးပြုနေသောတန်ဖိုးကို တွက်ချက်ကြည့်
ပါကအမေရိကန်ဒေါ်လာဘီလီယံပေါင်းများစွာရှိကြောင်း၊ တစ်ပင်
ချင်းအကျိုးပြုတန်ဖိုး ဒေါ်လာတစ်သောင်းကျော်ကြောင်း၊ ခုတ်ယူ
လိုက်ပါက ဒေါ်လာ ၆၀၀ ပင်မရကြောင်း၊ သစ်ပင်များသည်
လူသားတို့၊ အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် အရေးပါကြောင်း၊ မြေ
အောက်ရေကိုထိန်းသိမ်းကြောင်းများကို ကျောင်းသားများငယ်စဉ်

ကပင်သဘောပေါက်လာကြရပါသည်။ မိမိအမည်နှင့် သစ်ပင် လေးများကို ကြည့်တာ ပိတိဖြစ်ကြရသည်။ မိမိစိုက်ပိုးထားသော အပင်ကို ရောင်းချပါက ငွေမည်မျှရကြောင်း ပြောမဆုံးတော့ပါ။ အဝေးတွင် နေထိုင်သူများသည်လည်း မိမိကျောင်းအပ်စဉ်က မိမိ အမည်နှင့် အပင်လေးအား လာရောက်ကြည့်ရှုတတ်ကြသည်။ ယခုအချိန်တွင် မိမိအမည်နှင့် သစ်ပင်လေးအား စာတ်ပုံရှိက်ကာ အင်တာနက်(ဖွေစွဲဘွတ်)တွင် တင်လာကြသည်။

ကျွန်တော် မန္တလေးမြို့တွင် ကျောင်းတက်ရသောအချိန်တွင် ဘယ်မှာနေသလဲ မေးကြရင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလို့ ပြောရမှာ ရှုက်နေသည်။ အတိဘယ်ကလဲမေးသောအခါ ကောလင်းမြို့နယ် သဲကောရွာဟုပြောလျှင် အထင်သေးကြမှာကို စီးရိမ်မိသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းဘယ်ကလဲမေးလျှင် ကောလင်းကဟုသာ ပြောတတ် သည်။ ကားလမ်းမပေါက်သော ရွာလေးတွင် နေထိုင်ကြောင်း အခြားသူများကို မသိစေလိုပါ။ သူငယ်ချင်းများကိုလည်း မဖိတ် ခေါ်မိခဲ့ပါ။ မိမိရွာပြန်သောအခါ လှည်းနှင့်ဆိုလျှင် ညအိပ်၊ ခြေ လျှင်ဆိုလျှင် တစ်နေကုန်အောင် လျှောက်ရသည်ကို ဘယ်သူမှ မသိစေချင်ပါ။

ရာသီဥတုပူလာသောအခါ ကျွန်တော်တို့ ရွာလေး၏ သစ်ပင် ချစ်စိတ်ကြောင့် သစ်တောများမခုတ်မိသောကြောင့် သစ်ရိပ်၊ ဝါးရိပ်ဖြင့် အေးမြှေနေသည့် ကျွန်တော်ရွာလေးဆီသို့ ဂုဏ်ယူစွာ အလည်ခေါ်သွားတတ်နေပါသည်။ ယခုအခါတွင် သဲကောရွာက တော့သားဟုအထင်သေးမှာ မစိုးရိမ်တော့ဘဲ ဂုဏ်ယူတတ် နေပါ သည်။ ဘယ်မှာနေသလဲဟုမေးလျှင် အတိက ကောလင်းမြို့နယ်

သပြေအိုင်အုပ်စု သဲကောရွာဟု မမေးဘဲပြောတတ်နေပါပြီ။ နေခဲ့သော ဘုန်းကြီးကျောင်းအား မိတ်ဆွေများကို မိတ်ခေါ်ကာ မိမိကျောင်းတက်စဉ်ကနေခဲ့သော ရွာကကျောင်းဟူ၍ ဂုဏ်ယူတတ်နေပါသည်။

တောင်တန်းများနှင့် တောာအုပ်များဝန်းရထားသောကျွန်တော်ကတိရွာလေးသည် လွန်စွာသာယာလှပါပေသည်။ ရွာသားများအချင်းချင်းချစ်ခင်ကြပြီး အရက်၊ ဘီယာမရှိသော အေးချမ်းသည့်ရွာသားဖြစ်ရသည်ကို ဂုဏ်ယူတတ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်မိတ်ပူမိတာတစ်ခုတော့ရှိပါသည်။ ထိုအရာမှာ ကျောက်ကလပ်တောင် ဘုရားပွဲတော်ကို နှစ်စဉ်မပြန်နိုင်မှာကိုပင် ..

ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ ဘုရားမာန်

နောင်မျိုးဆက်တို့၊ ကျွန်တော်လို အမှားမျိုးမကျူးလွန်ရ^၁ လေအောင်သင်ခန်းစာယူနိုင်ဖို့ ကျွန်တော်အကြောင်းလေး တင်ပြ^၂ ပါရစေ။ အမှန်အတိုင်းပြောရရင် ကျွန်တော်သဘာဝအလှတရား^၃ တွေကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပါတယ်။

ဖြစ်စဉ်က အလွန်ရှိုးစင်းလှပေမယ့် အကျိုးသက်ရောက်မှုက^၄ တော့ ပြင်းထန်လွန်းပါတယ်။ ကျွန်တော် မစွဲလေးမြှုံး၊ အစိုးရ^၅ စက်မှုလက်မှုသိပ္ပါကျောင်း မတက်ရောက်မိ ငယ်စဉ်အချိန်က^၆ မိသားစုပိုင် ယာမြေလေးပေါ်မှာ နွားကျောင်းခဲ့သူပါ။

ဒီယာမြေလေးမှာတော့ တောသဘာဝအလျောက် ပေါက်^၇ ရောက်နေတဲ့ ကြိုးပင်၊ သအောပင်၊ ကတွတ်ပင်၊ တောသရက်ပင်၊ သပြောပင်၊ သစ်ဖွဲ့ပင်၊ ကပျော်းပင်၊ တင်းတောက်ပင်၊ မျောက်ဥပင်၊ တောချဉ်ပေါင်ပင်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့လို နွားကျောင်းသားတွေ

အတွက် သရေစာပင်တွေပြုစိပါတယ်။ မြေပဲခင်းပတ်လည်မှာ သတ်ကိုင်းထောင်လို တောက်ကို ခါ ယဉ် စတဲ့ တောကောင်လေး တွေဖမ်းပြီး အိမ်အတွက် ဟင်းစားယဉ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ယာခင်းထဲမှာ ပစ်မ်းစားဥပင်၊ သချားပင်၊ ချုပ်ပေါင်ပင်၊ ဆူးပုပ် ကြီးပင်၊ ဒန်းသလွန်ပင်၊ မုန်ညျင်းခါးပင် များကို ဝါးရုံပင်တွေကြား က မြေလွှတ်များမှာ စိုက်ပျိုးထားပါတယ်။ မိုးလောင်င့်တ်ဘေးတွေ မှာလည်း ဘူးပင်၊ ဖရုံပင်တွေဟာ ကြီးချင်တိုင်းကြီး၊ သီးချင်တိုင်း သီးနေကြပါသေးတယ်။ နွားကျောင်းပြန်တော့ ဟင်းသီးဟင်းရွက် တွေခူးလို အိမ်အတွက် သယ်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ ယာခင်းထဲမှာရှိ တဲ့ ဆီးဖြူသီး၊ ဖန်ခါးသီး၊ ကြောင်လျှောသီးတွေလည်း တစ်ခါတစ်ရုံ ပါလာတတ်ပါသေးတယ်။

စိတ်ကူးပေါက်လာရင်တော့ မိသားစုအတွက် ကြိုးသီး၊ သပြု သီးတို့ကို လွယ်အိတ်နဲ့သယ်သွားတတ်သလို မို့ချိန်တန်မြှို့ မျှစ်ချိန် တန်မြှို့ ခူးနိုင်ခဲ့ပါတယ်၊ ကျွန်းတော်တို့၊ ယာတောဝင်ဝင်ချင်းမှာ ကြာပန်းလေးတွေနဲ့ လုပနေတဲ့ရေအိုင်တစ်ခုရှိပြီး ဒီရေအိုင်လေး ကိုစီးဝင်တဲ့ ရေချောက်လေးတစ်ခုရှိပါတယ်။ ဒီရေချောက်ကလေး က နွေရာသီမှုအပ ရေပြုတ်တယ် မရှိလှပပါ။ နွေရောက်ရင်တော့ ရေချောက်တွေဟာ နှစ်ပေခန့်၊ ရေတွင်းတူးထားပြီး တောသွား တောလည်သူများအတွက် ရေချိုးခြင်း၊ သောက်ရေခံပ်တာမျိုး တွေ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒီရေချောက်ကလေးနဲ့ လမ်းကြားမှာ တော့ ဝါးရုံတောလေးရှိပါတယ်။ ဒီစိမ့်ရေချောက်လေး ထိပ်ဘက် မှာတော့ ကောက်ညျင်းစိုက်တဲ့ လယ်မြေ သုံးကလောက်ရှိပါသေး တယ်။ လမ်းဘေးမှာတော့ သအေပင်၊ ကြောင်လျှောပင်၊ ဆီးဖြူပင်

တို့နဲ့ပေါ့။ စပါးခင်းတွေမှာတော့ ကြက်တူရွေးငှက်၊ ကျေးငှက်တို့ မလာနိုင်အောင် စာခြာက်ရုပ်တွေ ထောင်ထားတယ်။

ဒီလယ်လေးထဲ စီးဝင်တဲ့ရေပြာချောင်းလေးကလည်း ကြည် လင်အေးမြှုပြီး ဒီရေကိုပင် ကျွန်တော်တို့သာက်သုံးပါတယ်။ ရေပြာချောင်းလေးအတွင်း ကျောက်နှယ်၊ ကျောက်တဲ့ကြားမှာ ငါးလေးများ ပေါမှုပေါ့။ ရေပြာချောင်းလေးထဲမှာရှိတဲ့ သဲတွေထဲ မှာ ရွှေချေးများမည်းနေတော့ ရွှေလည်းထွက်တယ်။ အမေက တော့ ဂုဏ်နှစ်အိတ်နဲ့ ရေစီးမှာမျေားကာ ရွှေကျင်တတ်ပါတယ်။

အဲဒဲ့ဒီရေပြာချောင်းလေးထိပိုင်းတွင် တောသုက်ပင်နှင့် တောအုပ်တစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒဲ့တောလေးမှာပင် အိမ်အတွက် ထင်းခုတ်တယ်။ ခြိစည်းနှီးအတွက် တိုင်များခုတ်ယူပါတယ်။ တောအုပ်ကို မရောက်ခင် ဝါးတောလေးရှိပါတယ်။ အဲဒဲ့ ဝါးတောလေးက နှစ်မောက်ကျယ်ဝန်းတယ်။ အိမ်သုံးစရာနှီးဝါး၊ အိမ်သုံးဝါးတွေကို ဝါးတောလေးမှာရရှိတော့ အခြားနေရာတွေမှာ သွားခုတ်ယူစရာ မလိုပါဘူး။

ဒီတောလေးရဲ့ လက်ယာဘက်ကို ထွက်ရင်တော့ နှမ်းကြံတဲ့ ယာမြေလေးရယ်၊ နှမ်းခင်းအပေါ်ပိုင်း တောင်စောင်းနဲ့ တောင်ပေါ်မှာ ဝါးနဲ့ ကျွန်းပင်၊ သစ်မာပင် အပင်ပေါင်းစုံ ပေါက်တယ်။ တောင်စောင်းတောလေးဟာ တောဝက်၊ ချော တောကြောင်၊ ယဉ်နှုန်းခိုကျက်စားရာနေရာပေါ့။ တောင်ပေါ်ကလာတဲ့ မျောက်အုပ်တွေဟာဆင်းပြီးတော့ နှမ်းခင်းများကို ဖျက်ဆီးတတ်ပါတယ်။ တောကောင်တွေမလာနိုင်အောင် ပြောက်အိုးဖောက်တာတစ်မျိုး၊ ဝါးလုံးအိမ်းကို မီးရှို့ဖောက်တာတစ်သွယ်ပြုလုပ်လို့ ခြာက်လှန်။

ရတာလည်း ပျောစရာတစ်ခုပါ။

နှစ်းခင်းအောက်ဘက်မှာတော့ ပြန်ပြုးနေတဲ့ မြေပဲခင်းရှိတယ်။ မြေပဲခင်းဘေးမှာတော့ အရိပ်ကောင်းတဲ့ ကတွက်ပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိတယ်။ မြေပဲခင်းကို တော်က်များ မလာနိုင်အောင် ဖွံ့ဖြိုးရှိထားရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ယာခင်းလေးဟာ သာယာလှုပြီး ကျေးငြက်များအောင်သံ၊ ချောတောက်သံ၊ တော်ကြုံက်တွေနှင့် တို့နဲ့သာယာနေပါတယ်။ ယာခင်း ဘေးမှာတော့ ရေပြာချောင်းယာခင်းထဲမှာရှိတဲ့ ကြာပင်ရေအိုင်တို့နဲ့ စိမ်းစို့သာယာလှုပဲပါတယ်။

အရေးအခင်းကာလ ကျောင်းတွေပိတ်နေချိန်မှာတော့ ကျွန်တော် ရွာပြန်ခဲ့ပါတယ်။ မြို့ကနေပြန်လာတော့ ကျွန်တော် ချမ်းသာချင်လာတယ်။ ကားစီးပြီးတိုက်နှင့်နေချုပ်ကာ မြို့ပြလူနေမှုဘဝကိုအားကျေလာတယ်။ ဒါကြောင့် ငွေများများရှာဖွေဖို့ ကြံးစားကြံးစည်ပါတော့တယ်။ ငွေရဖို့အတွက်တော့ တောင်သူမှ လွှဲ၍အခြားစီးပွားရေး ကျွန်တော်မလုပ်တတ်တဲ့အတွက် တောင်သူ လုပ်ငန်းကိုခဲ့ဖွံ့ဖြိုးစဉ်းစားပြီး သီးနှံများများရှုမှ ငွေများများရှုမှ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်လောဘကြောင့် လမ်းဘေးမှာရှိတဲ့တော တွေ၊ တောင်စောင်းတွေရှိတဲ့ တော်တွေနဲ့ ရေပြာချောင်းနဲ့ဘေးမှာ ရှိတဲ့တော်တွေကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပါတော့တယ်။ ဝါးရုံတော်တွေ ကိုလည်း ခုတ်ထွင်ရှိသာမက အမြစ်ပါမကျွန်အောင် တူးထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဝါးပင်များကိုလည်း မီးရှိရှင်းလင်းပစ်တယ်။ ချောင်းဖျားတောကိုလည်း ခုတ်လွှဲဖိုးရှိပြီး ယာခင်းတစ်ခုလုံးကို ရှင်းလင်းကာ ကြံးခင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲစို့က်ပျိုးလိုက်ပါတော့တယ်။

ယာစောင့်တဲ့ကိုလည်း ယာခင်းတစ်ခုလုံးကို မြင်နိုင်စေဖို့
အတွက် တောင်စောင်းကို ရွှေပြောင်းလိုက်တယ်။ သောက်သုံးရေ
အတွက် တဲ့ဘေးအနိမ့်ပိုင်းမှာ ရေတွင်းတူးလိုက်တယ်။ အမြင့်ပိုင်း
မှာရှိတဲ့ ကွဲန်တော် ယာစောင့်တဲ့လေးဟာ ယာခင်းတစ်ခုလုံးကို
အပေါ်စီးက တွေ့မြင်နေရပြီး လူမှုလှပါပဲ။ အဲဒုံးနေရာလေးမှာ
တဲ့ဆောက်လိုက်တဲ့အတွက် မောက်တွေလည်း ယာခင်းကို မလာ
ရတော့ပါ။

တောဝက်၊ ချော့တော်ကြောက်တို့ ခိုအောင်းစရာတော်ကိုလည်း
ရှင်းလင်းပစ်လိုက်တဲ့အတွက် သူတို့ရန်ကိုလည်း ကြောက်စရာ
မလိုတော့ပါ။ ယာစောင့်တဲ့မှာ နေထိုင်ရင်း လေတဖြူးဖြူးနှင့်
နေဝင်အလှကိုခံစားရင်း ကြံခင်းကို ကြည့်ကာ ပိတိပွားနေရပါ
တော့တယ်။

ဒီပိတိကို ကြောကြောတော့ မခံစားလိုက်ရပါဘူး။ တဲ့ဘေးရှိ
ရေတွင်းရေခန်းလာလို့ နက်အောင်ထပ်တူးရပါတော့တယ်။
မကြောခင်မှာ ရေပြန်ခန်းသွားတော့ ယာစောင့်ရင်းသုံးဖို့ ရေကို
ရေချောက်လေးမှ သပ်ယူရပါတော့တယ်။

ရေပြာချောင်းမှာလည်း ရွှေတူးလိုက်ပါသေးတယ်။ အမေ
မောခံတုန်းက ရွှေရဲ့ပေမယ့် တကယ်တူးသောအခါ ရွှေမရတဲ့
အပြင်ရှုံးပင် ရှုံးလိုက်ပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ရွှေမတူးဘဲရပ်
လိုက်ရတယ်။ ရွှေတူးလိုက်တဲ့အကျိုးဆက်ကြောင့် ရေပြာချောင်း
လေး ပျောက်ကွယ်သွားပါတယ်။ ရေပြာချောင်းလေးမရှိတော့
ဘောင်းငွောမှာ ကြိုစိုက်ကားလိုက်ပါတော့တယ်။ မိသားစ

ပါ။ ကျွန်တော့ လက်ထက်ရောက်မှသာ အပြည့်စိုက်ပိုးနိုင်တဲ့ အတွက် အလုံဖူးလုပ်တဲ့ ကျွန်တော့ကို ပတ်ဝန်းကျင်မှ ချီးကျိုး ထောမနာပြုကြတော့ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဂုဏ်ယူ မိပါတယ်။

နှစ်အနည်းငယ်အကြာမှာတော့ စိမ့်ရောတွင်းလေးလည်း ရေ မထွက်တော့ပါ။ တောင်စောင်းများတွင်ကြုပင်ကို ကန်လန်း မစိုက်မိတဲ့အတွက် မြေဆီလွှာတွေ လျှောပါကုန်ပါတော့ တယ်။ မြေလွှာတို့ ရေနောက်ပါသွားမှုတို့ကြောင့် ရေအိုင်လေးပျောက် ကွယ်သွားရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မသိခဲ့ပါ။ ရေကလည်းခက်ခဲ့ စိုက်ပိုး၍ မကောင်းတော့တဲ့အတွက် ကျွန်တော့ယာခင်းလေးကို ပစ်ခဲ့ရပါတော့တယ်။ ကျွန်တော် ရှင်းလင်းပစ်ခဲ့တဲ့ တော့မရှိတော့ လို့ စိုက်ပိုးလို့မရတဲ့မြေ ဖြစ်ခဲ့တာကိုလည်း ကျွန်တော်မသိခဲ့ပါ။ ရွာမှာ နေထိုင်တဲ့သူတွေလည်း ကျွန်တော့လိုပင် ယာများ ချွဲထွင်ခြင်း၊ လယ်များချွဲထွင်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာကြတော့ ရွာသား များလည်း ထင်းခုတ်၊ ထင်းရှာဖိုးအတွက်တောင် အဝေးကို တစ်စွဲ ထက်တစ်စွဲ ရောက်သွားပါ တယ်။

ထင်းခုတ်ဖို့ မနက်စောစောအိပ်ရာကထတိုင်း ကျွန်တော် ရှင်းလင်းပစ်ခဲ့တဲ့ တော့အုပ်လေးကို လွှမ်းနေမိပါတော့တယ်။ ထင်းခုတ်အပြန် စွားတွေရောတိုက်ရတဲ့ ရေပြာအိုင်လေးလည်း ပပ်ကြား အက်များသာရှိပါတော့တယ်။ တော့အပြန် ရေဆာလောင်လွှန်း သောကြောင့်ချောက်များရှိ စိမ့်ရောတွင်းလေးကြည့်မိတော့ ခြောက် သယောင်းနေတဲ့သစ်ရွက်ခြောက်တွေကိုသာတွေ့ရပါတော့တယ်။ ပိုခိုးတာကတော့ အရင်လွှယ်လွှယ်ကူကူရနေတဲ့ ဝါးတော်ကို

ရှင်းမိခဲ့တဲ့အတွက် အခုဝါးခုတ်ဖို့ကို ညအိပ်သွားနေရပါပြီ။ ဝါးကောင်းရဖို့ဆုံးရင်တော့ အချိန်ပို့ယူရပါတော့တယ်။ ချောက်ကြို့
ချောက်ကြားမှာ သက်စွန်းဆံဖျေား ခက်ခဲစွာသယ်ယူနေရပါတော့
တယ်။ လွန်စွာပင်ပန်းလွန်းတဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော့ရဲ့ မိုက်မဲ့မှု
အတွက် နောင်တရမဆုံးဖြစ်မိပါတယ်။ အခုတော့ ယာတဲ့လေးမှာ
နွားကျောင်းဖို့ မြိုက်တစ်ပင်တောင် သန်သန်မာမာ မရှိရှာတော့ပါ။
နော့လေတို့၊ အကာအကွယ်မဲ့နေတဲ့တဲ့အိမ်လေးကို သွားရင်း
အရင်က ကြားခဲ့ဖူးသော ချေတောက်သံ၊ တောကြိုက်တွန်သံ၊
မျောက်အူသံများကို ကြားယောင်နေမိသော်လည်း အခုတော့
တစ်ချက်တစ်ချက်မှဆောင့်တိုက်လာသော လေပူများတိုက်ခတ်သံ
ကိုသာ မခံချိမခံသာဖြစ်နေရပါတော့တယ်။ အရင်က အေးမြှုမြှု
လေအစား ပူးစပ်လေကြောင့် မခံစားနိုင်ဖြစ်လာမိပါတော့
တယ်။

အပျင်းပြုသရေစာအဖြစ် စားခဲ့ဖူးတဲ့ ကြို့သီး၊ သဒေသီး၊
တော့ဖြူသီးများအကြောင်းကိုတွေးမိရင်း သွားရည်များ ထိုကျ
လာသော်လည်း မျိုးချေနေခဲ့ရပါတော့တယ်။ ကျွန်တော့ မိုက်မဲ့မှု
ကြောင့် ဘာအပင်မှုမရှိတော့ပါ။

အပင်များရှိခဲ့ဖူးတဲ့ နေရာလေးကို ကြည့်လိုက်တော့ မြိုက်
ခြောက်လေးတွေကိုသာတွေ့ရပါတော့တယ်။ လေပူတိုက်လိုက်
တိုင်း ဖုန်တထောင်းထောင်းကိုသာ မြင်ရပါတော့တယ်။ ရေစီး
တိုက်စားခံထားရသော ရေစီးကြောင်းကိုသာ တွေ့ရပါတော့တယ်။
အရင်ကလူချင်တိုင်းလှာ သာယာ-ချင်တိုင်းသာယာနေခဲ့တဲ့ မိသားစု
ဂိုင်ယာမြေလေးကို ကြည့်ရင်း ရင်ထဲဆိုတက်လာပါတော့တယ်။

အကယ်၍ သာ ကွန်တော့လိုလူများများရှိနေသေးရင် နောင်လာ နောက်သားတွေအတွက် စိုက်ပျိုးစားစရာမြေပင် မရှိမှာကိုလည်း တွေးကြောက်မိပါတယ်။

နှစ် ၅၀ သက်တမ်းရှိတဲ့ သစ်တစ်ပင်ဟာ လူသားတို့အတွက်
ဝန်ဆောင်တန်ဖိုးဒေါ်လာ နှစ်သိန်းလောက် ရှိပါတယ်။ အောက်ထိ
ဂျင်ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ဒေါ်လာရာ၍ ၂၂၀၀၊ လေတိုက်စားမှုကာ
ကွယ်ခြင်းအတွက် ဒေါ်လာ ၆၂၀၀၊ မြေဆီလွှာကောင်းမွန်စေ
ခြင်းအတွက် ဒေါ်လာ ၃၁၂၀၊ ရေသံသရာလည်ပြီး လူသား
တွေအတွက်အကျိုးပြုမှုဒေါ်လာ ၃၃၇၀၀၊ သစ်ပင်ကိုမှတ်တင်းနေတဲ့
သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်မှုအတွက် ဒေါ်လာ ၃၁၂၀၀၊ ပရိတ်င်း
ဓာတ်ရရှိစေမှုအတွက် ဒေါ်လာ၍ ၉၉၆၆၀။ ဒေါ်လာ
၁၉၆၂၂၀၀ ရှိတယ်လို့ လေ့လာမိတော့မှ ကျွန်တော်ခုတ်လဲခဲ့မိတဲ့
တန်ဖိုးကို မခန့်မှန်းနိုင်တော့ပါဘူး၊ ဒါတောင် အေးမြတဲ့အရိပ်၊
မြင်သူတိုင်း စိတ်ချမ်းသာမှုကို ပေးတဲ့တန်ဖိုးတွေကို မတွက်သေး
ပါဘူး။

သစ်ပင်တန်ဖိုးမသိတဲ့ကျွန်တော် ငွေကုန်တာကလွှဲလို့ အားလုံး
ပြောဖြစ်သွားကုန်ပါပြီ။ တန်ဖိုးနားလည်ရင် သစ်တစ်ပင်တောင်
ခုတ်မိမှာမဟုတ်ပါ။ နားမလည်တဲ့အတွက် ယာလည်းပျက်၊ ရေ
လည်းခန်း၊ အရိပ်အာဝါသလည်းကွယ်ခဲ့ရပါတယ်။ တော့ကိုမိတ်ငါး
အသက်ရှင်နေတဲ့သတ္တဝါတွေလည်း ဘယ်အချိန်က ပျောက်ကွယ်
သွားသည်ကိုလည်း မသိတော့ပါ။

အခုတော့ ကျွန်တော် သစ်တစ်ပင်ရဲ တန်ဖိုးကိုသိခဲ့ပါပြီ။
ကျွန်တော်အမှားတွေအတွက် ပြန်လည်ပေးဆပ်ဖို့ အရေးပေါ်

လူနာလိုဖြစ်နေတဲ့ ကမ္ဘာမြေကြီးကိုအသက်ကယ်တင်ဖို့ စိုက်ပိုး
ဖြစ်ထွန်းလွယ်ပြီး အမြန်ကြီးထွားလွယ်တဲ့ ပါးကို ယာပျက်မှာအမြန်
စိုက်ပိုးပါတော့တယ်။

ဝါးရဲ့ အောက်စိဂျင်ထုတ်လုပ်အားက သစ်ပင်ထက် သုံးဆ^၁
မြင့်ပါတယ်။ ဖုန်စုပ်ယူမှုအားလည်း ကောင်းတယ်။ မြေဆီလွှာ
ရေတိုက်စားမှုကိုလည်း ကာကွယ်ပေးပါတယ်။ အပင်အလေးချိန်
ရဲ့သုံးပုံတစ်ပုံကို ခိုဝ်မြေသွေဖြစ်ပေါ်ပါတယ်။ စိုက်ပိုးပြီးရင်လည်း
ရာသီဥတု ကြောက်စရာမလို့ ပြုစုဖို့မလို့ ပိုးမှားဒဏ်မစိုးရိမ်ရဘဲ
ဝင်ငွေလည်း ကောင်းလှပါတယ်။ အလုပ်မရှိလည်းနှီးဖျာလို့ လက်မှု
ပစ္စည်းထုတ်လုပ်နိုင်သလို ပရီဘောဂပစ္စည်း၊ အီမီ၊ ဟိုတယ်။
ကျောင်းတွေလည်း ဆောက်လုပ်နိုင်ပါ သေးတယ်။

ဝါးစိုက်ပိုးသူတွေမှားလာပြီးအသုံးချုတ်မယ်ဆိုရင် သစ်ပင်
ခုတ်စရာမလို့တော့ပါ။ ဝါးကို စနစ်တကျခုတ်ပါက မကုန်သွားနိုင်
တဲ့အတွက် မကြာမိအချိန်ကာလမှာတော့ ယာခင်းပျက်ကြီးဟာ
ဝါးပင်တွေနဲ့ ပြန်လည်နှီးထကာ ကျွန်တော့ရဲ့ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့
ဘုံးမာန်လေးကို ပြန်လည် ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်တော့မယ်လို့ ယုံကြည်
ရင်း။

လေးစားရမည့် ဝါးပင်တို့၏ သဘောဝ

ဝါးနှင့်ပတ်သက်၍ လူပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေ့စဉ်အသုံးပြုနေ
ကြသည်။ ဝါးနှင့်ပြုလုပ်ထားသည်ကိုသာသိပြီး အခြားသော
အချက်များကို သဘောမထားမြှုပ်ပါ။ ဝါးပင်၏သဘောကို
သိသလောက် တင်ပြပေးပါမည်။

ကမ္ဘာဦးအစက ရေညီရေမှုံးလေးများမှတစ်ဆင့် မြှက်ပင်
ဖြစ်လာသည်။ ဝါးပင်သည် ထိုမြှက်ပင်လေးများမှတစ်ဆင့်ဖြစ်လာ
သော မြှက်ကြီးပင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါးပင်သည်
သစ်ပင်တို့၏သဘောဝများနှင့် ခြားနားနေသည်။ တည်ဆောက်
ရေးလုပ်ငန်းများကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ဝါးကိုသစ်ကဲ့သို့
မစဉ်းစားသင့်ပါ။

ဝါးပင်သည် သီးသန့်ပေါက်ရောက်တတ်သော်လည်း အများ
အားဖြင့် သစ်တောက်များထဲတွင်တွေ့ရသည်မှာ ပိုများသည်။

သစ်ပင်များသည် ဝါးပင်ထက် ပို၍မြင့်မားသည်။ မိုးရွာ သောအခါ
မိုးသီးမိုးပေါက်တို့သည် သစ်ရွက်များပေါ်သို့ ကျေရောက်သည်။
အရွက်ကြီးသောသစ်ပင်၏အရွက်တွင် မိုးရေများစုကာ မိုးရေ
ပေါက်များကို မြေပေါ်ကျေရောက်ပေါက် မြေဆီလွှာပေါက် ကာ
ရေနောက်သို့ မျောပါသွားနိုင်သည်။ ထိုအဖြစ်မျိုးမှ ကာကွယ်
ပေးရန်အတွက် ဝါးရွက်တို့က ကြားခံပေးထားသည်။ ဝါးရွက်တို့
သည်သေးငယ်ခြင်းနှင့်အမွှေးအမျှင်လေးများကြောင့် မိုးရေပေါက်
တို့သည် ရေမူန်ရေမှားလေးများအဖြစ် မြေပေါ်သို့သက်ဆင်းစေ
သည်။ မြေဆီလွှာပေါက်ပြုခြင်းမရှိဘဲစိမ့်ဝင်သွားစေသည်။ ဝါးရွက်
တို့ကလည်း မိုးရေကြာ့င့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုကို ကာကွယ်
ပေးသည်။

သစ်တောများ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းထားပြီး ပစ်ထားပါက
ဝါးပင်များ စုဝေးပေါက်ရောက်တတ်သည်။ မြေဆီလွှာပျက်စီးသွား
မည့်အရေးအတွက်ကာကွယ်ပေးကြသည့်သဘောကို သဘာဝ
တရားက ဝါးပင်များကို တာဝန်ပေးထားသလိုဖြစ်နေသည်။
ဝါးပင်သည် မြက်ကြီးပင်မျိုးဖြစ်၍ အမြစ်များစွာထွက်သည်။
ထိုအမြစ်များသည် မြေဆီလွှာကို ရေတို့က်စားခြင်းမရှိအောင်
ကာကွယ်ပေးထားသည်။

ဝါးပင်သည် မူစ်စို့ဘဝမှ ဝါးပင်ဖြစ်စို့ ၄၅ ရက်ခန့်ကြာမြင့်
သည်။ ထိုဝါးပင်သည် ခုနစ်နှစ်ခန့်ရောက်သောအခါ ခြောက်
သွေ့ကာဆွေးမြည့်သွားပြီး မြေဉ်လာဖြစ်လာသည်။ ထိုဝါးပင်၏
အမြစ်တို့သည်လည်း ဆွေးမြည့်ကာ မြေဉ်လာဖြစ်ကြပြန်သည်။
ထိုမြေဉ်လာကြာ့င့် အခြားသောသစ်ပင်တို့ ရှင်သန်ကြီးထားဖို့

ဖြစ်လာသည်။ ထို့အပြင် ဝါးချက်များသည်လည်း အကောင်းဆုံး
အကုန်စိတ်မြေပြုအဖြစ်သည်။

ဝါးပင်သည် သူ့အလေးချိန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်.သော ဝါးရွက်
တို့ကိုခြေချကာ အခြားသောအပင်တို့အတွက် မြေည့်ဖြစ်စေ
ပြန်သည်။ ဝါးပင်သည် သစ်ပင်တို့ရှင်သန်ဖို့အတွက် အဖြည့်ခံ
အဖြစ် ပေါက်ရောက်သည့်သဘော ဖြစ်သည်။ ဝါးပင်တွင်
မြေအောက်ပင်စည်ကြီးထွားမှုပေါ်မူတည်ကာ အစုလိုက် အပြုံ
လိုက်ပေါက်သောဝါး၊ တစ်ပင်ချင်းပေါက်သောဝါး၊ ထိနှစ်မျိုး
ရောန္တာကာ စကဝါးဟူ၍ သုံးမျိုးကွဲပြားသည်။ အစုလိုက်ပေါက်
သောဝါးသည် ပူသောရာသီကို နှစ်သက်ကြသည်။ တစ်ပင်ချင်း
ပေါက်သောဝါးသည် အေးသောရာသီကို နှစ်သက်သည်။ စကဝါး
သည် သမသောရာသီကို နှစ်သက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါးစိုက်ပို့ဗျာ
မည်ဆိုပါက ဝါးပင်ကိုကြည့်ကာ မိမိရော မြေ၊ ရာသီကိုကြည့်ကာ
မည်သည့်ဝါးကို စိုက်ပို့ဗျာသုင့်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။
မည်သည့် အမျိုးအစားဖြစ်စေ ဝါးသည် တောအလိုက်ပေါက်
ရောက်တတ်သည်။ ဝါးပင်သည် အရုလိုက်၊ တောလိုက် သို့မဟုတ်
အခြားသော သစ်ပင်များနှင့် ရောန္တာခြင်းမရှိဘဲ တစ်ပင်တည်း
ပေါက်ရောက်နေသည်မျိုး မရှိတတ်ပေါ်။ သစ်ပင်သည် ပင်စည်
တဖြည်းဖြည်းကြီးထွားလာကာ အချိန်ကြာသောအခါမှသာ အမြင့်
သို့ တဖြည်းဖြည်းရောက်လာသည်။ ဝါးပင်သည် အချိန်တို့အတွက်
အမြင့်သို့ ထိုးထွက်လာသည်။ အမြင့်ဆုံးရောက်ပြီးမှ ကိုင်းတက်
များ၊ အရွက်များထွက်လာသည်။ မျှစ်ဘဝမှာပင် ဝါးပင်၏ လုံးပတ်
ကို သိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါးခြေများစိုက်ပို့ဗျာ သောအခါ မိမိလို

အပ်သော ဝါးလုံးအချေထဲအစားကိုချွန်ထားကာ ကျွန်မျှစ်များကို
ချိုးယူရသည်။ သို့မှာသာ မိမိလိုအပ်သော ဝါးလုံးအချေထဲအစားကို
ရရှိပြီးရွေးကောင်း ရရှိင်သည်။

ဝါးပင်သည် မျှစ်ဘဝမှာပင် အမြင့်ဆုံးသို့တက်ရသောကြောင့်
လေဒကို မိုးဒက်၊ ရာသီဥတုဒက်တို့အတွက် အကာအကွယ်ပေး
သော၊ ဝန်းရုတားသောအပင်များ လိုအပ်သည်။ ဝန်းရုတားသော
အပင်များမရှိပါက ကျိုးသွားခြင်း၊ ကျွေးကောက်သွားခြင်းများရှိ
တတ်သည်။ ဖြောင့်သော၊ ရှည်သောဝါးကောင်းရရှိရန်အတွက်
ဝန်းရုကာကွယ်ပေးသော ပန်းဝါးရှိရန် လိုအပ်သည်။ ထိုအချက်
သည်ပင် လူသားတို့အတူယူရန် နည်းကောင်းပေးသလို ဖြစ်နေ
သည်။ လူတို့သည် အားနည်းချက်ရှိနေသွားအား ဖေးမကာ ရှင်သန
အောင်မြင်ဖို့ မိမိတတ်စွမ်းသလောက်ကူညီဖို့ နည်းလမ်းကောင်း
ပြနေသလိုဖြစ်နေပြန်သည်။ တက်သစ်စလူငယ်များ အညွှန်မကျိုး
အောင်ကူညီပေးရန် ဝါးပင်က သူတို့သဘာဝဖြင့် လူတို့ကိုပြုသနေ
သည်။ ထိုဝါးပင်ပေါက်ကလေးများ ရှင်သန်လာသောအခါ နောက်
နှစ်တွင် မျှစ်စိုးများထွက်လာသည်။ ထိုမျှစ်စိုးကလေးများသည်
ရှိရင်းစွဲဝါးပင်ထက် ပို၍ မြင့်ကြသည်။ မျှစ်စိုးများကို ချိုးယူလိုက်
သောအခါ နောင်နှစ်တွင် မျှစ်မထွက်နိုင်ပေ။ မျှစ်သည် တစ်နှစ်
သားဝါးပင်မှသာထွက်ပြီး နှစ်နှစ်နှင့်အထက် ဝါးပင်သည် မျှစ်စိုး
မထွက်ပါ။ မျှစ်စိုးလေးများနှင့် ဝါးနှုန်းကို ခုတ်ယူလိုက်သောအခါ
နောင်နှစ်မျှစ်ထွက်သောရာသီတွင် မျှစ်စိုးကောင်း မထွက်ပေ။
ထွက်လာသောမျှစ်စိုးသည်လည်း ဖွံ့ဖြိုးသော မျှစ်စိုးမထွက်လာ
တော့ပေ။ တက်သစ်စလူငယ်များသည် ပညာကောင်းစွာမတတ်

ပါက အနာဂတ်အတွက် ခေါင်းဆောင်ကောင်းမဖြစ်လာနိုင်သလို
ဖြစ်မည်။ ပညာကောင်းကောင်းမသင်ယူရသော လူငယ်မျိုးဆက်
သစ်မှု ပေါက်ဖွားလာသော အနာဂတ်လူငယ်များသည် ဖွံ့ဖြိုးမှု
မဖြစ်လာနိုင်ပေါ်။ ဝါးနှုများခုတ်ယူခံထားရသောဝါးရုံမှု ထွက်
လာသော ဝါးပင်များသည် မကြီးထွားတော့ဘဲ ဝါးကျော်များသာ
ထွက်လာတော့ သည်။

ဝါးပင်၏သဘာဝသည် စည်းလုံးညီညွတ်သောသဘာဝရှိ
သည်။ အတ္ထနည်းသည်။ ဝါးပင်များကြီးစိုးနေသော တောတွင်
အခြားသောသစ်ပင်တို့ ရှင်သန်ရန်အတွက် အခွင့်အရေးပေး
တတ်ကြသည်။ ဝါးပင်တွင် ဝါးသီးများသီးသောအခါ တစ်တော့
လုံး၊ တစ်တောင်လုံး သီးတတ်ကြသည်။ သီးပြီးသောအခါ ဝါးပင်
သည် သေသွားကြသည်။ သေသွားသောဝါးပင်များသည် ဆွေး
ကာ မြေည့်အဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် သစ်ပင်များ
အတွက် ရှင်သန်ကြီးထွားရန် အခွင့်အရေးပေးကြသည်။ သစ်ပင်
များကြီးထွားလာသောအခါ ဝါးပင်များသည် ဖျောက်ကွယ်သွား
သည်။ အကယ်၍ ရှင်သန်ကြီးထွားသောသစ်ပင်များ မရှိ
သောအခါမှုသာ ကြွေကျသောဝါးပင်ပေါက်ကလေးများသည်
ရှင်သန်ကာ ဝါးတောတစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်လာသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း
များသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ အုပ်ချုပ်မထားဘဲ အခြားသော အဖွဲ့
အစည်းများအတွက် နေရာပြန်ပေးကာ ကြီးစားစေလို့သော
သဘောဖြစ်သည်။ နေရာပေးသော်လည်း မတိုးတက်ပါက ဖို့
နေရာကို ပြန်ယူသော သဘောသဘာဝဖြစ်သည်။ ဝါးပင်သည်
လူတို့အား အတ္ထမကြီးစိုး ပညာပေးနေသလိုပင်ဖြစ်သည်။ ဝါး

တစ်ပင်ကိုကြည့်ပါက သက်တမ်းအနှာ အရင့်ကို အကုန်သိနိုင်သည်။ သစ်ပင်၏ မာသာအနှစ်သည် အတွင်း၌သာရှိသော ကြောင့် အနှစ်မည်၍မည်မျှရှိသည်ကို ခန့်မှန်းရန် မလွယ်ကူးပေါ်။

ဝါးပင်၏အနှစ်သည် အပြင်၌သာရှိသောကြောင့် သိရှိရန် လွယ်ကူးသည်။ ဝါးသည် လူတို့အား ပွင့်လင်း မြင်သာမှုကိုပေးနေ သလိုဖြစ်သည်။ အတွင်း၌ အခေါင်းဖြစ်နေသည်ကိုက ပွင့်လင်း သည့်သဘောဖြစ်သည်။ ထိုပွင့်လင်းမှုကြောင့် ဝါးကိုတစ်စာဝေး တည်းတွေ့ရတတ်သည်။ ဝါးပင်က လူတို့အားပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ စည်းစည်းလုံးလုံးနေဖို့ လမ်းပြပေးနေသလိုပင်ဖြစ်သည်။

ဝါး၏သဘာဝသဘောထားအတိုင်း ဝါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် လိုသူ၊ ဝါးစိုက်ပိုးသူများသည် စစ်ည်းဖို့လိုအပ်သည်။ စည်းလုံးဖို့ လိုအပ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက တစ်ဒေသလျှင် တစ်ရွေးဖြစ်နေ မည်။ ဝါးကိုရွေးပေါ်သည့်နေရာက ပေါ်မည်။ ရွေးကြီးမည့်နေရာ က ကြိုးမည်။ ဝါးကို အသုံးချက်တ်သော နည်းပညာအားနည်းပါက ဝါးလုပ်ငန်း မဖွံ့ဖြိုး၊ ကောင်းစွာအသုံးချက်တ်ပါက ဝါးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးမည်။

ကမ္မာဦးအစကဖြစ်တည်လာသော ဝါးပင်၏သဘာဝကို ကောင်းစွာ အသုံးချက်တ်ပါက လူနေမှုဘဝ မြင့်တက်လာပြီး ကောင်းမွန်သောသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်လည်ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားဖြစ် ဝါးစိက်ပျိုးစည်း

ဝါးသည် မြန်မာပြည်နေရာအနဲ့အပြားတွင် ပေါက်ရောက်သော သဘာဝပေါက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဧရိယာအရ ပြောဆိုလျှင်တော့ ဝါးတော့ဧရိယာ အများဆုံးနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ပေါများလွန်း၍ အကျိုးရှုရှုအသုံးမချမ်းသောကြောင့် တန်ဖိုးမရှိဖြစ်နေရသည်။ အကျိုးရှုစွာ အသုံးချတတ်ပါက ရွှေကဲ့သို့တန်ဖိုးမြင့် ရွှေစိမ်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါးပင်သည် ရေညီရေမှုပင်မှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် မြက်ကြီးပင်ဖြစ်ပြီး ဝါးပင်အလေးချိန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံကို စိုဝင်မြေသွေအဖြစ် ခြေချေပေး၍ ဝါးပင်ရှိသောဧရိယာသည် မြေသွေ အထူးကောင်းမွန်သည်။ ဝါးပင်သည် သဘာဝတရားအရပင် အခြားအပင်ကိုရှင်သန်ရန်အတွက် အနစ်နာခံသွားဖြစ်သည်။ ဝါးပင်သည် ဖုန်စုပ်ယူအားကောင်းသည်။ ဝါးရွက်တွင်

အကုန်တိုးများများ ရှင်သနပေါက်ဖွားပြီး ထို့ဟုးများသည် အပင် တို့ရှင်သနရန် အကောင်းဆုံးအိမ်မြောက်ဖြစ်သည်။ ဝါးပင်များ ကြားတွင် အခြားသောသစ်ပင်တို့ ရှင်သနနိုင်သည်။ ကြီးမားသော ဝါးတောကြီးဖုံးလွမ်းနေသောခရီယာဖြစ်လင့်ကစား ငါတို့ကြီး စိုးမည်၊ အခြားမည်သူမျှ ငါတို့ခရီယာမလာရ ဟူသော အတ္ထိစိတ် မရှိ။ ဝါးပင်သည် ၁၀ နှစ်ပတ်ဝန်ကျင်တွင် ဆွေးမြည့်ပျက်စီး ပေးပြီး မြောက်ဖြစ်သည်။ မပျက်စီးမဲ့ ဝါးရွှေက်များ ခြွေပေးသည်။ နှစ် ၄၀ မှ နှစ် ၆၀ ကြာသောအခါ အသီးသီးပြီး ဝါးပင်များသော ကာ မြောက်ဖြစ်ပေးသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြားသောအပင် များ ကြီးထွားခွင့်စီးမြှင့်ပေးသည်။ ခြွေချွေပေးသော ဝါးစွဲတိုက မြောက်ပင်များကဲသို့ ဝါးပင်ငယ်များစွာ ပေါက်ရောက်ကြသည်။ အခြားအပင်တို့ရှိနေပါက မကြီးထွားဘဲနေပေးပြီး မရှိပါက ဝါးပင် များ ပြန်လည်နေရာယူပေးကြသည်။ အခြားသူများကို နေရာပေး ပြီး နေရာမယူကြပါ။ သူတို့နေရာ သူတို့ပြန်ယူကြသော သဘော ဖြစ်သည်။

ဝါးပင်ကို ရွှေးခီးလူသားတို့က နေစရာနှင့် လက်နက်ပစ္စည်း များအဖြစ် အသုံးချက်သည်။ လူသားများနှင့် ကဗျားဦးအစကပင် ရင်းနှီးသောအပင်ဖြစ်သည်။ နေစရာအဖြစ်ပေးသည်။ စားစရာ အဖြစ်ပေးသည်။ လူတို့စိုက်ပျိုးစားသောက်ရန်အတွက် မြောက် များ ဖန်တီးပေးသည်။ မြေအောက်ရေကို ထိန်းသိမ်းပေးပြီး မြေ ဆီလွှာများ မိုးရေ နောက်ပါမသွားအောင် များစွာသော အမြစ်များ က ထိန်းသိမ်းစားသည်။ သေးငယ်သော အရွှေက်များပေါ်သို့ ကျလာသော မိုးပေါက်များကို အမှုန်အမွှားများအဖြစ် ပြောင်းလဲ

ပေးပြီး မြေပေါ်သို့ကျစေသည်။ တချို့သော သစ်ပင်များ၏အရွက်များ (ဥပမာ-ကွန်းရွက်)သည် မိုးရေပေါက်များကိုစုကာ မြေပေါ်ကျစေသောကြောင့် မြေဆီလွှာများ မိုးရေနောက်သို့ များပါစေသည်။ ဝါးပင်မှ ကျသောမိုးရေပေါက်ကြောင့် မြေဆီလွှာ မပါနိုင်ချေ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝါးမျိုးစုစုပေါင်း ၂၂ မျိုးနှင့် မျိုးစိတ်ပေါင်း ၁၂၀ ခန့် သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်သည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အမြင့် ပေ ၃၀၀ မှ ပေ ၂၆၀၀ အကြားတွင် အများဆုံးတွေ့ရသည်။ အပူချိန် ၁၁ ဒီဂရီဟာရင်ဟိုက်မှ ၁၀၀ ဒီဂရီဟာရင်ဟိုက်၊ မိုးရေချိန် ၃၁ လက်မမှ ၂၅၄ လက်မ ရေမဝပ်သောမြေ၊ ဆားငန်မြေမှုလွှဲ၍ ရှင်သနပေါက်ရောက်နိုင်သည်။ ဝါးပင်သည် အခြားသော အပင်ထက်အောက်ဆီရှင် ၃၅ ရာခိုင်နှင့်ပို့မှတုတ်နိုင်သည်။ ဝါးတစ်ဟာက်တာစိုက်ပျိုးထားသောခြားသည် ကာွန်တန် ၂၀၀၊ ဆာလဟာနိုင်အောက်ဆိုင် တန် ၆၀ မှ ၉၀၊ ဖုန်မှုန်တန် ၆၀ မှ ၉၀ အထိ စုပ်ယူနိုင်သည်။

ဝါးပင်ကို အကြမ်းအားဖြင့် သုံးမျိုးတွေ့ရသည်။ (က) တစ်ပင်ချင်းပေါက်သောဝါးပင်၊ (ခ) အစုလိုက် ပေါက်သောဝါးပင်၊ (ဂ) အထက်ပါ အုပ်စုနှစ်မျိုးပေါင်းစပ်ထားသော စကဝါးပင်တို့ဖြစ်သည်။

တစ်ပင်ချင်းပေါက်သောဝါးမျိုးကို ကန္ဓားအအေးပိုင်းဒေသများဖြစ်သည့် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် တရှတ်နိုင်ငံတို့တွင် အများဆုံးတွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုးကုတ်မြို့နှင့် တောင်ပေါ်ဒေသများတွင်တွေ့နိုင်သည်။ ဤဝါးမျိုး၏ မြေအောက်ပင်စည်သည် မြေ

လျှောက်ကာ မျိုးပြန့်ပွားပြီး ပင်စည်၏ဘေးဘက်ရှိ အဖူးမှု ဖောက်
ထွက်သောကြောင့် တစ်ပင်ချင်းပေါက်ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ
သည်။

အစုလိုက်ပေါက်သောဝါးမျိုးကို အပူးပိုင်းဒေသဖြစ်သည်
မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့တွင် အများဆုံးတွေ့ရသည်။
မြေအောက်ပင်စည်မှ အဖူးသည် မြေအောက်ရှိ မိခင်ပင်စည်နှင့်
ကင်းလွတ်မြေအောက်ပင်စည်အသစ်တစ်ခု ထပ်မံထွက်ကာ မျိုး
ပြန့်ပွားခြင်းကြောင့် အစုအပြုလိုက်ပေါက်ရောက်သောအဖြစ်သို့
ရောက် ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

အပ်စုနှစ်မျိုးပေါင်းစပ်သော စက ဝါးမျိုးကို ကမ္ဘာနေရာဒေသ
အတော်များများတွင် တွေ့နိုင်သည်။

ဝါးပင်ကို စိုက်ပို့မည်ဆိုပါက ရွေးရွာသွန်းမှု အပူးချိန်၊ ပင်လယ်
ရေမျက်နှာပြင်အမြင့်၊ မြေဆီလွှာပေါ်မူးတည်ကာ ဝါးမျိုးကို
ရွေးချယ်စိုက်ပိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။ အချဉ်ဓာတ်အနည်းငယ် ရှိပြီး
သဲဆန်သောနှစ်းမြေကို ပို၍ ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ ရေစီးရေလာ
ကောင်းမွန်ပြီး အစိုးကာတ်ထိန်းနိုင်လျှင် ဝါးအတွက် အာဟာရ
ပြည့်စုံသောရေဖြစ်သည်။ ဝါးစိုက်ရန်မြေကို ရွေးချယ်မည်ဆိုပါက
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ကုန်ထုတ်ရန်ကောင်းသောနေရာကို
အမိကထား ရွေးချယ်ရန် လိုအပ်ပါမည်။ ထိုအပြင် ကျေးလက်၊
မြို့ပြဧရွေးကွက်နှင့်လည်း အလှမ်းသိပ်ပြီးမကွာဝေးရန် လိုအပ်
သည်။ သယ်ယူရန် ကုန်ကျမည့်စရိတ်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်
လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ အမိကအားဖြင့် ရွေးကွက်ဝင်သောဝါးမျိုး
ကို ရွေးချယ်စိုက်ပို့မှသာလျှင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဝါးပင်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သစ်ပင်သစ်တောများအား အပြောင်ရှုင်းလင်းကာစိုက်ပျိုးပါက ဂေဟစနစ်ကိုယ်စီးစေ သောကြောင့် ရှောင်ရှားရ မည်။ ယာမြေများတွင် စိုက်ပျိုးလိုပါက အခြားအပင်အဖြစ် ရာသီပေါ်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးပြီး စရိတ်ရှာနိုင် သည်။ မြှေစည်းနှံများတွင်စိုက်ပျိုးပါက လေကာပင်အဖြစ်အသုံးချ နိုင်သလိုရနိုလာသော ဝါး မျှစ်များကိုလည်း အသုံးပြု၍ ရနိုင်သည်။ ဝါးရွက်သည် ခြောက်သွေ့လွယ်၍ မီးဘေးအန္တရာယ်ကိုကြောက် ရသည်။ ထိုကြောင့် ဝါးရွက်များကို စုဆောင်းကာ ဆွေးသောအခါ မှ သဘာဝမြေသူလာအဖြစ် အသုံးချနိုင်ရန် စီစဉ်ထားသင့်သည်။ ဝါးပင်စည်ရင်းတွင်စုပုံကာ မြေဖုံးအုပ်ပေးပြီးဆွေးသောအခါ မှ မြေသူလာအဖြစ် အသုံးချနိုင်သည်။ ဝါးရွက်များကြားတွင် စုဆောင်းကာ မို့စိုက်ပျိုးပါက ဝင်ငွေတစ်မျိုးတိုးနိုင်သည်။

ဝါးစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ဝါးရောင်းချရန်နေရာ၊ နှီးအသုံးချရန် အေးကွက်၊ မျှစ်အေးကွက်တို့ကို ကြိုတင်စီစဉ်ထားရန် လိုအပ်မည်။ ဝါးပင်သည် စိုက်ပျိုးရှင်သနပြီးပါက ပြုစုစရာများများမလိုအပ် သောကြောင့် ဝါးနှင့်ဆက်စပ်သော လက်မှုပညာတတ်မြောက် ထားရန်လိုမည်။ သို့မှာသာ နေ့စဉ်အလုပ်ရှိသလို ဝင်ငွေလည်းရှိနိုင် ပည်။ ဝါးအဖြစ်မရောက်စီ မျှစ်မှုဝင်ငွေရရှိပြီး အကျိုးခံစားရ ပါမည်။ စိတ်ကြိုက်မျှစ်ကို ချန်လှပ်ကာ ပိုသောမျှစ်ကို ချီးယူရ ပည်။ မဟုတ်ပါက ဝါးပင်များပြီး ဝါးကောင်းမရနိုင်ပါ။ မျှစ်မှုလည်း ဝင်ငွေတစ်မျိုး ရစေနိုင်၏။ ချန်လှပ်ထားသောမျှစ်မှ အပင်ဖြစ်လာ ပါက ထပ်မံအေးချယ်ကာနှီးဝါးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ နှီးဖျာ၍ ဆရာင်းချကာ ဝင်ငွေရရှိနိုင်ပြီး နှီးကိုကုန်ချောအဖြစ်သို့ပြောင်းလ

ထုတ်လုပ်ရောင်းချွန်ပါက ပို၍အမြတ်အစွန်းရနိုင်ပါသည်။

သုံးနှစ်သားဝါးပင်အရွယ်ရောက်သောအခါ ဝါးကောင်းအဖြစ် ရောင်းချ၍ ရချေပြီ။ ဝါးကို ရောင်းချခြင်းအဖြစ် စားပွဲ၊ ထိုင်ခုံစသော ပရိဘောဂများ ပြုလုပ်တတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှာသာ ဝင်ငွေအများအပြားရရှိကာ နေ့စဉ်အလုပ်ပြီး နေ့စဉ် ဝင်ငွေလည်း ရရှိနိုင်ပါမည်။

ဝါးပင်ကိုပန္တက်ချ၍ စိုက်ရန်လိုအပ်သည်။ ဝါးသီးသန့် ထုတ်လုပ်မည်ဆိုပါက တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ၁၀ ပေခြားစိုက်ပျိုးပါက ပိုမိုအဆင်ပြနိုင် မည်။ ဝါးရုံများကျေလွန်းစွာစိုက်ပျိုးထားပါက လေတိုးခံနိုင်ရန်နှင့် အပင်များကျွေးကောက်ခြင်းမရှိစေရန် ပန်းဝါးများများထားရမည်။ ဝါးရုံစိတ်သောအခါ နေရောင်ခြည်ကို လူတက်ရသောကြောင့် ဝါးဖြောင့်ဖြောင့်ကို ရနိုင်သည်။ မျှစ်ကိုအဓိကထား၍ ထုတ်လုပ် မည်ဆိုပါက တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ခြောက်ပေခြား သို့မဟုတ် ရှုစ်ပေ ခြား၍ စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်မည်။ မျှစ်ထုတ်ယူမည်ဆိုပါကလည်း တစ်ရုံလျှင် အနည်းဆုံးဝါးကြောက်ပင်ခန့်ထားရန်လိုအပ်မည်။

ဝါးမျိုးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ရှုစ်ပေထက် ပိုမကျရန်လိုအပ် မည်။ သို့မှာသာ ပြုစုရသောအခါ ဇရိယာကျဉ်းကာ မျိုးများများ ထုတ်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဝါးတစ်စက်စိုက်မည်ဆိုပါက အကြမ်းအားဖြင့် ရင်းနှီးမတည် ငွေကို အကြမ်းအားဖြင့်တွက်ချက်ထားရန် လိုအပ်မည်။ ဝါးမျိုး ဝယ်ရန် ရင်းနှီးလိုပါက အချိန်ကိုရင်းကာ အပင်အနည်းငယ်စိုက် ၍ မျိုးငှားယူနိုင်သည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ဝါးပျိုးပင်များ ကို ၁၀ ပေခြား၍ စိုက်မည်ဆိုပါက တစ်ကေအတွက် ပျိုးပင် ၄၂၀ လိုအပ်မည်။ တစ်ပင်လျှင် အများဆုံးရွေး ငွေကျပ် ၃၀၀၀ ဆုံးလျှင် အပင် ၄၂၀ အတွက် ကျပ် ၁၂၆၀၀၀၀ ပန္တက်စိုက်ခြင်းနှင့် မြေကျင်းတူခြင်းအတွက် တစ်ပင်လျှင် ကျပ် ၂၀၀ဖြင့် ကျပ် ၈၄၀၀၀၀၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် မြေဉ်အဖိုးအတွက် တစ်ပင်လျှင် ကျပ် ၁၀၀ဖြင့် ကျပ် ၄၂၀၀၀ တစ်နှစ်စာပေါင်းရှင်းခအဖြစ် တစ်ပင်လျှင် ကျပ် ၂၀၀ဖြင့် ကျပ် ၈၄၀၀၀၀ ရေလောင်းပေးရသော ဝါးပင်ဖြစ်ပါက အပင် ၄၂၀ အတွက် တစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၄၂၀၀၀ ခန့်ကုန်ကျနိုင်သဖြင့် ပထမနှစ်အတွက် ကုန်ကျငွေကျပ် ၁၅၁၂၀၀၀ ခန့်ရှိနိုင်ပြီး ဒုတိယနှစ်အတွက် ကျပ်ဝါးသိန်းဝန်းကျင်ကုန်ကျနိုင်ပြီး တတိယနှစ်နှင့် စတုတွေနှစ်အတွက် ကျပ်သုံးသိန်းဝန်းကျင် ကုန်ကျနိုင်ပါသည်။

အစွဲပျိုးကို စိုက်ပျိုးပါကခြောက်နှစ်၊ ခုနှစ်နှစ်ခန့်ကြာနိုင်ပါသည်။ အကိုင်းမျိုး၊ သားတက်မျိုးပင်စိုက်ပါက ဝါးနှစ်ခန့်ကြာနိုင်ပါသည်။ ဝါးကောင်းမရခင်ကာလများတွင် ဝါးမျိုးလည်းထုတ်လုပ်ရောင်းချကာ ရပ်တည်နိုင်ပါသည်။

ဝါးစိုက်ပျိုးပါကတစ်ကေအတွက် ၀၇၆ငွေအကြမ်းအားဖြင့် ဝါးပိုးဝါး တစ်ကေလျှင် ၄၂၀ ရုံအတွက် ဝါးတစ်ရုံလျှင် ဝါးဝါးလုံးရရှိပါက တစ်လုံးလျှင် ကျပ် ၃၅၀၀ ဖြင့် ရောင်းရလျှင် တစ်ကေဝင်ငွေ ကျပ် ၇၃၅၀၀၀၀ ရရှိနိုင်ပါမည်။ ထိုးရှုံးဝါးတစ်ကေလျှင် ရုံ ၄၂၀ အတွက် ဝါးတစ်ရုံလျှင် ဝါး ၁၀ လုံးရောင်းရပါက တစ်လုံးလျှင် ကျပ် ၅၀၀ဖြင့်ရောင်းရလျှင် တစ်ကေဝင်ငွေ ကျပ် ၂၀၀၀၀၀၀ ရရှိနိုင်ပါမည်။ ရောင်းချရသောရွေးနှင့်

တွက်နိုင်သော ဝါးလုံးအရေအတွက်အပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။

ဝါးစိုက်ပျိုးပါက အချို့ဝါးသည် ရေပေးစရာမလိုဘဲ အချို့ဝါးသည် ရေလိုအပ်ပါသည်။

အကယ်၍ မိမိဝါးခြားတွင်း၍ ဝါးများကို ခုတ်သိမ်းသောအခါ စနစ်ကျဖို့ လိုအပ်သည်။ အရင်ပေါက်သောဝါးကို အရင်ခုတ်သိမ်းပြီး မြင်းခွာပုံသဏ္ဌာန်ဝါးပင်များ ချွန်ထားရမည်။ သို့မှာသာ သက်တမ်းမြို့သောဝါးကောင်းများကို ခုတ်သိမ်းနိုင်ပါမည်။ ခုတ်သိမ်းပြီးသော ဝါးငှုတ်များကိုအရင်းမှုဖြတ်တောက်ပြီး မိုးရေမဝင်နိုင်အောင် အဆစ်နေရာမှ ချွန်ထားရမည်။ ဝါးဆစ်အခေါင်းအတွင်းမိုးရေဝင်ပါက ဝါးငှုတ်ဆွေးမှ အပင်ကို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ဆွေးသွားသောဝါးငှုတ်အား ဖယ်ရှားပစ်ရပါမည်။

မျှင်ဝါးကုံးသို့သော အစုလိုက်ပေါက်သောဝါးပင်ကို တစ်ဖက်မှတူးပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင် ဝါးရွက်နှင့် မြေများဖို့ပေးပါက ဝါးပင်ကျကျပေါက်ပြီး ဝါးအလုံးပိုလှကြောင်း ဒေါက်တာစန်းဝင်းသုတေသနပြုထားသည်ကို တွေ့ဖူးပါသည်။ မိမိခြိုဝင်းအတွင်း၏ ဝါးရှုများအား အပင်အိုများဖယ်ရှားကာ ဝါးမီးသွေးဖုတ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်းရှုသောဝါးပင်ကို ကြက်ခြေခတ်ပုံသဏ္ဌာန် သို့မဟုတ်မြင်းခွာပုံသဏ္ဌာန်ထားကာ ပြုပြင်ယူပြီး ဝါးကောင်းထုတ်နိုင်ပါသည်။

ဝါးစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ဝါးနှင့်ပတ်သက်သည့်အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဝါးပရီသောဂြှုံးလုပ်ခြင်း၊ နှီးယက်လုပ်ခြင်းအတတ်ပညာများ မဖြစ်မနေတတ်မြောက်ထားပါက ဝါးရောင်းချွင်းထက် ဆယ်ဆောင်ငွေဝင်နိုင်ပါသည်။ ဝါးခြားကို

တစ်ခါနိုက်ပို့ပြီးပါက သားစဉ်မြေးဆက်အကျိုးခံစားနိုင်ပါသည်။
တစ်နှစ် တစ်ခါ စိုက်ပို့နေစရာမလိုတော့ပါ။

ဝါးစိုက်ပို့သူများသည် ဝါးကို ရေရှည်ခံအောင် ပြုလုပ်သော
ရှိုးရာနည်းလမ်းများ၊ ဆေးသွင်းနည်း၊ ဆေးစိမ်နည်း၊ ဝါးပေါင်း
နည်းများကို သိထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ရေရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်
ပြီးရောင်းချပါက သစ်နေရာတွင် ဝါးသည်နေရာယူလာပြီး
ဈေးကွက်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

ဝါးစိုက်ပို့သောသူများသည် ဝါးပင်မျိုးပွားနည်းသိထားရ^၁
မည်။ သို့မှာသာ ဝါးမျိုးရောင်းချခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိနိုင်ပါမည်။

ဝါးစိုက်ပို့ခြင်းသည် ဝင်ငွေအရ ရာသီပေါ်သီးနှံများထက်
ဝင်ငွေပို့မှုရရှိနိုင်ပါသည်။ မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုကိုကာကွယ်နိုင်သည့်
အပြင် မြေဆီလွှာကိုဖြစ်တွန်းစေသည်။ မြေအောက်ရေကိုထိန်း
သိမ်းနိုင်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းရာရောက်သည်။
ရာသီဥတ္တဒဏ်အမျိုးမျိုးကို ကြောက်စရာမလိုသည့်အပြင် ဓာတ်
မြေညာများ၊ ပိုးမွှားဆေးများ ဖျေန်းပေးစရာမလိုပါ။ ထို့ကြောင့်
ဝါးစိုက်ခြင်းသည် ကုသိုလ်လည်းရာ ဝမ်းလည်းဝသောကြောင့်
စိုက်ပို့သင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

၁၆

ဝင်ကျော်

ဘိုးဘိုးအောင် မ မည် ဝါးစိုက်ပျိုးရေး စီးပွားဖြစ် ဝါးစိုက်ပျိုးနည်း(၂)

မြန်မာပြည် အနှံ့အပြားတွင် များစွာတွေ့မြင်ရသည့်အပြင် ပေါ်များလွန်း၍ ဝါးသယ်ဇာတကို တန်ဖိုးထားရှုမှန်းမသိ ဖြစ်နေ ရသည်။ ကျေးလက်ပြည်သူတို့ နေ့စဉ်နေထိုင်စားသောက်မှုကို ဝါးက အထောက်အကူးပြုသည်။ ဝါးတော့များခုတ်ထွင်၍ တောင်ယာလုပ်ခြင်း၊ စနစ်မရှိဘဲ မျှစ်ချိုးခြင်း၊ တောင်ယာခုတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဝါးကောင်းရဖို့ လွန်စွာခက်ခဲလာသည်နှင့်အမျှ ဝါးတန်ဖိုးသည်လည်း တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည်။

ဝါးနှင့်ပတ်သက်၍ လျှစ်လျှော်ထားပြီး စနစ်တကျဖိမ်အုပ်ချုပ်မှု မရှိခဲ့ပါ။ သစ်တော့များ ရှားပါးလာခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးလာခြင်းကြောင့် ဝါးဘက်သို့ လူအများအာရုံစွာစိုက်လာသည်။ ယခုအခါတွင် ခေတ်မိတိုးတက်သောနည်းပညာများဖြင့်

ပေါင်းစပ်ကာ ဝါးကို တန်ဖိုးမြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် လူများ စိတ် ဝင်စားလာသည်။ ထို့ကြောင့် ခဲရာခဲဆစ်ဝါးများကို ရယူနေရာမှ အလွယ်တကူရယူနိုင်ရေး ဝါးစိုက်ခင်းများထူထောင်ရန်လိုအပ်လာ သည်။ ဝါးလိုအပ်ချက်အရ ဈေးကောင်းမရမှာ ပူပင်စရာမလိုပါ။

ဝါးကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပိုးလာပါက လူများသစ်ပင်ခုတ်ယူလာမှု လျော့နည်းလာမည်။ ဝါးစိုက်ခင်းသည် နှစ်ရွှေည်ပင်ဖြစ်သော ကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုပြပြင်နိုင်မည်။ ဝါးစိုက်ရာဒေသ သည် စိမ်းစိုကာ သာယာလာနိုင်သည်။

ကျွန်တော်များ၏ မြန်မာနိုင်ငံ ဝါးစိုက်ပိုးရေးအသင်းသည် ဝါးပိုးပင်များရောင်းချကာ ရန်ပုံငွေရာကြပါသည်။ ထိုရန်ပုံငွေ ရရှိလာသောငွေဖြင့် ဝါးဆေးစိမ်းရန်ဆေးဝယ်ယူခြင်း၊ ဝါးများ ကိုဝယ်ယူကာ စိတ်ပါဝင်စားသူများအား ဝါးအသုံးချမှုမြှင့်တင်ရေး နှင့် ဝါးစိုက်ပိုးနည်း၊ ဝါးပင်ပြုစရာနည်းသင်တန်းကို ပို့ချပါသည်။ ဝါးပိုးပင်များကို ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှ ဝယ်ယူရသည်။ ဝါးပိုးပင်များ ဝယ်ယူရာမှ သိရှိလိုက်ရသည်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှ ရောင်းချနေ သောအချို့ဝါးများသည် မြန်မာပြည်ဘက်မှ ဝါးပင်များကို ကိုင်းကူးခုတ်ယူကာပိုးပြီး ရောင်းချနေကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဝါးပိုးနည်း ကောင်းစွာနားလည်သော တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ ဝါးပိုးရောင်းကာ ဝင်ငွေကောင်းကောင်း ရရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဝါးပိုးနည်း ကောင်းစွာ နားလည်ပါက ထိုဝင်ငွေသည် ကျွန်တော်တို့ငွေပင်ဖြစ် ရပါမည်။

‘နိဂုံးနီ’ သိချင်းဘွင် ‘ဘိုးဘိုးအောင်မတဲ့ကိန်းဆိုက်မည်’ဟု တဘောင်ဆန်ဆန် ရေးစပ်ထားသည့်သိချင်းကို လူတိုင်းနီးပါး

သိရှိကြသည်။ ဘိုးဘိုးအောင်သည် ‘ဝ’တစ်လုံး ဖျက်ပါက ‘ဝ’နှစ်လုံးပေါ်သည်ကိုလည်း ကြားဖူးကြသည်။ ဝါးစိုက်ပြုးပါက ဘိုးဘိုးအောင်မတဲ့ကိုနဲ့နှင့် ကြော်တွေ့ရနိုင်သည်။ ရှုင်းပြပါမည်။

ကျွန်တော်သည် နေပြည်တော်ရှိ ရေးဆိုင်းဘက်သို့ ဓည့်သည် များလိုက်ပို့ရင်း လမ်းဘေးတွင် သီးနေသာ ဝါးကိုင်းတစ်ခုကို ကားပေါ်တွင် တင်လာခဲ့ပါသည်။ ခြေရောက်သောအခါ ခြွေကာ ဝါးစွေလေးများကို ပျိုးထောင်သည်။ ဝါးပင်ပေါက် ၃၀၀ ခန့်ရရှိ သည်။ ထိုဝါးပင်ပေါက်လေးများကို ပျိုးအိတ်တွင်ထည့်ကာ ပျိုးထောင်ပြီးတစ်လကျိုးတွင် ပျိုးအိတ်၌ ဝါးအပင်ပေါက် သုံးပင် ခန့်ပွားများလာသည်။ ထိုအပင်လေးများကို ခွဲကာထပ်ပျိုးထောင် သောအခါ အပင် ၅၀၀ ခန့်ရရှိလာသည်။ နောက်ထပ် တစ်လ ကျိုးတွင် ပျိုးအိတ်လေးများတွင် အပင်ပေါက် သုံး၊ လေး ပင် ဖြစ်လာပြန်သည်။ ထပ်မံ၊ ထပ်မံခွဲပြီး ပျိုးထောင်ရာတွင် ပျိုးပင် ၂၇၀၀ ခန့်ရရှိပြန်သည်။ စိုက်ပျိုးဖို့ အဆင်သင့်မဖြစ်သေး၍ နောက်ထပ်ပျိုးအိတ်များ ထပ်မံခွဲထားရာ တစ်နှစ်ကျိုးကြာ သောအခါ ပျိုးပင်တစ်သိန်းကျိုး ရရှိလာသည်။

လမ်းဘေးမှ ချီးယူလာသောဝါးကိုင်းသည် အခဲ့ရရှိလာ သည်။ ပျိုးအိတ်နှင့် ပြုစုခကျပ် ၅၀ ကုန်ကျပ်က ရင်းနှီးငွေ ကျပ် သိန်း ၅၀ ဖြစ်မည်။ မိသားစုလုပ်အားခဖြစ်၍ မိသားစု နေ့စဉ် ဝင်ငွေပင်ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်အတွင်းရရှိသော ပျိုးပင်တစ်သိန်းကို တစ်ပင်လျှင် ၄၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချပါက သိန်း ၄၀၀ ဝင်ငွေဖြစ် လာပါမည်။ မရောင်းချလိုပါကလျှော်းနိုင်သည်။ ဝါးခြေတည်ထောင် နိုင်သည်။

အိမ်နီးချင်းနိုင်တွင် ဝါးပျူးပင်သွေးကွက်ကြောင့် ဝင်ငွေ
ကောင်းစွာရရှိနေသည်။ နိုင်တဲကာသွေးကွက်သို့ ထိုးဖောက်
ရောင်းချလျက် ရှိနေသည်။

ဝါးစွေကို ပျူးမည်ဆိုပါက ရဲ ၂၄ နာရီစိမ်ရပါသည်။ ရေစစ်ပြီး
လေသလပ်ခံကာ ရေစစ်ထားပေးရသည်။ များများပျူးထောင်မည်
ဆိုပါက ရေဝပ်နောက်ရာကို ရွှေ့ကြော်ရမည်။ မြေပေါင်
တွင် သဲနှစ်း၊ သစ်ရွှေ့ချွေး မြေ၊ ဖွဲ့ပြာအနည်းငယ်ရောစပ်ထား
သောစပ်မြေဖြင့် ပျူးစွေပေါင်ပြုလုပ်ရပါမည်။ ထို့နောက်လက်မ
ဝက်အနက်ခန့် ထွန်ခြားကြောင်းပေးထားသော မြေပေါင်တွင်
ရေစစ်ထားသော ပျူးစွေများကြိုပေးပြီး စပ်မြေ ၁ ဒသမ ၅ လက်မ
ခန့်ပုံးအုပ်ကာ ကောက်ရှိုးခြောက်၊ မြက်ခြောက်များ ဖုံးအုပ်ရပါ
မည်။ ထို့နောက် ဝါးကိုင်းကွေးကာ ပလတ်စတစ်အကြည်ဖြင့်
ဖုံးအုပ်ထားရမည်။ နေ့စဉ်ရေအစိတ်ရရှိစေရန် ဂရုစိုက်ရပါ
မည်။ ရေလိုအပ်ပါက ရေလောင်းပြီး ပြန်အုပ်ထားပေးပါ။ ၁၀
ရက်ခန့်ကြာသောအခါ အညှင့်များ ထွက်လာပါမည်။

အပင်ပေါက်ထွက်လာပြီး အရွှေ့က်နှစ်ရွှေ့က်စိမ်းလာသောအခါ
ပျူးအိတ်တွင် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ရသည်မှာ အဆင်အပြောဆုံးဖြစ်
သည်။ ပျူးအိတ်တွင် သဲ၊ ဖွဲ့ပြာ၊ မြေချွေး ဤဗုံးရား၂ မြေစပ်ပေးနိုင်
သည်။ ပျူးပင်များကို ပိုးမွားတိရှေ့နှင့်များ မနောင့်ယှဉ်စေရန်
အထူးဂရုစိုက်ရပါမည်။ ဒေသအလိုက် ရေကိုလိုအပ်သော အခြေ
အနေပေါ်မူတည်ပြီး တစ်နေ့လျှင် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်လောင်းပေး
ရပါမည်။ ရေလောင်းသောအခါ ရေလိုးမကြီးစေရန် ဂရုစိုက်ရ
ပါမည်။ ပျူးစင်အရိပ်ကို ရာခိုင်နှစ်း ၉၀ အထိပေးထားရမည်။

ဝါးပြိုးပင်တစ်ပင်သည် ရှစ်လအကြာတွင် အပင်ရောက်ဆောင့်
များကြောင်း သိရှိရသည်။

ဝါးသည် နှစ် ၂၀ မှ နှစ် ၆၀ ကြားတွင်အသီးသီးကာ အပင်
လုပ်သွားတတ်ကြသည်။ ဝါးအစွဲကိုကြာကြာထား၍ မရသော
ကြောင့် မြန်မြန်ပြိုးထောင်ရန်လိုအပ်သည်။ ဝါးသုဉ်းကြောင်း
သတင်းရရှိလျှင် ဝါးပင်ကို ကျေးဇူးကြုံကြုံတို့ စားသောက်ခြင်း
ဖြောက်ရန် မီးခွဲးငွေ့များပြုလုပ်ထားရန်လိုသည်။

ဝါးပင်သည် မျှစ်ထွက်နည်းလာခြင်း၊ ဝါးရုံများ ကျပ်ညပ်လာ
ခြင်း၊ ဝါးခုတ်ယူမှု လွန်ကဲခြင်း၊ ရောဂါပိုးမွားကျလာခြင်း
မိုးခေါင်ခြားခေါင်သွေ့မှုကြာမြှင့်လာခြင်းများဖြစ်လာသောအခါများ
တွင် ဝါးသုဉ်းတတ်သည်။

ဝါးပွင့်သည့်သတင်းရလျှင် အပင်ကို သတိထားစေင့်ကြည့်
နေရန်လိုအပ်သည်။ ဝါးပွင့်သည် ဖွေးနေရာမှ အသီးအဆုံး ရင့်
မှည့်လာသောအချိန်တွင် အညီရောင်ပြောင်းလာကာ ဝါးသီးနှံ
သောဝါးကိုင်းသည် ကျေးညွတ်လာသည်။ အပွင့်ကိုဗုံးပြီး စမ်းကြည့်
လိုက်သောအခါ အစိမ်းရင့်ရောင် အသီးကိုတွေ့ရပြီး အဆုံးမှ
နေလျှင် စတင်ခူးဆွဲတဲ့ရပါသည်။ ဝါးသီးနှံသောကိုင်းသည်
ဖြူဖွေးပြီးပွင့်နေသော အနေအထားတွင်ခူးဆွဲတဲ့ပါက အောင်မြင်
သောအစွဲရရှိမှုနည်းသည်။ တစ်ဖောက် ဝါးသီးနှံသောကိုင်းသည်
အညီရင့်ရောင်အပွင့်များ ဖြစ်နေလျှင်လည်း ရင့်လွန်းသွားပြီး ခုတ်
ယူဗုံးဆွဲတဲ့လိုက်သည်နှင့် အစွဲများကြောကာ အစွဲအရနည်းပြန်
သည်။ ဝါးသီးသီးနှံသောကိုင်းသည် ကျေးညွတ်မနေဘဲ ပေါ့နေ
လျှင် ထိဝါးကိုင်းသည် အဆုံးမရှိဘဲဖြစ်နေတတ်သည်။ ဝါးသီးခူးရ

သောအချိန်သည် ပပါးကဲ့သို့ပြောရလျှင် ဖောင်းညီချိန်ဖြစ်သည်။

ခုံလာသောဝါးကိုင်းများကို မြေသိကျမသွားအောင် မိုးကာ ခင်းကာ နေပူလှန်းနေစဉ် တစ်ရက်လျှင် နှစ်ကြိမ်ခန့် အထက် အောက်လျှန်ပေးပြီး သုံးရက်ခန့်ကြောလျှင် အစွဲခြေပေးရသည်။ ရရှိလာသောအစွဲများကို ပြောလေ့ကာ ခြောက်သွေ့အောင်နေ ပြန်လှန်းပေးရသည်။

ဝါးမျိုးစွဲကို သိလောင်မည်ဆိုပါက ခြောက်သွေ့နေအောင် နေလျှန်းထားသော ပလတ်စတစ်ပုံးအထူထဲသို့ ခြောက်သွေ့နေ သောဝါးစွဲကို သိလောင်ထားရမည်။ ထိုသို့သိလောင်ထားပါက ရှစ်လအထိ သိမ်းဆည်းထားနိုင်ကြောင်းတွေရသည်။ လေမဝင် စေရန် အထူးဂရုပြုရပါမည်။

ကြီးမားသော ဝါးစိုက်ခင်းထူထောင်လိုသူများအတွက် အကောင်းဆုံးနည်းသည် အစွဲမှုပျိုးယူသောပျိုးပင်ဖြစ်သည်။ အခြားကိုင်းကူး အဆစ်ပျိုး၊ သားတက်ခွဲအပင်တို့ထက် ရာသီဥတု ဒက်ပိုခံနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဝါးစိုက်ခင်းကို ထူထောင်လိုပါက တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင်သည် စ ပေမှ ၁၂ ပေအထိ အကွာအဝေးသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ဝါးပင်စိုပိုင်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် နေရောင်ခြည်ရအောင် လုတက် ရခြင်းကြောင့် ဝါးပင်ဖြောင့်ဖြောင့်ရနိုင်သည်။ ပန်းဝါးများများ ထားစိုက်စရာမလိုဘဲ လေဒက်ခံနိုင်ပါမည်။ တစ်ခုခြင်းအလိုက် ဝါးထွက်နှုန်းနည်းသော်လည်း ကြေအလိုက်ထွက်ပါက ကျကျစိုက် သည်ထက် ဝါးပိုမိုရရှိကြောင်းသိရှိရသည်။

ယခုအချိန်တွင် ဝါးစိုက်ပျိုးရန် နှီးဆော်ခြင်း၊ ဝါးအသုံးချမှု

မြင့်တင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နေပါသည်။ သဘာဝ ဝါးတော့များမှာရရှိသောဝါးများသည် လိုအပ်သော သက်တမ်း မှန်ကန်စွာမရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝါးလုံးညီညာစွာမရရှိခြင်း၊ ဖြောင့်စင်း သောဝါးရရှိရန်ခက်ခဲခြင်းများရှိနေပါသည်။ လိုအပ်သောအချိန် တွင် လိုအပ်သောဝါးမရရှိခြင်းကြောင့် ရရှိသောဝါးကို ရှာဖွေ စုဆောင်းနေရသဖြင့် ဆေးစိမ်သောအခါ နည်းလမ်းမှုနှင့်မလုပ် ဆောင်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရပါသည်။

ဝါးခြားများများရှိလာပါက စနစ်တကျဝါးခုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ စနစ်တကျ ဝါးစုဆောင်းနိုင်ခြင်း၊ လိုအပ်သောဝါးအရေအတွက် ရရှိနိုင်ခြင်းများ ရှိလာနိုင်ပါမည်။ ထိုအခါ နိုင်ငံတကာနှင့်ယဉ်နိုင် သော ဝါးအဆောက်အအုံကောင်းများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါးစိုက်ပျိုးပါက ဝါးပင် မကြီးထွားလာမိအချိန်တွင် ကြားသီးနှံ ကို စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ အောက်ခြေရှင်းလင်းခြင်းပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ကြောကျလာသောဝါးရွက်များကို ဝါးပင်ရင်းတွင် စုပုပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး အကောင်းဆုံး သဘာဝမြောက်လကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ကောင်းစွာခံနိုင်သည့်အပြင် မျှစ် လုပ်ငန်း နှီးဝါးလုပ်ငန်း၊ ပရီသောကလုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ကိုင်နိုင်ပါက နှေစဉ်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အတွက်၊ မြေ အောက်ရေအတွက် နှင့်လူနှုံးဘဝမြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် စရိတ် သက်သာသောကြီးမြန်ဝါးကို စိုက်ပျိုးသင့်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါ သည်။

ဝါးကိုကြာရည်ခံအောင် ပြုလုပ်နည်း

ဝါးကို လူတို့သည် အမျိုးမျိုးအဖို့ဖို့ အသုံးပြုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ဝါးသည် ပိုးထိုးလွယ်ခြင်း၊ မို့တက်ကာ ဆွေးလွယ် ခြင်းတို့ကြောင့် သိပ်ပြီး လူကြိုက်မများဖြစ်ရသည်။ ဝါးကို ယာယိ နှင့် ငွေကြေးမပြည့်စုံသူတို့သာအသုံးများသည်။ ယခုအခိန်တွင် ဓေတ်မိစ္စာ တာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်ကာ ရတနာလိုအသုံး ပြုလာ ကြသည်။ ဝါးအသုံးပြုဖွေည်းများသည်လည်း ဂုဏ်ယူစရာပစ္စည်းများအဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးချလာကြသည်။

ဝါး ဘာကြောင့် ပိုးထိုးရသနည်းဆိုသောအချက်ကို သိရန် လိုအပ်မည်။ ရောဂါမသိက ဆေးပေး၍မရပါ။ သို့ သော်လည်း အရမ်းခက်ခဲသောအချက်တော့ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုတ်တို့သည် မျှစ်ကိုစားသုံးကြသည်။ သို့ပေမယ့် မျှစ်တိုင်းကို ကျွန်ုတ်တို့ မစားကြပါ။ ချိုသောမျှစ်သည် သကြားစာတ်ပါဝင်သည်။ ခါးသောမျှစ်

လေးနှစ်ဦးကျော်သောဝါးတို့သည်လည်း အလေးချိန်ပေါ့
သွားသည်။ သုံးနှစ်မှ လေးနှစ်အတွင်းဝါးတို့သည် အလေးချိန်များ
ကြောင်းတွေ့နိုင်သည်။ တာရှည်ခံအောင်သုံးလိုပါက သုံးနှစ်သား
ဝါးသည်အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

ဝါးသည် နှုန်းအခါ ဝါးပင်၏ ဆဲ(လှ)များအတွင်း သကြား
ဓမ္မတော်အားမြှောက်အမြှားပါဝင်ပြီး ပိုးမွားအန္တရာယ်မကာကွယ်နိုင်ပါ။
ဝါးနှုန်းအချိန်တွင် အမြင့်ဆုံးသို့တက်ရန်အတွက် မြေမှုအစာ
ကိုအများဆုံးလိုအပ်သည်။ နှုန်းအချိန်တွင် အဆစ်များအတွင်း
သကြားဓမ္မတော်ပြည့်ဝန်သည်။ ထို့ကြောင့် နှုန်းဝါးသည် ပိုးစား
လွယ်သည်။

ဝါးပင်သက်တမ်းရင့်လာလေ ပိုးမွားအက်ခံနိုင်လေဖြစ်သည်။
သက်တမ်းရင့်လွန်းပါကလည်း ဝါး၏ဆဲ(လှ)များ ပျက်စီးလာမှု
ကြောင့် ခိုင်ခဲ့မှုအားနည်းလာသည်။ ခြောက်နှစ်၊ ခုနစ်နှစ်တွင်
ခြောက်သွားတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါးပင်ကိုမခုတ်သဲထားပါက
ပျက်စီးသွားသည်။ နှုန်းဝါးကို နှီးလုပ်ငန်း သုံးနှစ်၊ လေးနှစ်သား
သည် ဝါးအတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ရင့်လွန်းသောဝါးကို
ဝါးမီးသွားနင့် အခြားသော ခြီးစည်းရှုံးကာခြင်းတွင် အသုံးပြုရှိ
သည်။

ဝါးပင်သည် သဘာဝနှင့်ဆက်စပ်မှုအလွန်ရှိလှသည်။ ဓမ္မတော်
နီးသော ဝါးပင်သည်လည်းကောင်း၊ ရောက်တေးသော ဝါးပင်သား
လည်းကောင်း၊ ဒီရေတက်လျှင် ဝါးပင်တွင် ရေများတော်ကြံး
ဒီရေကျချိန်တွင် ဝါးပင်တွင်ရေကျသွားတတ်သည်။ လောက်များ
ဖြင့် မြေကြီးအတွင်းမှ အစာရည်က ဆွဲစုပ်ယူသည်။ လောက်များ

လေးနှစ်ဦးကျော်သောဝါးတို့သည်လည်း အလေးချိန်ပေါ့
သွားသည်။ သုံးနှစ်မှ လေးနှစ်အတွင်းဝါးတို့သည် အလေးချိန်များ
ကြောင်းတွေ့နိုင်သည်။ တာရှည်ခံအောင်သုံးလိုပါက သုံးနှစ်သား
ဝါးသည်အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

ဝါးသည် နှုန်းအခါ ဝါးပင်၏ ဆ(လ)များအတွင်း သကြား
ဓမ္မတော်အောက်အမြားပါဝင်ပြီး ပိုးမွားအန္တရာယ်မကာကွယ်နိုင်ပါ။
ဝါးနှုန်းအချိန်တွင် အမြင့်ဆုံးသို့တက်ရန်အတွက် မြေမှုအစာ
ကိုအများဆုံးလိုအပ်သည်။ နှုန်းအချိန်တွင် အဆစ်များအတွင်း
သကြားဓမ္မတော်ပြည့်ဝန်သည်။ ထို့ကြောင့် နှုန်းဝါးသည် ပိုးစား
လွယ်သည်။

ဝါးပင်သက်တမ်းရင့်လာလေ ပိုးမွားအက်ခံနိုင်လေဖြစ်သည်။
သက်တမ်းရင့်လွန်းပါကလည်း ဝါး၏ဆ(လ)များ ပျက်စီးလာမှု
ကြောင့် ခိုင်ခဲ့မှုအားနည်းလာသည်။ ခြောက်နှစ်၊ ခုနစ်နှစ်တွင်
ခြောက်သွားတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါးပင်ကိုမခုတ်သဲထားပါက
ပျက်စီးသွားသည်။ နှုန်းဝါးကို နှီးလုပ်ငန်း သုံးနှစ်၊ လေးနှစ်သား
သည် ဝါးအတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ရင့်လွန်းသောဝါးကို
ဝါးမီးသွားနှင့် အခြားသော ခြီးစည်းရှုံးကာခြင်းတွင် အသုံးပြုရှိ
သည်။

ဝါးပင်သည် သဘာဝနှင့်ဆက်စပ်မှုအလွန်ရှိလှသည်။ ဓမ္မတော်
နီးသော ဝါးပင်သည်လည်းကောင်း၊ ရေနှင့်ဝေးသော ဝါးပင်သား
လည်းကောင်း၊ ဒီရေတက်လျှင် ဝါးပင်တွင် ရေများတော်ကြံး
ဒီရေကျချိန်တွင် ဝါးပင်တွင်ရေကျသွားတတ်သည်။ လေးနှုန်း
ဖြင့် မြေကြီးအတွင်းမှ အစာရည်က ဆွဲစုပ်ယူသည်။ လေးနှုန်း

တွင် ဝါးအဆစ်အတွင်းတွင် ထက်ဝက်ခန့် သကြားရည်ပြည့်နေ တတ်သည်။ ထိုကြောင့် လကွယ်ရက်တွင် ဝါးခုတ်ပါက ပိုးမွား အန္တရာယ်ပို့သက်သာသည်။ လကွယ်ရက်တွင် သကြားဓာတ် အနည်းငယ်သာရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လက်တွေအရမူ တန်ဆောင်မျိန်းလ လကွယ်ရက်ခုတ်ယူပါက ပိုးမစားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အချို့နိုင်ငံများရှိ ဝါးစိုက်ခင်းများ တွင် တန်ဆောင်မျိန်းလ လကွယ်ရက် နေမကွယ်မီနှင့် နေဝံမြို့း အချို့န်တွင် ဝါးများခုတ်သိမ်းကြကြောင်း သိရပါသည်။ ထိုအချို့ ခုတ်ယူသောဝါးများသည် လုံးဝပိုးမစားကြောင်း သိရသည်။

သစ်ပင်တို့၏သဘာဝသည် အစာချက်ရန် နေရာင်လိုအပ်သည်။ ဝါးပင်သည်လည်း အစာမချက်သော အချို့န်ခုတ်ယူပါက ပိုးစားသက်သာကြောင်း သိရသည်။

ဝါးခုတ်ယူမည်ဆိုပါက ခြောက်သွေ့သောရာသိကို ရွှေးချယ် ရန်လို အပ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝပေါက်ရောက်သော ဝါးများကိုအသုံးပြုသည်သာများပြီး ကိုယ်ပိုင်စိုက်ခင်း နည်းပါး သည်။ ကိုယ်ပိုင်စိုက်ခင်းဖြစ်ပါက သက်တမ်းမှုန်သော ဝါးကိုရွှေး ချယ်ပါ။ အောက်ဆုံးအဆစ်မှ တစ်လက်မလောက်ကျွန်ထား၍ ပြတ်မသွားအောင်ခုတ်ပါ။ ခုတ်စာတွေကိုသောနေရာကို သပ်ခု ထား၍ အခြားအပင်ကို မို့ထားပါ။ နှစ်ပတ်၊ သုံးပတ်ကြာသော အခါသကြားရည်တွေကိုသွားမည်။ ကျွန်ရှိသောသကြားဓာတ်ကို လည်း အရွက်များက အစာချက်၍ သကြားဓာတ်နည်းသွားမည်။ ဝါးအတွင်း ကျွန်ရှိသောသကြားရည်သည်လည်း အချဉ်ပေါက်ပြီး အယ်(လ်)ကိုဟောသို့ပြောင်းကာ ပိုးမွားမကြိုက်တော့ပါ။ ဤနည်း

သည် အကောင်းဆုံး ဝါးခုတ်နည်းဖြစ်သည်။

ဝါးအတွင်းရှိသွေားရည်သည် ရေထက်ပြစ်သည်။ စီးဆင်းနေသောရေတွင် သုံးပတ်မှ တစ်လတိစိမ်ထားပါက သွေားရည် နေရာတွင် ရေအစားဝင်ရောက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ရေစိမ်ဝါးသည် ပိုးမစားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါးကို ရေစိမ်ပါက အရောင် ပြောင်းလဲစေသည်။ ရူပနှင့် အားအင်ဆိုင်ရာများ ဆုံးဖွံ့ဖြိုးစေသော ကြောင့် ခံနိုင်ရည်ကျဆင်းစေသည်။ ရေမစိမ်သောဝါးထက် ခိုင်မာ သော်လည်း ကြောရည်မခိုင်နိုင်ပါ။

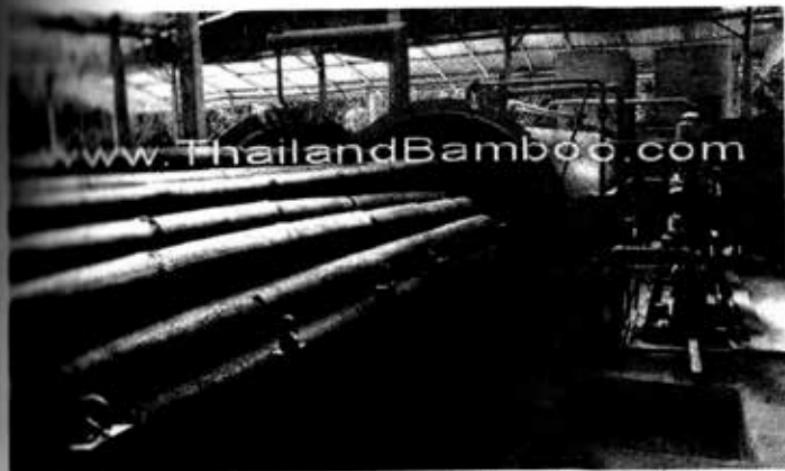
ဝါးကို ကန်အတွင်းစိမ်ထားပါက သွေားရည်များထွက်ကာ အချဉ်ပေါက်လာသည်။ ပထမအကြိမ်စိမ်ပါ က ၁၅ ရက်ခန့်ကြောမှ အချဉ်ပေါက်တတ်သည်။ နောက်ထပ်တစ်ဖန်စိမ်သောအခါ အလျှော့ရလာသောကြောင့် လေးရက်ခန့်ကြောလျှင် အချဉ်ပေါက် လာသည်။ ပိုးများကြိုက်သောသွေားဓာတ်ကုန်၍ ပိုးမစား ကြောင်းသိရသည်။ ငွေကုန်ကြေးကျသက်သာသော်လည်း ကြော ကြောထားပါက အပုပ်နှင့်ထွက်လာ၍ ရေအနည်းငယ်ချိန်ကာ ရေ လဲ လှယ်သင့်သည်။

ဝါးကို ကြပ်တိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း ကြောရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နိုင် သည်။ မိုင်းတိုက်ခြင်း၊ မီးရှို့ရန် မီးသွေး၊ ထင်း၊ ဂက်(စီ)တို့ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ မီးလောင်စာကြောင့် ဝါးအတွင်းဓာတ်များ ပြောင်းလဲခြင်း၊ သွေားရည်များထွက်ခြင်းကြောင့် ဝါးသည် သိပ်သည်းလာပြီး ပိုးများအန္တရာယ်ကာကွယ်နိုင်သည်။

ရွှေးက မြန်မာ့ငါးများတံသိည်း ကန်စိုးသားတို့ဖြင့် ကြပ်တိုက်ကြောင်းသိရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ရူပန်မှ ဂက်(စီ)ဖြင့်

ကြပ်တိုက်သော ငါးများတံကို မယှဉ်နိုင်၍ ဖျောက်ကွယ်ဖို့
ကြောင်း ကြားသိရဖူးပါသည်။ ရွှေပန်သည် လိုက်ကာဖြင့်အရောက်
တင်ကာ ထုတ်ပိုးမှုသေသပ်သည်။ မြန်မာ့ဝါးများတံသည် နှစ်၊ မီ
သုတ်ကာအရောင်တင်သည်။ DD မှုန်ပြုကာ ဂုဏ်နှစ်အိတ်ဖြင့် ပတ်
ထားသည်။ ထိုကြောင့် ရွှေပန်ဝါးများတံကို မယှဉ်နိုင်၏အောင်ဖြင့်
သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာတို့အား လေးစားဂုဏ်ပြုပါ
သည်။

ဝါးကို ကြာရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း(၂)

ဥရောပတိုက်မှုလွှဲ၍ အမြားသောတိုက်ကြီးများတွင် ဒေသ ဝါးမျိုးပေါင်းများစွာ ပေါက်ရောက်သည်။

အပူပိုင်းဒေသတွင်ဖြစ်ထွန်းလေ့ရှိသည့်ဝါးမျိုးရင်းတွင် သေးငယ်သော မြေက်ပင်အဆွယ်မှုစဉ် အပင်အမြင့် မိတ္တ ၄၀၀အထိ ရှိသောဝါးများပင်ရှိတတ်ကြသည်။ ယခုအခါတွင် ဝါးဖြင့် လူသုံးကုန် ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို တာရှည်ခံနိုင်အောင်ဆေးစိမ်ကာ အသုံးချလာ ကြသည်။ အချို့သောဓာတုဆေးများသည် လူတို့အတွက်ဘေးထွက် ဆုံးကျိုးများရှိတတ်ကြပြီး အချို့သည် ဘေးထွက်ဆုံးကျိုးမရှိကြပါ။ သဘာဝပစ္စည်းများဖြင့်လည်း ဝါးကိုတာရှည်ခံအောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ဝါးများကို တာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်သော ဆေးစိမ်နည်းများကို တင်ပြပေးရာတွင် လက်တွေ့အသုံးပြနိုင်သောနည်းများကို ဦးစား

ပေးတင်ပြပေးပါည်။ ဝါးဆေးစိမ်နှင့်ရန်အတွက် ဝါးလုံး၏ အကြောင်းကို အနည်းငယ်သိရှိထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာ ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်အရ ဝါးလုံးအရေအတွက် သန်း ၆၀ခန့်.၅၇ သည်ဟုသိရပါသည်။ အကယ်၍သာ ထိုဝါးများကို တာရှည်ခံ အောင်ပြပြုပြီးသုခွဲနှင့်ပါက ဝါးတော့များပျက်သုဉ်းမှူး နည်းပါး လာပါမည်။

ဝါးပင်သည် သစ်ပင်နှင့် လုံးဝက္ခာမြားသည့်အချက်မှာ သစ်ပင် ကဲ့သို့ ပင်စည်ကြီးထွားမှု အကိုင်းအခက်ကြီးထွားမှုမရှိဘဲ အထက် အမြင့်သို့သာ ထို့ထွက်ကြီးထွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဝါးအများစုသည် အခေါင်းပေါက်ဖြစ်နေကြပြီး အက္ခာအဝေးတူညီစွာရှိသော အဆစ် ပိုင်းများဖြင့် ကာရံ့ထားသည်။ ဝါးအသားထဲတွင် ပါရင်ကိုင်းမားတစ် သူဗျာ (Parenchyma) ၅၀ရာခိုင်နှင့်၊ အမျှင်၏ (Fibre) ၄၀ရာခိုင်နှင့် ကျွန်း ၁၀ရာခိုင်နှင့်ပါဝင်သည်။ အမျှင်ဓာတ်သည် အပြင်ဘက် သုံးပုံ တစ်ပုံတွင် ပါဝင်နေပြီး အများပိုင်းတွင် အမျှင်ဓာတ်ပို့စိပါဝင်သည်။ ဝါးတွင် သစ်ကဲ့သို့အခေါက်များမတွေ့ရပါ။ သစ်တွင် ပါဝင်သော အနှစ်သည် ပို့မာကျောတတ်ကြသည်။ ဝါး၏အတွင်းပိုင်းတွင် အနှစ်မရှိကြပါ။

ဝါးတွင် သက်တမ်းအလိုက် ရေပါဝင်မှုက္ခာမြားတတ်ပြီး သိပ်သည်းဆမျှမှု သိပ်မက္ခာမြားတတ်ပါ။ ဝါး၏သိပ်သည်းဆသည် ၁ ကုပါတာတွင် ၅၀၀မှ ၈၀၀ ကီလိုဂရမ်၏အထိရှိနိုင်သည်။ ဝါး၏ အတွင်းပိုင်းအလွှာသည် သိပ်သည်းဆနည်းပြီး အပြင်ဘက်အလွှာ တွင် သိပ်သည်းဆများသည်။ အတွင်းပိုင်းအလွှာနှင့် အပြင်ပိုင်း အလွှာသိပ်သည်းဆက္ခာမြားချက်သည် ၂၀ ရာခိုင်နှင့်မှ ၂၅

ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိကြသည်။ ထိုကြောင့်ကျွေးနိုင်ညွတ်နိုင်၊ ဆန့်နိုင်သည်။ အကြမ်းအားဖြင့် ကျွေးညွတ်နိုင်အားမှာ အတွင်းအလွှာတွင် ၉၅ ၀ kg/cm² နှင့် အပြင် အလွှာတွင် ၂၅၃၅ kg/cm² ခေန့်နိုင် အားမှာ အတွင်းပိုင်းအလွှာတွင် ၁၄၈၀-၁၆၂၀ kg/cm² နှင့် အပြင်ပိုင်းအလွှာတွင် ၃၁၀၀-၃၃၀၀ kg/cm² ရှိသည်ဟု အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် Den-drocalamus Strictus ဝါးဖြင့် ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စမ်းသပ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ခေတ်မီ သော စမ်းသပ်နည်းမဟုတ်သော်လည်း ယခုအချိန်အထိ အသုံးပြုခဲ့ဖြစ်သည်။

ဝါးသည် အချင်းအားဖြင့် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ချုံနိုင်ကျွေးသွားနိုင်ပြီး ယင်ကျွေးဝင်မှုသည် သစ်သားများတွင် တွေ့ရသော ကျွေးဝင်မှုထက်ပိုမိုသည်။ ဝါးများ၏ကျွေးဝင်မှု သည် ဝါးမျိုးကွဲမှု သိပ်သည်းဆက္ဗာခြားမှုတိုင်နှင့်လည်း သက်ဆိုင်နေသည်။ ယင်ကဲသို့ သိပ်သည်းဆက္ဗာခြားမှု၊ ကျွေးဝင်မှုခြားနားချက်များသည် ဝါးများကို အကြောက်ခံသည့်အခါတွင် ကဲ့အက်ခြေးများဖြစ်တတ်သည်။ ထိုသဘာဝကိုကော်လွှန်ကာ ဖိအားပေးပြီးပြုပြင်ပါက ဝါး၏အပြုအမှုကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။

ဝါးတွင် ဖိုက်ဘာဆဲလ်များသည် ဝါးအကြောကိုဖူးအုပ်ထားသည်။ အပြင်ဘက်တွင် ဆယ်လူးလို·စိနှင့် ပက်တင်ပါဝင်ပြီး ဖယောင်းဖြင့်ဖူးအုပ်ထားသည်။ ထိုကြောင့် ဆေးစိမ်ရာတွင် စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းသည်။ ဝါးအလယ်ရှိအသားများသည် ရေစိမ့်ဝင်စီးဆင်းနိုင်သည်။ ရေနှင့်အရည်များသည် ကန့်လန့်ဖြတ်စိမ့်ဝင်နိုင်ခြင်းမရှုပါ။ ဆေးစိမ်ရန်အတွက် ဝါးအတွင်းပိုင်းသို့ ဆေးရည်များရောက်ရှိနိုင်ရန်အတွက် ဝါးကို အပေါက်ဖောက်ပေးရသည်။

အခေါင်ကျယ်ပေးသာဝါများတွင် ယင်း၏အလျားလိုက်အဆစ်များကို
ပိုက်လုံးဖြင့် ထိုးဆောက်နိုင်သည်။ ဝါးလုံးရည်ပါက အရင်းဘက်နှင့်
အဖျားဘက်ကိုတဲ့တဲ့ဖြစ်စီဖောက်နိုင်သည်။ ဝါးလုံးရည်သလောက်
သံပိုက်အရည်အားသုံးပြု၍ရနိုင်သော်လည်း အလေးချိန်များပြီ ထိန်းရ
ခက်နိုင်သည်။ လူမျာ်စစ်၏မီးရသောနေရာတွင် လွန်စက်ကိုအသုံးပြု
၍ သံလုံးထိပ်တွေ၏ စူးသွားတပ်လွန်သွားရည်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ကာ
ဖောက်နိုင်သည်။

ဝါးလုံးအပေါ်ကြော်းများသည် အလျားလိုက် အပေါက်ဖောက်
ရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုးကြောင့် ဝါးအဆစ်တိုင်း၏အဖျားတွင် တစ်ပေါက်၊
အရင်းတွင် တစ်ပေါက်ကိုလွန်သွားသေးသေးဖြင့် ဖောက်နိုင်သည်။
နှစ်ပေါက်ဖောက်ခြင်းဖြင့် ဆေးရည်စိမ့်ဝင်သွားခြင်းကို ပြန်လည်
ထုတ်ယူရန်လွယ်ကူသည်။ တစ်ပေါက်တည်း ဖောက်ထားပါက
စိမ့်ဝင်သွားသော ဆေးရည်များကို ပြန်လည်ထုတ်ယူရန် ခက်ခဲပါ
မည်။

မြန်မာပြည်တွင် ဝါးကို ပိုးမထိုး၊ မို့မတက်စေရန်အတွက်
မိမိဖလာနည်းသည်၍ သဲဆပ်ပြာကြမ်းစိမ်းသောနည်းဖြစ်သည်။ အချို့
သောရွှေများတွင် ညရံပြင့်အိမ်ကာမည်ဆိုပါက သဲဆပ်ပြာရည်ကို
ပက်ဖုန်းကြသည်။ ဝါးထရုံအရောင်ဝါပြီးကြည့်၍ ပိုကောင်းသွား
သည်။ အချို့သော့ဒေသများတွင် ခြင်း၊ တောင်းအသစ်များကို
သဲဆပ်ပြာရည်တွင်စီမံခြင်းဖြင့် ပိုးမထိုး၊ မို့မတက်ကြောင်းသိရသည်။
အိမ်ကိုကာရုံထားခသာထရုံများကို ပိုးရောက်ခံနိုင်ရန်အတွက်
ရောန်ချေးသုတ်လိမ့်းထားတတ်ကြသည်။

ဝါးကို ပိုးမထိုး၊ မို့မတက်အောင် ပြုလုပ်၍ရသော်လည်း ရာသီ

ဥတ္တကြောင့် ဆွေးနိုင်သည်။ ခေတ်မိသော နည်းဖြင့် အရောင်လှ အောင် ဘားနှစ်သူတ်လိမ်းပြီး ရာသီဥတ္တဒဏ်အတွက် လိုက်ကာကို တင်ကြသည်။ အဆောက်အအုံ အတွင်းပိုင်းထက်၊ အပြင်ပိုင်းတွင် ပို၍ ပျက်စီးလွယ်သောကြောင့် လိုအပ်သလိုပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရေနံချေးသုတ်ထားသောအိမ်များတွင် သုံးနှစ် ကြာလျှင် နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် ရေနံချေးသုတ်လိမ်းသက္ကာသို့ဖြစ် သည်။

ဝါးကို ပို့မထိုးမြှုံးမတက်စေရန် သဲဆပ်ပြာရည်တွင် စိမ်နိုင်သည်။ ရေရှည်ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက အုတ်ကန်ပြုလုပ်သင့်သည်။ အုတ်ကန် ကို မိမိအသုံးပြုလို့မှာပေါ်မူတည်ကာအလျား၊ အကျယ်၊ အမြင့်ကို ပြုလုပ်သင့်သည်။ ရေနှင့် သဲဆပ်ပြာအချိုးအစားကိုမူ အတိအကျ ပြော၍မရပါ။ သဲဆပ်ပြာရည်ကို အနည်းငယ်ချွဲကျိုရှိနေသည့် အနေအထားရှိသည်အထိ ပြုလုပ်ထားရမည်။ စိမ်ရမည့်အချိန်သည် ဝါးအထူး၊ အပါးနှင့် အသားကျစ်မှု အပေါ်မူတည်ကာ ၅ ရက်မှ ၂ ရက်၊ ၁၅ ရက်အထိ ကြာနိုင်သည်။ ဝါးကိုမစိမ်မိ ဝါးအဆစ်အတွင်း သားကို ဦးစွာဖြတ်ပြီးကြည့်ပါက အဖြူရောင်အပြည့်တွေ့ရပါမည်။ ဝါးကို ဆေးစိမ်ပြီး သုံးရက်ကြာလျှင် ကန့်လန့်ဖြတ်ကြည့်ရန်လိုသည်။

မစိမ်မိ ဖြတ်ထားသောအပိုင်းကဲ သို့မဟုတ်ဘဲ အညွှန်ရောင် အပြည့်ပေါ်လာမည်ဆိုပါက ဆေးရည်ပြည့်ဝင်သွားပြီဖြစ်သည်။ အကယ်၍၊ အဖြူရောင်အရစ်ကျန်နေသေးပါက ထပ်ပိုစိမ်ရန်လို ပါမည်။ လုံးဝဆေးရည်ပြည့်ဝသွားအောင် စိမ်ပေးရန်လိုအပ်ပါ သည်။ မိမိဆေးစိမ်လိုသောဝါးသည် အညွှန်ရောင် သို့မဟုတ် ဆေးပြည့်ဝသွားပြီဖြစ်သောအချိန်ကို မှတ်သားထားပြီ၊ နောက်ထပ်

စမ်းသပ်စရာမလိုဘဲဆေးစိမ့်နှင့်သည်။ အသုံးပြုလိုသော ဝါးအမျိုး အစားကိုလိုက်၍ ဆေးစိမ့်ရသောအချိန်မတူနှိုင်ပါ။ အထက်ပါ အတိုင်းစမ်းသပ်ကာ ဆေးရည်စိမ့်ရသောအချိန်ကို မှတ်သားထားရန်သာ လိုအပ်ပါသည်။

ဝါးလုံးတွင်ကြေးများကပ်နေတတ်သဖြင့် ဆေးရည်စိမ့်၏ဆယ်ယူပြီး အစိုးကာတ်ရှိနေချိန်တွင် ရေသန့်သန်ဖြင့် ဝါးကိုပွတ်တိုက်ဆေးကြောရမည်။ သို့မှာသာ ကြေးညှုံကင်း၍သန့်ရှင်းသော ဝါးကိုရပါ မည်။ ခြားက်သွေ့မှ ကြေးချွတ်ပါက အချိန်ပိုကြောပြီး လက်ဝင်နှင့်သည်။ လုပ်အားခုံဗိုဓာန်ကျွန်ုင်ပြီး အချိန်ကြိုကြောမည်။

ပင်လယ်နှင့်နီးသောသူများသည် ဝါးကိုပင်လယ်ရည်တွင်စိမ့်ထားပါက ပိုးမထိုးမိုးမတက်ကြောင်းသိရှိရသည်။ ပင်လယ်ရည်ကို သယ်ယူ၍ ကန်တွင်ထည့်ကာ စိမ့်ထားလျှင်လည်း ရနိုင်သည်။ ဝါးကိုဆေးစိမ့်ပါက ရေကိုလည်ပတ်နေစေရန်လိုအပ်သည်။ ဝါးစိမ့်သောအကြိမ်အရေအတွက် များလာပါက အနဲ့အသက်မကောင်းဖြစ်ရခြင်းကိုကာကွယ်နိုင်သည်။ ဆေးရည်မကုန်မချင်း ဝါးကို အကြိမ်ကြိမ် စိမ့်နှင့်သည်။ မည်းညှစ်ပြီး အရောင်ပျက်လာပါက ခြုံစည်းရိုးကို ပက်ဖျော်ခြင်း၊ သက်ငယ်၊ ဓနများကိုစိမ်ခြင်း၊ ပက်ဖျော်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ရေပူစမ်းများရှိရများတွင် ကန်စာတ်များပါဝင်သဖြင့် ခါးသက်သက် အရသာရှိသည်။ ရေပူစမ်းမှုရေဖြင့် ဝါးကိုစိမ့်ပါကလည်း ပိုးထိုးမို့တက်ခြင်း သက်သာသည်ဟုသိရပါသည်။

ရေရည်မဟုတ်ဘဲ ယာယိအသုံးပြုရန်အတွက်ဆေးစိမ့်ရန် ကန်ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက မိုးကာကိုအသုံးပြု၍ စိမ့်ကန်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

သို့သော်ဆေးစိမ်ရန်အတွက် ဝါးလုံးထည့်သောအခါနှင့် ပြန်လည် ဆယ်ယူသောအခါများတွင်မူ ဂရုတစိုက်ပြုလုပ်ရန်လိုသည်။ သို့ မဟုတ်ပါက ဝါးအချွန်အတက်တို့ကြောင့် မိုးကာပေါက်ကာ ဆေးရည်အဲနှင့်နိုင်သည်။ ကုန်ကျစရိတ်ကျေခဲ့နိုင်ပြီး ရေရှည်အသုံးပြု လိုပါက သံကန် ဖြင့်အပူပေးခြင်းနည်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ နိုနို ဆေးစိမ်ပါက အနည်းဆုံး ခုနစ်ရက်ခန့်အချိန်ယူရချိန်တွင် သံကန် ဖြင့် အပူချိန် ၂၀° နှင့် ၇၅° ကြားအပူ ပေးပါက အချိန် လေးနာရီမှ ခုနစ်နာရီအထိသာကြာသည်။ တစ်ရက်လျှင် နှစ်ကြိမ်ခန့်စိမ်နိုင်သည်။ ဝါးလုံးပုပ်သောအနဲ့ မန်နိုင်ပါ။ အုတ်ကန်တွင် သံပိုက်ထည့်ကာ ဂက်စိမ်းဖြင့် အပူပေးခြင်းနည်းဖြင့်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ လျှပ်စစ်ဟိတာဖြင့်လည်း အပူပေး၍ ရသည်။ ထင်း၊ ပပါးခွဲ့၊ ဖွဲ့မီး တို့ဖြင့်လည်း အပူပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အပူချိန်များခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ခြင်းတို့ဖြစ်သွားပါက ဝါးလုံးအရောင်မလှုခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။

ဝါးကိုဆေးစိမ်ခြင်းမှာ ဝါးအတွင်းရှိသကြားဓာတ်များ အပြင်သို့ ထွက်သွားပြီး ထိုသကြားဓာတ်နေရာတွင် ပိုးမွားမကြိုက်သောဓာတ်များ အစားထိုးဝင်ရောက်သွားခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

ဝါးကို တာရှည်ခံနိုင်ရန်အတွက် အမြဲးမြဲးသောအရာဝဏ္ဏများ ကိုသုတ်လိမ်းကြသည်။ ထုံးရည်သုတ်ခြင်း၊ ကတ္တရာဆေးရည်သုတ်ခြင်း၊ ထုံးနှင့် ကတ္တရာရော၍သုတ်ခြင်း၊ ကတ္တရာ ဆေးရည်သုတ်၍ သပက်ခြင်း၊ ရေနံချေးသုတ်ခြင်း၊ ရေနံချေးနှင့် Redoxide (ခံဆေး) ရော၍ ကျိုကာသုတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

အချို့သောနေရာများတွင် ရေအောက်နှင့်မြေကြီးအတွင်းတွင် အသုံးပြုလိုပါက ပို့မြေကြာရှည်ခံနိုင်စေရန် အတွက် ဆေးကတ္တရာနှင့်

ရေနံချေးကို သုတ်လိမ်းမှုအပြင် ပလတ်စတစ်ကိုပါ လုံအောင်
ပတ်ကာ ဆွဲမြည့်ခြင်းမရှိအောင်ပြုလုပ်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

မိမိနှင့်နီးစပ်ရာ သဘာဝပစ္စည်းများသည်လည်း ဝါးများကို စိမ့်
ရန်အတွက် ကုန်ကျမှုသက်သာပြီး ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးနည်းပါး
ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက မိမိတို့၏အနီးအနားတွင်ရှိသော
သဘာဝပစ္စည်းများကို အသုံးပြုခြင်းသည် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာ
ပြီး နိုင်ငံခြားသို့ ငွေပေးချေရမှုသက်သာသောကြောင့် အသုံးပြုသင့်
ကြောင်း တို့က်တွန်းနှီးဆည်အပ်ပါသည်။

ဓာတုဆေးဖြင့် ဝါးကို ကြာရည်ခံအောင်ပြုလုပ်နည်း

ဓာတုပေးဆေးရည်ဖြင့် ဝါးများကိုတာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်သောနည်းများသည် စရိတ်ပို့မိုက္နကျသော်လည်း သေချာသည့်တာရှည်ခံနိုင်မှုကိုမူ ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ဝါးကို အစိုးအခြာက်၊ မစိုးမခြာက်စသည့်အနေအထားပေါ်မှုတည်ကာ မည်သည့်ဓာတုဆေးအသုံးချမည်ကို ဆုံးဖြတ်ရပါသည်။ ဝါး၏အခြာအနေပေါ်မှုတည်ကာဖိအားပေးသောနည်းနှင့် ဖိအားမပါသောနည်းကို စွဲးချယ်အသုံးပြုမှုည်ဖြစ်သည်။ အမိကအရေးကြီးသောအချက်မှာ ဝါးအသားအတွင်းတွင် ဓာတုဆေးရည်များ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းပုံးပုံးနှုန်းရောက်ရှုရန်ဖြစ်သည်။

အရည်အသွေးကိုစမ်းသပ်လိုသောအခါ သစ်သားများကို စမ်းသပ်သလို စမ်းသပ်နိုင်ပါသည်။ ဝါးအစိမ်းများတွင် ဓာတုဆေး

ဆေးရည်များသည် တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ စီမံဝင်မှုမရှိနိုင်တော့ဘဲ တစ်ရှွှေစုများအတွင်း ပိတ်မိနေသောကြောင့် အပြင်မှ ဝါးအတွင်း ထည့်သွင်းသောဆေးရည်များ၏ စီမံဝင်မှု လျှော့နည်းလာစေပါ သည်။

ဝါးများ၏ခန္ဓာပေဒဖွံ့ဖည်းပုံကို အသေးစိတ်လေ့လာကာ သူတေသနများ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ဝါးအမျိုး အစားကိုလိုက်၍ခန္ဓာပေဒဖွံ့ဖည်းပုံ၊ ဝါးအစိုး၏ဖွံ့ဖည်းပုံ၊ ဝါးမစိုးမခြောက်၏ဖွံ့ဖည်းပုံ၊ ဝါးအခြောက်၏ဖွံ့ဖည်းပုံ၊ ဝါးအရင်း၊ ဝါးအလယ်၊ ဝါးအဖျားတို့၏ဖွံ့ဖည်းပုံကို နေရာအောင်အလိုက်၊ ရာသီ ဥတုအလိုက် သူတေသနပြုလုပ်ထားရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ထို အချက်များအပြင် ဝါးအမျိုးမျိုးတို့၏ ခံနိုင်ရည်၊ ကျွေးညွှတ်အား ဆန်အားများလည်းသိရှိထားရန် လိုအပ်ပါမည်။ သို့မှာသာ အဆောက် အအုံဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဝါးရွှေးချယ်မှု မှန်ကန်တိကျလာပေ မည်။ ဝါးအသား၏ အထူးအပါး၊ အတိုးအရှည်ကိုလိုက်၍ ဆေးရည် ပျော်မှုမတူညီနိုင်ပါ။ ယခုအခါတွင် ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော အချက် အလက်များကို လူများ စတင်စိတ်ဝင်စားလာစအချိန်ဖြစ်နေပါ သည်။ ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော သူတေသနလုပ်ငန်းများသည် တစ် နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံမတူညီနိုင်ပါ။ ထိုအပြင်နေရာအောင် ရာသီဥတု ပေါ်မှုတည်၍လည်း မတူညီနိုင်ပါ။ ဝါး၏ဝန်ခံနိုင်ရည်အားကို ရေး ဘိုလပ်မြေတို့ဖြင့် ချိတ်ဆွဲစမ်းသပ်ခြင်း၊ ချိန်းဘလောက်(Chain Block)၊ ဟိုက်အြောလစ်ပရက် (HydraulicPress)ဖြင့် စမ်းသပ်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ဆေးရည်ပျော်မှုကို ဝါးကိုဖြတ်တောက်ခွဲခြော်၍ မျက်မြင်စမ်းသပ်

ဆေးရည်များသည် တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ စီမံဝင်မှုမရှိနိုင်တော့ဘဲ တစ်ရှွှေစုများအတွင်း ပိတ်မိနေသောကြောင့် အပြင်မှ ဝါးအတွင်း ထည့်သွင်းသောဆေးရည်များ၏ စီမံဝင်မှု လျှော့နည်းလာစေပါ သည်။

ဝါးများ၏ခန္ဓာပေဒဖွဲ့စည်းပုံကို အသေးစိတ်လေ့လာကာ သူတေသနများ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ဝါးအမျိုး အစားကိုလိုက်၍ခန္ဓာပေဒဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဝါးအစိုး၏ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဝါးမစိုးမခြောက်၏ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဝါးအခြောက်၏ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဝါးအရင်း၊ ဝါးအလယ်၊ ဝါးအဖျားတို့၏ဖွဲ့စည်းပုံကို နေရာအောင်အလိုက်၊ ရာသီ ဥတုအလိုက် သူတေသနပြုလုပ်ထားရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ထို အချက်များအပြင် ဝါးအမျိုးမျိုးတို့၏ ခံနိုင်ရည်၊ ကျွေးညွှတ်အား ဆန့်အားများလည်းသိရှိထားရန် လိုအပ်ပါမည်။ သို့မှာသာ အဆောက် အအုံဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဝါးရွှေးချယ်မှု မှန်ကန်တိကျလာပေ မည်။ ဝါးအသား၏ အထူးအပါး၊ အတိုးအရှည်ကိုလိုက်၍ ဆေးရည် ပျော်မှုမတူညီနိုင်ပါ။ ယခုအခါတွင် ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော အချက် အလက်များကို လူများ စတင်စိတ်ဝင်စားလာစအချိန်ဖြစ်နေပါ သည်။ ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော သူတေသနလုပ်ငန်းများသည် တစ် နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံမတူညီနိုင်ပါ။ ထိုအပြင်နေရာအောင် ရာသီဥတု ပေါ်မှုတည်၍လည်း မတူညီနိုင်ပါ။ ဝါး၏ဝန်ခံနိုင်ရည်အားကို ရေး ဘိုလပ်မြေတို့ဖြင့် ချိတ်ဆွဲစမ်းသပ်ခြင်း၊ ချိန်းဘလောက်(Chain Block)၊ ဟိုက်ဖြောလစ်ပရက် (HydraulicPress)ဖြင့် စမ်းသပ်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ဆေးရည်ပျော်မှုကို ဝါးကိုဖြတ်တောက်ခွဲခြော်၍ မျက်မြင်စမ်းသပ်

နိုင်သည်။ နှစ်သက်တမ်းဘယ်လောက် ခံနိုင်မည်ဆိုသည်ကို ခန့်မှန်း
၍ သာပြောဆိုနိုင်မည်။ ရွှေးအခါက သုံးစွဲခဲ့သောဝါးများသည် ပိုး
မထိုး၊ မို့မတက်သည်ကိုကြည့်ကာ နှစ် ၅၀၊ နှစ်၁၀၀အထိ ဘာမှ
မဖြစ်သည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်သာ ပြောနိုင်သည်။ ပိုးမထိုး၊ မို့မတက်၊
ရာသီဥတ္တဒဏ်မခံရသောဝါးသည် နှစ်ပေါင်း ၈၀ ခန့်အထိ ခိုင်ခု
ကြောင်းကိုတွေ့ရပါသည်။ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ဝါးစိမ်းများကို
ဆေးစိမ်းရာတွင် ဒေါင်လိုက်အနေအထားဖြင့် ဆေးရည်တွင် ၂၅
ရာခိုင်နှုန်းမြှုပ်သည်အထိ စိမ်ထားပါက ဝါးအတွင်းသို့ဆေးရည်များ
တဖြည်းဖြည်းပွဲနှုန်းလာသည်ကို တွေ့ရပါမည်။

ကန်အတွင်းရှိဆေးရည်သည် ရောက်အောင်ထားနိုင်သည်။
ကြံချည်ဆိုင်များတွင် ကြံချောင်းများကို ရေပူးအတွင်းတွင် ထောင်
ထားသလိုမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ကြံချောင်းအတွင်းသို့ ကြံရည်များ
ပို့လာကြောင်း သိရပါသည်။ ရေနံပါးခွက်ရှိ မိုးစာသည် ရေနံပါး
ကို မိုးစာမှုတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်းစုပ်ယူသောနည်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့
ဆေးစိမ်ပြီးသောဝါးများကိုအရိပ်ထဲတွင် လေသလပ်၍ တစ်လခန့်၊
အခြားကိုခံထားပါက ဆေးရည်ပွဲနှုန်းမူပို့ကောင်းသည်ဟု သိရသည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ ဆေးရည်ကိုကန်အတွင်းတွင် ဖျော်ထည့်
ကာ ဝါးအလုံးကို အဆစ်များဖောက်ခြင်း၊ လွန်သွားသေးသေးဖြင့်
အပေါက်ငယ်များဖောက်ခြင်းဖြင့် ဝါးများမြှုပ်သည်အထိထားကာ
စိမ်နိုင်သည်။ ဝါးသည်ဆေးရည်မဝင်မီ ရေပေါ်သို့ပေါ်လာနိုင်ခြင်း
ကြောင့် ရေထဲနစ်မြှုပ်ထားရန် အလေးချိန်များသောပစ္စည်းဖြင့်
ပို့ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဆေးရည်ပွဲနှုန်းမူကို သိရှိလိုပါက အထက်ဖော်ပြုခဲ့သောနည်းဖြင့်

စမ်းသပ်နိုင်သည်။ ဝါးအမျိုးအစားလိုက်အချိန်ကွာခြားနိုင်ပြီး ၂ ရက်မှ ၂၀ ရက်အထိ ကြောနိုင်သည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ ဝါးများကိုရေနွေးငွေဖြင့်ပေါင်းကာ သက္ကား ဓာတ်များစီမံထွက်ပေါ်ပြီး ဆေးရည်စိမ်ပါက ပို့ချုပ်မြန်ဆန်ကြောင်း သိရပါသည်။ ဝါးကို ရေဖြင့် ပွဲက်ပွဲက်ဆူအောင် သုံးနာရီခန့်ကြာ အောင်ပြုတော်ထားပြီး ဆေးရည်စိမ်လျှင်လည်း ထိရောက်ကြောင်း သိရသည်။

ဓာတုပေဒဆေးရည်များကို အပူချိန် ၁၀ °C မှ ၂၀ °C အထိ အပူပေးပြီး ဝါးကိုဆေးစိမ်ပါက ပုံ့နှံမှုနှင့်ဆမြင့်တက်လာကြောင်း သိရသည်။ အမြို့နီးယားကိုအခြေခံထားသော ဓာတုဆေးရည်သည် ပုံ့နှံမှုပို့ခြန်သည်ဟုသိရသည်။ အမြို့နီးယားအိုင်ယွန်းများသည် ဝါးအသားအတွင်း ပို့မှုထိုးဖောက်နိုင်သည်။ ဓာတုဆေးရည်ကိုဖျော်ကာ လေလုံသောဘူးအတွင်းထည့်ချုပ်အမြင့်တစ်နေရာတွင် တင်ထားပါ။ ဆေးရည်ဝင်လိုသောဝါးများကို နိမ့်သောနေရာတွင်ထားပြီး ဝါးအတွင်းစီးဆင်စေရန် ပို့က်များဖြင့်ဆက်သွယ်ပါ။ ပြီးလျှင်လေထိုးတံဖြင့် လေဖို့သွင်းပေးရသည်။ လေပေါင် $1\text{kg}/\text{cm}^2$ မှ $2\text{kg}/\text{cm}^2$ ဖြို့အားဖြင့် ဝါးအတွင်း ဆေးရည်ပုံ့နှံစေသော်လည်း အချိန်အားဖြင့် နာရီ ဝက်မှ တစ်နာရီအထိ ကြောမြင့်သည်။ အချိန်ကုန်လွန်စွာ သက်သာ သောနည်းဖြစ်သည်။ ဝါးအဖျားပိုင်းတွင် ဆေးရည်များသီးလာသော အခါ ဆေးရည်ပြည့်ဝသွားပြီဖြစ်သည်။

ဝါးတွင် ဆေးပို့မှုပုံ့နှံစေရန်အတွက် ဆေးရည်ကန်အတွင်းသို့ ရေနွေးငွေပို့က်ဖြင့် အပူပေးခြင်း၊ ရေနှုန်းဆီမံ့ဖြင့်အပူပေးခြင်းကို ပို့က်များထည့်ကာပြုလုပ်နိုင်သည်။ သံဖြင့် ကန်များပြုလုပ်ကာ ထင်

စပါးခွံကဲသို့သောလောင်စာများဖြစ်လည်း အပူပေးနိုင်သည်။ အပူချိန်သည် ၂၀° C မှ ၂၅° C အထိသာ ကောင်းမွန်သည်။

ဝါးကိုဆေးစိမ်ရန်အတွက် ဓာတုပေဒပစ္စည်းအမျိုးမျိုး၊ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း ကုန်ကျေမှုသက်သာပြီး အလွယ်ကူးဆုံးနည်း၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင် အသုံးအများဆုံးနည်းကိုသာ တင်ပြပေးပါမည်။ တွေ့သမ္မတည်းလမ်းများစွာကို တင်ပြပေးပါက ဝေဝါးသွားနိုင်သည်။ ဝါးကိုလော်အားသုံး၍ ဆေးသွင်းခြင်း၊ မိအားမပါဘဲ မြှုန်းစိမ်ခြင်း၊ အပူပေး၍ စိမ်ခြင်း၊ အပူတစ်လှည့် အအေးတစ်လှည့်စိမ်ခြင်းနည်းများဖြင့် ဝါးကိုပြုပြင်နိုင်သည်။ အနေးကြီးသောအချက်မှာ အသုံးပြုရမည့်ဝါးသည် သုံးနှစ် သက်တမ်းဝါး ဖြစ်ရပါမည်။ မြေပြင်မှ တစ်ဆစ်ခုနှင့်၍ ဝါးကိုဖြတ်ရမည်။ အကိုင်းအခက်များ မပါစေရပါ။ ဆေးရည်စိမ်ထားသော ဝါးကို ဆေးရည်စိမ်ပြီးပါက နေရိပ်တွင် လေသလပ်ခံကာ အခြားကိုပြုလုပ်ပါ။ အသုံးပြုရန်အတွက် ဖြတ်တောက်ပြီးသောအခါဖြစ်လာသော မျက်နှာပြင်အသစ်ကို ဆေးရည်သုတ်လိမ်းပါ။ သိလောင်ထားသော ဝါးများကို ဆေးရည်ဖြင့် ဆေးမှတ်ကိုရိယာသုံးကာမှတ်ပေးရမည်။ ရေဓာတ် လုံးဝဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်လွှင် အချိန်အနည်းငယ်ဖြန်စိမ်ပေးခြင်း၊ ဖျော်းပေးခြင်းပြုလုပ်သင့်သည်။ ကျလာသောဆေးရည်ကိုသေချာခံထားရန် လိုအပ်မည်။ ဝါးကိုဆေးရည်စိမ်ရန်အတွက် ဓာတုဆေးဖျော်စပ်နည်းအချို့မှာ Borax ၁အသေမ ၅ ဆဲ Boxic Acid တစ်ဆက် ရောက်ဆဖြင့်ရော၍ စိမ်ခြင်း၊ Boxic Acid နှစ်ဆဲ Borax နှစ်ဆဲodium သည် အသေမ ၅ ဆဲ ကို ရေဖြင့် ရောပြီးစိမ်ခြင်းများဖြစ်သည်။ ရောစပ်ရမည့် ရေအချိုးအစားမှာ Boxic Acid 2 Kg ।

Borax 2 Kg၊ Sodium 500 gm ကို ရေ 100 Litter ဖြင့်ရောနိုင်သည်။ အထက်ပါနည်းသည် ရာသီဥတ္တဒက်နှင့် မြေကြီးနှင့် ထိစပ်နေသောနေရာများတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်မူ ခံနိုင်ရည်နည်းပါသည်။

ရာသီဥတ္တဒက်နှင့် မြေကြီးထိစပ် သောနေရာအတွက် အသုံးပြုရန်မှာ Copper, Crome နှင့် Boron အရောအနော တစ်ဆာ Boric Acid ငါးဆာ၊ Copper Sulphate သုံးဆာ၊ Sodium Dichromate သို့မဟုတ် Potassium Dichromate လေးဆကိုရေတွင် ၆ - ၈ ရာခိုင်နှစ်းခန့် ရောကာဆေးစိမ်နိုင်သည်။ မိုးရေများသောနေရာနှင့် စိစ္စတ်သောနေရာတွင် Zinc Chloride တစ်ဆန့် Sodium Dichromate တစ်ဆကို ရေတွင် ၁၀ ရာခိုင်နှစ်းရောကာဆေးစိမ်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ပါအောက်ဆိုကိုလည်း ရေတွင် ၁၀ ရာခိုင်နှစ်းရောကာ ဆေးစိမ်နိုင်သည်။ ကောက်ချဉ်ထည့်၍၍လည်း ဆေးစိမ်နိုင်သည်။ အချို့သောဓာတ်ပစ္စည်းများသည် အသုံးချသောနည်းကို ကောင်းစွာမသိရှိပါက ဘေးထွက်ဆိုးကြီးရှိနိုင်သည်။ Borax နှင့် Boxic Acid ဖြင့် စိမ်သောနည်းသည်ဘေးထွက်ဆိုးကြီးမရှိဘဲ လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကမ္ဘာတွင် အသုံးအများဆုံးသောနည်းဖြစ်သည်။ ဝါးကိုနည်းလမ်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ဆေးစိမ်အသုံးပြုပါကနှစ် ၅၀နှင့်အထက်သက်တမ်းအထိအသုံးချနိုင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဝါးကိုစနစ်တကျခုတ်ယူ၍ ပြပြင်သုံးချုပါက သစ်နေရာတွင် အစားထိုးပြီး သစ်တော်ပြန်းတီးမှုကို ကာဘွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ကျော်

၁၆

ဝါးအဆစ် မျိုးပွားနည်း

ဝါးစိုက်ပိုးမည်ဆိုပါက ဝါးပင်၏ သဘာဝနှင့်ပေါက်ရောက်ပုံ၊ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုတို့ကို သိရှိထားရန် လိုအပ်သည်။ မိမိစိုက်ပိုးလိုသော ဝါး၏သဘာဝနှင့် အကြိုက်ကို မလေ့လာဘဲစိုက်ပိုးပါကအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနည်းနိုင်သည်။ ဝါးစိုက်ပိုးမည်ဆိုပါက ဝါးပိုးပင်ရရှိနိုင်သော နည်းလမ်းများနှင့်ပိုးပိုးနည်းများကိုသိရှိထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယခုတင်ပြမည့် ဝါးအဆစ်ကို မျိုးပွားနည်းသည် မိမိဒေသပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပေါက်ရောက်နေသောဝါးပင်များမှပိုးပင်ရယူနိုင်ရန်တင်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဝါးအဆစ်များမှ မျိုးပွားယူရန် နည်းလမ်းသည် အောင်မြင်မှု အလားအလာကောင်းသော အားသာချက်ဖြစ်သည်။ ဝါးအစွဲပိုးခြင်းသည် လိုအပ်သောအချိန်တွင် ပိုးစွဲမရယူနိုင်ပေ။ အမြစ်စုံမျိုးပွားခြင်းသည် လုပ်အားခုပို့မြိုက်ကျိုးနိုင်သည်။

ဝါးကိုင်းတက်မျိုးပွားခြင်းသည် ဝါးတောတွင် နေထိုင်၊ ကူးယူမှုသာ ပိုမိုအဆင်ပြုသည်။ ဝါးအဆစ်မျိုးပွားခြင်းသည် ထိန်ည်းများထက် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာပြီး ပိုးပင်ရယူနိုင်သော နည်းလမ်းကောင်း ဖြစ်သည်။

ဝါးအဆစ်အပိုင်းများကို မျိုးပွားယူရန်အတွက် ကျွန်းမာဖွံ့ဖြိုး သော ဝါးချုပ် နှစ်နှစ်နှင့် သုံးနှစ်သားအတွင်းရှိ ဝါးအဆစ်များကို ရွှေးချယ်အသုံးပြုရပါမည်။ ထိုရွှေးချယ်ထားသောဝါးပင်မှ ဝါးအဆစ်တစ်ဆစ်၊ နှစ်ဆစ် သို့မဟုတ် သုံးဆစ်ပါသော ဝါးအဆစ် ပိုင်းများကို အလွန်ထက်သောဓားကို အသုံးပြု၍ဖြတ်ယူပါ။

ယင်းသို့ဖြတ်ယူရာတွင် ဝါးအဆစ်နေရာမှုင်းစင်တိမိတာနှင့် ခုနှစ် စင်တိမိတာအကွာအဝေးမှုသာ ဖြတ်ယူရပါမည်။ ထိုသို့ဖြတ်ယူသောအား ဝါးများ၏ ထိပ်ဖျားများကွဲခြင်း၊ ဖွာလန် သွားခြင်း မရှိစေရန်ဂရုပြုရပါမည်။ ဝါးပင်၏ အောက်ဆုံးပိုင်းဖြစ်သည့် အသားအထူးအုံးအပိုင်းမှ အကောင်းဆုံးသော ဝါးအဆစ်ပိုင်းများ သည် ပိုကောင်းသောပိုးပင်ကို ရရှိနိုင်သည်။ အဆိုပါအပိုင်းများမှ ဝါးညွှန်နှင့် ဝါးမြစ်ထွက်ရန်အတွက် အင်အားအပြည့်အဝရှိကြ သည်။

ဝါးပင်၏ထိပ်ပိုင်းသည် အသားပါးလွှာတတ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် အောင်မြင်သောဝါးညွှန်နှင့် အမြစ်ထွက်ရန်အားနည်း သည်။ ဖြတ်တောက်လိုက်သောအဆစ်နေရာတွင် ကျွန်းမာသော အမြစ်ဖူးများပါရှိရန် အရေးကြီးသည်။ အချို့သည် အမြစ်ဖူးမရှိ သော်လည်း အဆစ်မှုထွက်နေသော ကိုင်းတက်ပါရှိကြပြီး ထိုကိုင်းတက်များ၏ အမြစ်ဖူးမှုလည်း ဝါးပိုးပင်ရရှိနိုင်သည်။ ကိုင်း

တက်ပါသောအဆစ်များရှိ အရွက်နှင့် ကိုင်းတက်များကိုရှင်းလင်း
ရာတွင် အမြစ်ဖူးများကိုမထိခိုက်စေရန် အထူးကရုစိက်ရန်လိုပြီး
ကိုင်းတက်မှ နှစ်ဆစ်ချောက်ကာ ဖြတ်တောက်ပေးရပါမည်။

ဝါးအဆစ်များကို ပိုးယူရန်အတွက် ဝါးပိုးဥယျာဉ်ပြင်ဆင်
ခြင်း အလုပ်သည်လည်း အရေးပါလှပါသည်။ ဝါးတွင် အပူကြိုက်
နှစ်သက်သောဝါးနှင့် အအေးကြိုက်နှစ်သက်သောဝါးဟူ၍ရှိရာ
အပူကြိုက်နှစ်သက်သောဝါးကို အလင်းရောင်ပို့မို့ပေးရန်လိုပြီး
အအေးကြိုက်နှစ်သက်သော ဝါးကို အရိပ်ပို့မို့ပေးရန်လိုအပ်ပါ
သည်။ ထိုသို့ပိုးဥယျာဉ်အား အအေးကြိုက်သောဝါးပင်အတွက်
တစ်ခု၊ အပူကြိုက်သောဝါးပင်အတွက် တစ်ခုပြုလုပ်ထားရန်
မလိုအပ်ဘဲ ပိုးဥယျာဉ်မိုးသောအမိုးများကို ရွှေးချယ်မိုးပေးရန်
သာလိုသည်။ ထိုသို့မိုးပေးရန်အတွက် ဈေးကွက်တွင်ရှိသော
အဓိုးစိမ်းအစများကို အပါးစား၊ အလတ်စား၊ အထူးစားများဖြင့်
သင့်လျော်သလို ရွှေးချယ်အသုံးပြုပေးနိုင်ပါသည်။

ပိုးဥယျာဉ်အတွင်း ဝါးအဆစ်များပိုးရန်အတွက် ပိုးပေါင်
ကို သဲ ငါးဆာ ဖွဲ့ပြာသုံးဆာ မြေဆွေးနှစ်ဆရောနောကာ ပြုပြင်
ထားရန်လိုအပ်သည်။ ထိုပိုးဘောင်များကို ခြေနှင့် ပိုးမွားရန်
ကာကွယ်ရန် ပိုးသတ်ဆေး၊ မိုးသတ်ဆေးအနည်းငယ်ကိုသုံး၍
ပိုးသတ်ထားရန်လည်း လိုအပ်သည်။ ဝါးအဆစ်များကို ပိုးပေါင်
အတွင်းမထည့်မီ ရေလောင်းကာမြေနှင်းထားရန် လိုအပ်သည်။

ဝါးအဆစ်များကိုမျိုးပွားယူရာတွင် အမြစ်အညာင့်များ
အမြန်ထွက်ပေါ်စေရန်အတွက် မြစ်ထွက်ဆေးရည်တွင် လေးနာရီ
ခန်း စိမ်ပေးထားရမည်။ အဆစ်နှစ်ဆစ်၊ သုံးဆစ်ပါသော ဝါး

အဆစ်ကိုပျိုးထောင်ဖြည့်ဆိုလျှင် အဆစ်နှစ်ဆစ်ကြားရှိ အလယ်
တွင် အလျားနှစ်စင်တိမီတာ၊ အနံတစ်စင်တိမီတာအပေါက်
ဖောက်ကာ အမြစ်အားဆေးရည်ကိုထည့်ပေးရမည်။ ထိုသို့
အပေါက်ဖောက်ရာတွင် ဘေးဘက်သို့မဟုတ် အပေါ်ဘက်မှာ
ဖောက်သင့်သည်။ ဝါးအဆစ်အတွင်းထည့်သည့် ဆေးရည်ပမာဏ
သည် ဝါးအဆစ်အတွင်းပုံနှစ်ရန် လိုအပ်သောပမာဏဖြစ်ရမည်။
ဝါးအဆစ်ကို ပိုင်းဖြတ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဆေးရည်တွင် ချက်ချင်း
စိမ့်ပေးရမည်။ ဝါးအဆစ်နှစ်ခုကြား အပေါက်ဖောက်ခြင်းနှင့်
ဆေးရည်ထည့်သွင်းခြင်းကိုလည်း တစ်ပြီးခြင်းပြီးမြောက်
အောင်အောင်ရွှေက်ရမည်။ ဆေးရည်ထည့်သော အပေါက်များကို
မဖိတ်စဉ်စေရန် ပလတ်စတစ် သို့မဟုတ် ကော်တိတ်များဖြင့်
ပိတ်ပေးထားရန် လိုအပ်သည်။

ဆေးရည်ထည့်သွင်းပြီးသော ဝါးအဆစ်ပိုင်းများကို ပျိုး
ပေါင်အတွင်း ချက်ချင်းမထည့်နိုင်သေးပါက ရွှေတ်ထားသော
လွှာစူးမှုနှင့်များအောက်တွင် ထားပေးရမည်။

ဝါးအဆစ်များကို ပျိုးပေါင်ထဲရှိ ခြောက်စင်တိမီတာမှ ၁၀
စင်တိမီတာ မြေအနက်အတွင်းတွင်လွှဲခြေခြားရမည်။ ထိုသို့မြှုပ်
သောအခါ အဆစ်များတွင်ပါလာသော အဖူးသို့မဟုတ် ကိုင်းတက်
များအား အောက်ဘက်သို့ လှည့်မထားမိရန် အထူးကရှုပြုရမည်။
အချို့ဝါးမျိုးများသည်အဖူးပါသောအပိုင်းကို အပေါ်တည့်တည့်
တွင်ထားပါက အညာင့်ပေါက်မှုပိုမိုဖြစ်နေနိုင်းတွေ့ရသည်။
အဖူးပါသောအပိုင်းကို အောက်ဘက်တွင်ထားပါက အမြစ်ရော
အညာင့်ပါမထွက်တတ်ခြောင်းတွေ့ရသည်။

ဝါးအဆစ် တစ်ဆစ်တည်းသာ ပါသော ဝါးအဆစ်ပိုင်းကို
ပိုးမည်ဆိုပါက မြေတွင် ခြားက်စင်တိမိတာခန့်မြှုပ်ထားပြီး ပိုးနိုင်
သည်။ အဆစ်နှစ်ဆစ်၊ သုံးဆစ်ရှိသော ဝါးအဆစ်ပိုင်းများကို
ပိုးသောအခါတွင် အဆစ်ပိုင်းတစ်ခုလုံးအားမြေအတွင်းမြှုပ်မထား
ဘဲ အဆစ်တစ်ဆစ်ကိုသာ ဖြူပြီးစောင်းလျက် အနေအထားဖြင့်
လည်း ပိုးထောင်နိုင်ပါသည်။ နှစ်ဆစ်၊ သုံးဆစ်ပါသော ဝါးအဆစ်
ကိုပိုးမည်ဆိုက ထောင်၍ပိုးခြင်းသည် ရွှေပြောင်းရန်ပိုမိုလွယ်ကူ
သည်။ ဝါးပိုးမျက်ဆံကျယ်နှင့် ဝါးပိုးစွယ် ဝါးမျိုးစိတ်များသည်
ဝါးအဆစ် တစ်ဆစ်များပင် မြေအတွင်းဖြူပြုရန်မလိုဘဲ ဝါးကိုမြေ
တွင် အနည်းငယ်စောင်း၍ဖြူပြုထားခဲ့ဖြင့် ပိုးပွားနိုင်ကြောင်း သိရ
သည်။ အဆစ်ပိုင်းများကို ပိုးပွားယူရာတွင် ရွှေဝါး၊ ဝါးနက်၊
ထီးရိုးဝါး၊ မျှင်ဝါး၊ သိုက်ဝါး၊ ဝါးပိုးဝါး စသော ဝါးမျိုးများသည်
အောင်မြင်မှု ရာခိုင်နှုန်းများပြီး တင်းဝါး၊ ကြသောင်းဝါး၊ သနဝါး
ကဲ့သို့သော ဝါးမျိုးများသည် အောင်မြင်မှုရာခိုင်နှုန်းအလွန်နည်း
ကြောင်း သိရသည်။

ဝါးပိုးရာတွင် နောက်တစ်နည်းသည် အောင်မြင်မှုရာခိုင်နှုန်း
အများဆုံးဖြစ်ပြီး လွှန်စွာလွယ်ကူသည်။ ဝါးပင်လက်ခံရှိပါက
ပိုးပင်အများအပြားကို ထုတ်ယူနိုင်သည်။ ပြုလုပ်နည်းမှာ မြေကို
တစ်ပေခွဲခန့်အနက် ကျင်းနှင့် အကျယ်အလျားကိုမှ လိုအပ်သလိုရ
ယူပါ။ ထိုမြေထဲတွင်မြစ်သကို အပြည့်ထည့်ပေးရမည်။ ယင်းပိုး
ကျင်းထဲတွင် ရေဝပ်မနေစေရန် အထူးသတိပြုရပါမည်။

ပိမိပိုးလိုသော ဝါးကို အထက်တွင်ဖော်ပြထားသောနည်း
အတိုင်းဖြတ်ယူကာ ပုံးသို့မဟုတ် ပလတ်စတစ် အိတ်တွင် မြစ်ပွား

ဆေးရည်စိမ်ကာသယယူရမည်။ ထိုနောက် သပ္ပါးပေါင်အတွင်း
တွင် ဝါးအဆစ်တစ်ဆစ်တည်းဆိုလျှင် လုံးဝမြှုပ်ထားရမည်။
နှစ်ဆစ်၊ သုံးဆစ်ပါသောဝါးဆိုလျှင် မြှုပ်၍သော်လည်းကောင်း၊
စောင်း၍သော်လည်းကောင်း ပျိုးပေးနိုင်သည်။ ရေဂျိ နံနက်လျှင်
တစ်ကြိမ်၊ ဉာနေလျှင်တစ်ကြိမ် လောင်းပေးရမည်။ အစိုးစာတ်
အနည်းငယ်ရှိနေစေရပါမည်။ ရေဝပ်မနေစေရပါ။ နှစ်လခန့်ကြာ
သောအခါ ပျိုးပင်များကို လိုအပ်သော နေရာတွင်ရွှေ့၍စိုက်ခြင်း၊
ပျိုးအိတ်အတွင်း ထည့်ခြင်းများကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ဝါးစိုက်မည်ဆိုပါကစိုးကိုကိုမည့်နေရာတွင် အရင်ဆုံးပန္တက်စိုက်
ခြင်း၊ ကျင်းတူးခြင်း၊ မြော်အထည်ခြင်းများကို တစ်နှစ်ကြိုတင်
ပြုပြင်ထားရမည်။ ဝါးပျိုးပင်ကိုလည်း တစ်နှစ်သားအနည်းဆုံး
ရှိမှုသာ စိုက်ရန်ပိုမိုသင့်လျော်သည်။

အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းသော ဝါးခြေတစ်ခုအတွက် တောရှင်း
ခြင်း၊ ရေ မြော်အနှင့် ပျိုးပင်တို့ကို တစ်နှစ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထား
ရမည်။ ချက်ချင်းပျိုး စိုက်ခြင်းသည် ပေါင်းထဲခြင်း၊ ရေငတ်ခြင်း၊
ရေများခြင်း၊ အပင်ငယ်၍ ရာသီဥတုဒဏ်မခိုင်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်
နိုင်သည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပါက ရာသီကိုကြည့်ကာ လိုအပ်
သောအချိန်တွင် စိုက်နိုင်သည်။

အောင်မြင်သောဝါးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် ကြိုတင်
ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ။

သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာများအား ဦးညွတ်ဂါရဝါ
ပါသည်။

ဝါးအမြစ်ဆုံးမှု မျိုးပွားနည်း

ဝါးစိုက်ပျိုးလိုပါက ဝါးမျိုးရရှိရေးသည် အမိကဖြစ်သည်။ ရရှိသောဝါးမျိုးများသည် မိမိစိုက်ပျိုးလိုသော ရေ၊ မြေသဘာဝ နှင့်ကိုက်ညီမှုသာ ပို့မို့အောင်မြင်နိုင်သည်။ မိမိစိုက်လိုသော ဝါးသည် မိမိနေရာနှင့်သင့်တော်မှုရှိမရှိကို လေ့လာရမည်။ ဝါးမျိုးကို အစွေမှုရနိုင်သည်။ ဝါးစွေသည် ဝါးသုည်းမှုသာ ရရှိနိုင်သော ကြောင့် အဆင်သင့်ချင်မှုသင့်မည်။ ကိုင်းတက်၊ အဆစ်၊ သားတက်နှင့် သဘာဝတော့မှု အပင်ပေါက်တို့မှုလည်း ပျိုးပင်ရရှိနိုင်သည်။

ဝါးအမြစ်ဆုံးမှု မျိုးပွားခြင်းသည် မိရိုးဖလာဝါးစိုက်နည်းဖြစ်သည်။ သားတက်ခဲ့လိုသော ဝါးပင်သည် တစ်နှစ်မှု နှစ်နှစ်အတွင်း ဝါးပင်ဖြစ်ရပါမည်။ ဝါးပင်၏မြေပေါ်ပင်စည်သည် အစိမ်းရင့်ရောင်ရှုပြီး ပြောင်ချောနေရမည်။ ဖြူဖြေးသောအာမှုနှင့်များရှိနေပါက

တစ်နှစ်သားမပြည့်တတ်သေး၍ မျိုးခွဲယူပါက မအောင်မြင်တတ်ပါ။ သားတက်ခွဲလိုသောဝါးပင်တွင်ခရေဖွင့်ကဲသို့အစက်အပြောက်များရှိနေပါက ဝါးအရင့်လွန်သွား၍ မျိုးခွဲယူရန်အဆင်မပြေတော့ပါ။

သားတက်ခွဲလိုသောအခါ 'ငှက်ပျောက ကဆုန်၊ ဝါး နယုန်' ဟူသော ရွှေးရိုးစကားကို အထူးသတိပြုရန်လိုအပ်သည်။ နယုန်လတွင် ဝါးအမြစ်ဆုံးအား ခွဲစိုက်ခြင်းသည် အခြားသောအချိန်ထက်ပို၍ အောင်မြင်နိုင်သည်။ နွေကာလအပူဓာတ်သည် ပိုးဦး ကျ အအေးဓာတ်နှင့်တွေ့သောကြောင့်ပူအိုက်စွတ်စိုဖြစ်ကာ အမြစ်ဆုံးမှ အပင်ပေါက်ရန် ပိုအားကောင်းစေသည်။ ထိုကြောင့်အမြစ်ဆုံးမှ မျိုးပွားရန်အတွက် နယုန်လသည် အကောင်း ဆုံးဖြစ်သည်။

အမြစ်ဆုံးမှမျိုးပွားရန်အတွက် မိခင်အပင်ကြီး၏မြေအောက်ပင်စည်ကြီးမှ ဖြတ်တောက်ယူရသည်။ မြေအောက်ပင်စည်ရှိအမြစ်ဖူးများကို မထိခိုက်စေရေးသည် လွန်စွာအရေးပါသည်။ ထို့အပြင်မျိုးယူလိုသောအပင်နှင့် မိခင်အပင်ကြီးတို့၏မြေအောက်ဆက်စပ်မှုသည်လည်းအရေးပါသည်။ အမြစ်ဆုံးကို တူးယူသောအခါ အမြစ်ဆုံးကို ကောင်းကောင်းဖြတ်ယူနိုင်သော အကျယ်အနက်ရှိအောင်တူးယူရမည်။

တူးယူလိုသောအမြစ်ဆုံး၏ အပေါ်ပင်စည်ပိုင်းကို မိမိယူလိုသောအရှည်မှ ပင်စည်ဖွာလန်ခြင်း၊ ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရန် ဦးစွာဖြတ်ရမည်။ ပင်စည်ကို ဖြတ်တောက်ပြီးသောအခါ အုန်းဆုံးကဲသို့သော အစာကိုမြှုပေး၊ အားဆေးထည့်ကာရေစိမ်ထားသောအမှုန်ဖြင့်ဆုပ်ကာ ပလတ်စတစ်ဖြင့် လုံအောင်စည်းပေးရမည်။

ထို့အတူ အဆစ်တိုင်းရှိအမြစ်ဖူများကို မထိခိုက်စေရန် အတွက် ရေစိမ်ထားသော အုန်းဆံဖတ်ကို စည်းထုတ်ပေးထား ရပါမည်။ ဝါးအမြစ်ဆုံးကိုလည်း ဂုဏ်နှစ်အိတ်ကဲ့သို့သောအရာများ ဖြင့် ပတ်တီးစည်းသလိုစည်းထားကာ မိခင်အပင်မှ ဆောက်ထက် ထက်ကဲ့သို့သောအရာဖြင့် တိတိရိရိဖြစ်အောင် ဖြတ်ယူရမည်။

ဖြတ်ယူလိုက်သောအမြစ်ဆုံးကို ရေစိမ်ထားသော အုန်းဆံ ဖတ်ဖြင့်စည်းထုတ်ပြီး ပလတ်စတစ်ဖြင့် လုံအောင်ပိတ်ထားရမည်။ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါက ခွဲထုတ်လိုက်သော အပင်တစ်ခုလုံးအား ပလတ်စတစ်အပေါ့ဖြင့် လုံအောင်ပတ်ကာ သယ်ယူရမည်။

သားတက်ကိုခွဲယူလိုက်သောအခါ ဝါး၏ဆဲလ်များသည် ဖြောင့်စင်းသောကြောင့် ရေဓာတ်ဆုံးရှုံးမှုပိုများသည်။ မိခင်အပင် မှဖြတ်ထုတ်လိုက်ပြီး နှစ်နာရီအတွင်းအပြီးမစိုက်ပိုးနိုင်ပါက အပင် ရှင်သန်ဖို့မလွယ်ကူပါ။ ကျွန်ုတ်သော်သည် ခရီးထွက်သောအခါ အမြစ်ထွက်ဆေး၊ ရေဘူး၊ ပလတ်စတစ်အစာ၊ ကြီး၊ အုန်းဆံများ ယူဆောင်သွားလေ့ရှိသည်။ အထက်ပါနည်းအတိုင်း အမြစ်ဆုံးများ ကိုတဲးယူကာ ပိုးထောင်သောအခါ အောင်မြင်မှုရာနှင့်များ ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပိုးပင်အမြောက်အမြားကိုလည်း စုဆောင်းသယ်ယူကာ စိုက်ပိုး၍ အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

သယ်ယူလာသောအမြစ်ဆုံးများကို အိတ်များအတွင်းတွင် ထည့်ကာ ပိုးနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက စိုက်ခင်းများတွင်လည်း တစ်ခါတည်း စိုက်ပိုးနိုင်သည်။ အမြစ်ဆုံးကို ပိုးပွားယူလိုသော အခါ ဖြတ်တောက်လိုက်သော ပင်စည်း၊ ကိုင်းတက်များ၊ အမြစ်ဖုံးတို့ကိုဖော်လမင်သုတ်လိမ်းထားပါ။ ဖော်လမင်သည် အသာပုံ

မြင်းကိုကာကွယ်နိုင်သည်။ အမြစ်ဆုံးများတူးကာ စိုက်ပိုးသော အခါ ပင်စည်အတွင်းတွင် ရေဓာတ်ဆုံးနှုံးမှုသည် နေရာဒေသနှင့် ရာသီဥတ္တပေါ်တွင် မူတည်၍ ရွှေပြောင်းချိန်ကို ဆုံးဖြတ်ရသည်။ အကယ်၍သယ်ယူရန်ဝေးကွာပါက စွဲတိစိုက်သောရာသီရှိသော ဒေသတွင် အထွေအထူးကရှုပြုရန် မလိုသော်လည်း ပူပြားခြောက် သွေ့သောဒေသတွင် အမြန်ဆုံးစိုက်နိုင်မှုသာ အောင်မြင်နိုင်သည်။

အမြစ်ဆုံးစိုက်ပိုးသောအခါ ကျင်းကို ကိုးလက်မခန့် အနက် တွင်စိုက်ရမည်။ အပင်ခြေဖို့သောမြေသည် သဲနှစ်းမှာအဆင်ပြု ဆုံးဖြစ်သည်။ အပင်ကို မြောက်ဘက်သို့ ငှော ဒီဂရိ စောင်းရုံ စိုက်ကာ အပင်ခြေကို နာနာသိပ်ပေးရမည်။ အပင်မလှုပ်အောင် ငုတ်စိုက်ကာ ချည်နှောင်ပေးရမည်။ ပိုမိုအောင်မြင်သောနည်းမှာ အပင်အား ၁၅ ဒီဂရိစောင်းကာ ကျင်းကို အလျားလိုက်တူးပြီး မြေနာနာသိပ်ပေးကာစိုက်ပေးရမည်။ အမြစ်ဆုံးပင်၏ လေးပုံ သုံးပုံကို မြေဖိုးထားခြင်းကြောင့် ရေဓာတ်ဆုံးနှုံးမှုကို ပိုပြီးကာကွယ် နိုင်သည်။ အထိအခိုက်အကြောင်းနှင့်သောနေရာပို့များသည်။ အပင်ဖြစ်နိုင်သောအမြစ်တို့၏ပေါက်နိုင်သောနေရာပို့များသည်။ အပင်ဖြစ်လာသောအခါ မလိုအပ်သည်ကို ရှင်းထုတ်ပေးနိုင်သည်။

အမြစ်ဆုံးမှ ပိုးပွားယူသောအခါ မိခင်အပင်သူဦးသောအခါ လိုက်သူဦးသောကြောင့် ဝါးရုံသက်တမ်းပြည့်အတွက် စိတ်မချေပါ။ အပင်ဖြစ်ထွန်းမှု မြန်ဆန်အားကောင်းသည်။ မိုးနှောင်းကာလတွင် ဖြတ်ယူသောအမြစ်ဆုံးသည် မအောင်မြင်တတ်ပါ။ ပင်စည်တုတ်လေ ရှင်းသန်မှုအားကောင်းလေဖြစ်သည်။

တူးယူလိုက်သော ဝါးမြစ်ဆုံးသည် တင်နှစ်ခွဲသားဖြစ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးသော အမြစ်ဖူးလေးများပါရှိရပါမည်။ အမြစ်ဆုံးများကို အမြစ်ဆုံးစိုက်ပိုးနိုင်အောင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီးမှ အဆင့်ရှုက်သင့်သည်။ ဝါးစိုက်ပိုးမည်ဆိုပါက မိမိဒေသအတွက် ဈေးကွက်ရှုသောဝါးများကို ကြိုတင်လေ့လာရမည်။ မိမိစိုက်ပိုးလိုသော ဝါးအသုံးဝင်မှု၊ အသုံးချတတ်စေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရမည်။ မျှစ်များများထွက်လာပါက မျှစ် ဈေးကွက်၊ မျှစ်ချဉ်လုပ်နည်း၊ မျှစ်ခြောက်လုပ်နည်း၊ နှီးဖြင့်ရက်လုပ်သောလုပ်ငန်း၊ ဝါးကုန်ချောထုတ်ရန် လုပ်ငန်းများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့လာထားရန်လည်း လိုအပ်သည်။

ဝါးပင်သည် မြက်ပင်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော မြက်ပင်အကြီးစားဖြစ်သည်။ အမြစ်သည် သေးငယ်သည်။ အခြားသောအပင်ကိုထိခိုက်မှုနည်းသည်။ ထို့ကြောင့်သစ်တော်များနှင့် ရောနောစိုက်ပါက သစ်ပင်ကြီးထွားရန် စောင့်ဆိုင်းနေသောအချိန်တွင် ဝါးမှ ဝင်ငွေရရှိနိုင်သည်။ မြေဆီလွှာကို ထိန်းထားပေးသည်။ ဝါးပင်သည် သူ၏အလေးချိန်သုံးပုံတစ်ပုံအား မော်ပြုလာအဖြစ် ခြေချွေပေးသောကြောင့် သစ်ပင်အတွက် မြေပြုလာကို ရခေါသည်။ အက်စစ်ဓာတ် ၆ ဒသမ ၅ အတွင်းရှိသောမြေကို နှစ်သက်သည်။ ထုံးဓာတ်များသောမြေနှင့် အင်န်ဓာတ်များသောမြေကို မကြိုက်နှစ်သက်ပေး။ အပူကိုကြိုက်နှစ်သက်သောဝါးကို အအေးပိုင်းတွင် စိုက်ပိုးပါက မဖြစ်ထွန်းတတ်ပါ။ ထိုနည်းအတူ အအေးကြိုက်သောဝါးကို အပူပိုင်းတွင် စိုက်ပိုးပါက မဖြစ်ထွန်းနိုင်ပေး။

စီးပွားဖြစ်ဝါးခြေတစ်ခု ဖြစ်ထွန်းလာရေးသည် မိမိအနီးအနားတွင်ပေါက်ရောက်နေသောဝါးနှင့် အမျိုးအစားတူဖြစ်ပါက အောင်

မြင်မှု အလားအလာပိုများသည်။ မိမိအနီးအနားရှိ ဝါးပင်သည်
စီးပွားဖြစ်ထွန်းခြင်းမရှိ စျေးကွက်အလားအလာနည်းပါက ထိုဝါး
နှင့်အမျိုးအစားနီးစပ်သော စျေးကွက်ရှိသော ဝါးကိုစိုက်သင့်
သည်။ အမြစ်ဆုံးကို မျိုးပွားယူလိုပါက (က)သက်တမ်း တစ်နှစ်
ထက်မင်ယ်စေရ၊ တစ်နှစ်ခဲ့ထက် မကြိုးစေရပါ။ (ခ)ရောတ်
ခန်းခြောက်ခြင်းမရှိစေရေးကို အထူးကရှစိုက်ရပါမည်။ (ဂ)တူးယူ
သောအခါ အမြစ်ဖုက္ခိ မထိခိုက်စေရေးသည် အရေးပါသည်။
(ဃ)ပိုးသောအခါ သို့မဟုတ် စိုက်သောအခါ အပင်မလှုပ်ရှားစေ
ရန် အထူးကရှစိုက်ရမည်။ (င)နယ်နယ်လတွင်စိုက်လျှင် ပို့၍အောင်
မြင်နိုင်သည်။ (စ)သနှစ်းနှင့် မြေဆွေးကို နှစ်သက်သည်။ (ဆ)
ပိုးပင်ရောကို အစိုးကာတ်ရှိရှုံးထားရှိရပြီး မခြောက်စေရ ရေများလွန်း
ခြင်းမဖြစ်စေရပါ။ ထိုအချက်များကို ကရှစိုက်ပါက အမြစ်ဆုံးပိုးပွား
ခြင်းအောင်မြင်နိုင်ပါသည်။

* * *

ဝါးသူဉ်းခြင်း

ဝါးကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပိုးမည်ဆိုပါက ဝါးသူဉ်းခြင်းအကြောင်း ကိုလည်း သိထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဝါးပင်၏သဘာဝအရ မိခင် အပင်ကြီးအသီးသီးလျှင် အပင်အားလုံးလိုက်၍ သီးတတ်ကြ သည်။

သားတက်၊ ကိုင်းကူး၊ အဆစ်ပွားများဖြင့် စီးပွားဖြစ်ဝါးခြုံ တည်ထောင်ပါက မိခင်အပင်သက်တမ်းသည် သူဉ်းခါနီးဖြစ်နေ ပါက အခက်အခဲတွေ့နှင်သည်။ သူဉ်းတော့မည့် ဝါးပင်သည် မိုးဦး ကျတွင် မျှစ်စိုးများထွက်မလာတော့သည်ကို တွေ့ရှုရသည်။

ထိုဝါးပင်သည် သူဉ်းခါနီးဝါးပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဝါးပင်မှ မျိုး မယူမိရန် လိုအပ်သည်။ ဝါးသူဉ်းခြင်းသည် ရာသီဥတု၊ ရေ၊ မြေနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ ဝါးပင်သက်တမ်း(Life Cycle) နှင့်သာ သက်ဆိုင် သည်။ ဝါးသူဉ်းသောအခါ ဝါးခွဲက်များသည် တဖြည်းဖြည်း

ကြွေသည်။ အချို့အပင်တို့သည် သုဉ်းပြီးသည့်တိုင်အောင် အရွက် များ ရှိနေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုတွင် ဝါးရုံတစ်ရုံတည်းတွင်ပင် သီးလည်းမသီး၊ သေလည်းမသေသာအပင် ရှိနေတတ်သည်။ ဤဖြစ်စဉ်တွင် မူလက အစွဲပေါက်ပင်တစ်ပင်ထက်ပို၍ ရှိနေတတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဝါးသုဉ်းခြင်းတွင် ဝါးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုးမတူညီတတ်ကြပေ။ မျှစ်မထွက်လျှင် နောက်နှစ်တွင် သုဉ်းကြောင်းကို အစုလိုက်ပေါက်သောဝါးနှင့် ကရင်ဝါးများအတွက် မှန်ကြောင်းသိရှိရသည်။ သုဉ်းမည့်ဝါးပင်မှ သားတက်များကိုစိုက်ထားပါက လိုက်သုဉ်းကြောင်းသိရှိရသည်။ မြန်အောင်မြို့အနီးရှိ ဝါးပိုးကြီးစိုက်ခင်းတစ်ခု၏ မြေကွက်လပ်များတွင် သားတက်များကို ဗာထေးစိုက်ပြီးထားခြင်းဖြင့် ထာဝရစိုက်ခင်းထူးထောင်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုစိုက်ခင်းတွင် ဝါးရုံဟောင်းများ သုဉ်းသော်လည်း ဝါးရုံအသစ်များသည် နှစ်အနည်းငယ်ကြာမှ သုဉ်းကြောင်းသိရသည်။ သုဉ်းသောဝါးပင်မှ ဝါးသီးများကိုပျိုးပြီး စိုက်ခင်းထူးထောင်နေစဉ် ဝါးရုံအသစ်များ ဆက်လက်ထွက်ရှိနေသည်။ ပျိုးထောင်ထားသောဝါးရုံများ ဖြစ်ထွန်းပြီးကာမှ ဗာထေးထားသောဝါးရုံများ သုဉ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အချို့သောဝါးမျိုးစိတ်တို့သည် ခြင်းချက်ဖြစ်နိုင်သည်။

ဝါးသုဉ်းတော့မည်ဆိုပါက ထိုဝါးပင်များကို ခုတ်ရှင်းပစ်ပါက ဝါးပင်သောခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်မည်ဟု မှတ်ယူကြကာ ရှင်းလင်းပစ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် မျှင်ဝါး၊ သို့က်ဝါး၊ တင်းဝါးများအတွက် လုံးဝမဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။ အချို့ဝါးပင်များသည် ခုတ်ခြင်း၊ ဒဏ်ရာရစေခြင်း၊ အမြစ်ဆုံးကို အနည်းငယ်လှစ်ပေးပါက

အချိန် မတိုင်မီ သီးတတ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် လူနှင့် နီးသောဝါပင်များသည် မွှေ့စီအတိုင်းအဆမရှိ အချို့ခြင်း၊ ဝါးပင် များကို အတိုင်းအဆမရှိ ခုတ်ခံခြင်းတို့ကြောင့် အမြန်သုည်းကြောင်း သိရပါသည်။

ဝါးသုဉ်းခြင်း၏ အမိကအချက်မှာ ဝါးပင်၏သက်တမ်း(Life Cycle) နှင့်ဆက်စပ်နေကြောင်းသိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိဝါးပင် တို့သည် ရေးယာဉ်းများအပေါ်လိုက်၍ ကာလကြာရှည်လျှင် တစ်ကြိမ်သုည်းတတ်ကြသည်။ သုည်းပြီးလျင် သေကုန်ကြသည်။ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်မသုည်းမီ တစ်ရှစ်နှင့်အလိုက် ကွက်ကျားသုည်း တတ်ကြသည်။ သုည်းပြီးနောက်လည်း လက်ကျွန်အပင်များ ကွက် ကျားသုည်းနေကြကြောင်း သိရသည်။

မိုးစိတ်အချို့သည် အစုလိုက်သုည်းတတ်လေရှုပြီး ပျောက် ကျား သုည်းခဲသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပျောက်ကျားသုည်းခြင်းများ ရှိတတ်သည်။ သို့သော် ထိုဝါးရှုရှိဝါးစွေများသည် အဆံအောင် မြင်မှုနည်းကြောင်း သိရသည်။ အစုလိုက်သုည်းသောဝါးများတွင် မျှင်ဝါး၊ ဝါးပိုးမျက်ဆံကျယ်၊ ဝါးနက်၊ တင်းဝါး၊ သိုက်ဝါး၊ ဝါးကုတ်တို့ဖြစ်သည်။

ဝါးသုည်းရာတွင် ပထမပျောက်ကျားသုည်းခြင်း၊ ဒုတိယ အစု လိုက်သုည်းခြင်း၊ ကျွန်နေသေးသောဝါးရှုတို့ အပြီးသတ် ပြောက် ကျားသုည်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အစုလိုက်သုည်းသောအခါ ရေးယာ အနည်းငယ်မှ စတုရန်းမိုင်ပေါင်းများစွာ တရွေ့ချွေဖြင့် ရွှေ့ဆက် လက်သုည်းတတ်ကြသည်။ ယခုအချိန်အခါသည် ရွှေးကန္တ့ မတူညီသည်မှာ သုည်းသောနေရာများကို မီးရှိက တောင်ယာ

များ ချွဲထွင်တတ် ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဝါးတော်များ ကွယ်ပျောက်သွားနိုင်သည်။ ဝါးသူ့သောအခါ တော့မိုးလောင်ကာ ဓမ္မတာမျိုးဆက်တို့ ဆက်လက်ရှုင်သန့်ဖို့ ရှင်းလင်းပေးသလိုဖြစ်၍ ဝါးတော်များ ဆက်လက်တည်ရှိလာသည်။

ဝါးသီးသီးသောအခါ အပင်ပေါက်နိုင်သောမျိုးစွဲအဖြစ် ၁ ရာခိုင်နှစ်းသာ ပါရှိတတ်သည်ဟု ရွှေးက ပညာရှင်တို့က ပြောကြသည်။ ဝါးစွဲစုဆောင်းသူများက အလေအလွင့်မရှိအောင်စုဆောင်းရေးနှင့် အချိန်မိပျိုးထောင်ရေးသည် အရေးပါသော အချက် ဖြစ်သည်။

အချို့သောပညာရှင်များက ဝါးသူ့ခြင်းသည် ဝါးရုံ သက်တမ်း (Life Cycle) မပြည့်စီ လွန်ကဲစွာ ခြောက်သွေ့သောရာသီဥတု ကြောင့် ဝါးသူ့ခြင်းကို လှုံးဆော်ပေးသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ လွန်ကဲစွာ ခြောက်သွေ့သော ရာသီနှစ်ခုဆက်စပ်လာပါက ဝါးများ သူ့သောကြောင်းကို ၁၈၇၄ ခုနှစ်တွင် မှတ်တမ်းများရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ သစ်ပင်သစ်တော်များကုန်သွား၍ မြေကြီးသည် ထူးကဲစွာရောတ်များလျှောက်နည်းကာ မြေကိုပို့၍ ခြောက်သွေ့စေသည်။ ထိုသို့သောနေရာများသည်လည်း ဝါးသူ့ခြင်းကိုလှုံးဆော်စေသည်ဟု ပညာရှင်များက ပြောဆိုကြသည်။ နှစ်စဉ်သူ့ခြင်းနှင့် ကာလတိသူ့ခြင်းတွင် မိုးလေဝသမမှန်ခြင်း၊ သစ်တော်ပြန်းခြင်းနှင့် ဓမ္မတာအရသူ့ခြင်းဟူ၍ သာ မှတ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ရာသီဥတုကြောင့် ပုံမှန်ထက် အနည်းငယ်စော၍ ဝါးပွင့်တတ် ကြောင်းကိုလည်း မှတ်ယူရပေမည်။ မျှင်ဝါး (Dendrocalamus

Strictus) သည် နှစ် ၃၀ နှင့် ၄၀ ကြားတွင် တစ်ကြိမ်သုည်းသည်။
ဝါးပိုးကြီး (Dendro-calamus Brandisii) သည် နှစ် ၈၀ နှင့် ၁၀၀
ကြားတွင် တစ်ကြိမ်သုည်းသည်။

ဝါးပိုးမျက်ဆံကျယ် (Dendro-calamus Hamiltonii) သည် နှစ်
၈၀ တွင်တစ်ကြိမ်သုည်းတတ်သည်။ သနဝါး(Thrysostachys Oliveri)
သည် နှစ် ၆၀ တွင် တစ်ကြိမ် သုည်းတတ်သည်။ ကြေသာင်းဝါး
(Bambusa Polymorpha) သည် နှစ် ၆၀ နှင့် ၉၀ ကြားတွင် တစ်ကြိမ်
သုည်းတတ်သည်။ ဝါးနက် (Bambusa Vulgaris) သည် နှစ် ၈၀
တွင်တစ်ကြိမ် သုည်းတတ်သည်။ ဝါးကြီး (Dendrocalamus
Calostachyus) သည် နှစ် ၈၀တွင် တစ်ကြိမ် သုည်းတတ်သည်။
ဝါးကုတ် (Oxytenanthera Albociliata) သည် နှစ် ၃၅ နှင့် ၅၀
ကြားတွင် တစ်ကြိမ်သုည်းတတ်သည်။

ဝါးမျိုးစိတ်တစ်ခုချင်းစိုး ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သော ရေး
မြေး၊ ရာသီဥတုအနေအထားတို့ကို ထပ်မံဖော်ပြပေးပါမည်။

မြန်မာအဖိုးတန် ကြသောင်းဝါး အသာပြာလို ကြသောင်းနိက်

မြန်မာအမည်	- ကြသောင်း
ရွှေဘုရားအမည်	- Bambusa polymorpha Munro
Shan	- Mai-sa-lawn
Karen	- Warho
Chin	- Rua-thang

အပင်စွဲ၊ စည်းပုံ

အရုံလိုက်ပေါက်ပြီး အောက်ခြေရှင်းပြီး ပင်စည်ထက်ဝက် ကျော်မှ ကိုင်းတက်များရှိပြီး အထက်ပိုင်းယိုင်သည်။ အမြင့်ပေ ၈၀ မှ ၉၀ ထိမြင့်တက်ပြီး လုံးပတ်ကိုးလက်မှ တစ်ပေခွဲထိရှိသည်။ အဆစ်ကြားအလျား ၁၂လက်မမှ ၃၁ လက်မထိရှိတတ်ပြီး အောက် ပိုင်းအဆစ်စိတ်ပြီး အသားထူး၍ အဖျားပိုင်းအသားပါး သည်။ ပင်စည်အခွံဖုန်းသည် အဆစ်၏သုံးပုံးပုံးပုံးရှိသည်။ နှစ်

၆၀ မှ ၉၀ အတွင်းသူ့တတ်သည်ဟုဆိုသော်လည်း အချို့ပညာရှင်များက နှစ် ၁၂၂၀ ထိသက်တမ်းရှိသည်ဟုလည်း မှတ်သားကြသည်။ မြန်မာဝါးအမျိုးစားတွင်သက်တမ်းအရှည်ဆုံးဝါးဖြစ်သည်။

ပေါက်ရောက်သည့်တောအမျိုးစားနှင့်အသ

အထက်ရွှေက်ပြတ်ရောနှောတော့ထိနှင့် တော့ခြောက်အစပ်များတွင် တင်းဝါးနှင့်ရောနှောပေါက်သည်။

ကြသောင်းဝါးသည် အဖိုးတန် ကျွန်းသစ်ကောင်းများနှင့် ရောနှောပေါက်သည်။ ပဲခူးရိုးမတောင်တန်း၏ အမိကအရေးကြီးဆုံးဝါးဖြစ်သည်။

ပဲခူးရိုးမအထက်ရွှေက်ပြတ်ရောနှောတော့စုံ သံလွင်မြစ်ဝှမ်းနှင့် တန်သာရိသောင်းရင်းမြစ်ဝှမ်းတစ်လျှောက်၊ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၊ နေပြည်တော်၊ ပျော်းမနား၊ လယ်ဝေး၊ ရှုမ်းတောင်တန်းနှင့် မစွဲလေးတိုင်း ထိစပ်နယ်နိမိတ်တစ်လျှောက်၊ သာစည်း၊ ရမည်းသင်း၊ ပျော်ဘွယ်၊ သပိတ်ကျင်း၊ စဉ်ကူး၊ မတ္တရာ၊ မကွေးတိုင်း၊ တောင်တွင်းကြီး၊ အောင်လုံ၊ သရက်၊ မင်းတုန်း၊ ကံမ၊ ပြည်အနောက်ဘက်ကမ်း၊ ပန်းတောင်းနှင့် ပဲခူးရိုးမအနှစ်အပြား ပေါက်ရောက်သည်ဝါးဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် တောင်းစောင်း၊ တောင်နိမ့်၊ ရေဆင်းကောင်းသောနေရာများတွင် ပေါက်သည်။ အထက်ချင်းတွင်းနှင့် အထက်မြန်မာပြည်တွင် ကြသောင်းဝါးမရှိပါ။

ကြသောင်းဝါးအသုံးဝင်မှု

နံရုံ၊ ကြမ်းခင်း၊ အမိုး၊ အကားနှင့် တဲ့အိမ်များ၊ ပရီဘောဂ၊ ခွဲက်အမျိုးမျိုးအပြင် စက္းပျော်ဖော်အတွက် အသင့်တော်ဆုံးဝါး

ဖြစ်သည်။ ကျည်တောက်ဝါးအဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြသည်။
 ဝါဘိုးဝါးထက် ကြာရှည်ခိုင်ခုံမှ ကောင်းသောဝါး ဖြစ်သည်။
 နှစ်သက်တမ်း ကြာရှည်ပြီး အမျိုးမျိုးအသုံးပြနိုင်သည့်အပြင်
 မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်အထက်ပိုင်းနှင့် ကျောက်
 ဆောင် ကျောက်တောများမှလွှဲ၍ နေရာအနှစ်အပြားစိုက်ပျိုးစိုင်
 သောဝါးဖြစ်ကြောင်း တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ကြသောင်းဝါးသူဦးနှုန်းများနှင့် ဇာရာဒေသများ

၁၈၉၉ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရီးမတွင်၊ ဝါးရုံ သုံးရုံသူဦး
 ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီသစ်တောများ၌ နှစ်ရုံသူဦး
 ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် မင်းဘူး၊ သရက်၊ ပြည်၊ ဒေသများတွင်
 သုံးသည်။

၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါက်တာမဏ္ဍလဲလင်း ဝါးပွင့်စုဆောင်းခဲ့
 သည်ဟုသိရှိရသည်။

၁၈၆၆၊ ၁၈၇၂ နှင့် ၁၈၇၈ ခုနှစ်များတွင် အရွက်များဝေဆာ
 သည်ကို ဒေါက်တာဘရန်းဒစ်တွေ့မြင်ခဲ့ပြီး ၁၈၇၉ ခုနှစ်တွင်
 ပဲခူးရီးမအနောက်ရေဝေတောင်ပိုင်းနှင့် ၁၈၆၀ ပြည့်နှစ်တွင်
 မြောက်ပိုင်းတွင် ဝါးသုံးကြောင်း ဒေါက်တာဘရန်းဒစ်တွေ့ရှိ
 မှတ်တမ်းထားသည်ဟုသိရှိရပါသည်။

ကိုးကား

မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောကျောင်း သစ်အသုံးချစာအုပ်
 မဗားစာအုပ်၊ (ဦးချိန်ဟို သစ်တောမင်းကြီးအူပ်)

မျှင်ဝါးနိုက်ပျိုးနည်း

ဝါးကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးကြမည် ဆိုပါက မိမိစိုက်ပျိုးလိုသော ဝါး၏ သဘာဝနှင့် ကြိုက်နှစ်သက်သော ရာသီဥတ္ထကို သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိဒေသအနီးအနားတွင် ပေါက်ရောက်နေသော ဝါးသည် စီးပွားရေးတွက်ခြေမကိုက်ပါက ဝါးစိုက်ပျိုးသူတို့အတွက် နှစ်နာနိုင်သည်။ အချို့ဒေသသည် ဝါးကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းကြသော လည်း လမ်းပန်းခန့်ခေါ်ခဲ့သောကြောင့် ဝါးဇွဲးကောင်းမရှိနိုင်ပါ။ ထိုဒေသများတွင် ဝါးရောင်းချသည်ထက် မျှစ်ကိုရောင်းဖို့ စဉ်းစား ရမည်။ နှီးနှင့်နှီးထွက်ပစ္စည်း၊ ဝါးအလုံးလိုက်မဟုတ်သော ကုန် ကြော်းဇွဲးကွက်တို့ကိုဖန်တီးရမည်။ မြန်မာပြည်နေရာအနဲ့အပြား တွင် ပေါက်ရောက်သောမျှင်ဝါးအကြောင်းကို တင်ပြပါမည်။

မျှင်ဝါး (Common Name – Hmyin-wa), (Botanical Name – *Dendrocalamus strictus*) သည် အရှေ့တောင်အာရု

အပူပိုင်းနှင့် သမပိုင်းမျိုးစိတ်ဖြစ်သည်။ အီနှိုယ်၊ နီပေါ်၊ ဘင်လား ဒေါ်ရှုံး၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ အတိဖြစ် သည်။ တရာတ်၊ သီရိလက်ာ၊ မလေး ရှား၊ အင်္ဂါနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ပိယက်နမ်တို့တွင်လည်း တွေ့ရ သည်။ မျှင်ဝါးတွင် မျှင်နက်၊ မျှင်ဖြူ၊ မျှင်ပါးဟူ၍ လည်း တွေ့ရ တတ်သည်။

မျှင်ဝါးသည် အချို့ဒေသတွင်အလုံးပိတ်များကိုတွေ့ရပြီး အချို့ဒေသတွင် အခေါင်းပွဲများကိုတွေ့ရ တတ်သည်။ ယခုနှစ်တွင် မျှင်ဝါးများသုဉ်းသောကြောင့် ဝါးမျိုးစေ့များကို စုဆောင်းသော အခါ ဝါးမျိုးစေ့များကွဲပြားနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ငန်းရေးဒေသ မဟာမြိုင်တောတွင်ပေါက်သော မျှင်ဝါးသည် အလုံးကြီးပြီး အခေါင်းပွဲဖြစ်သည်။ ဝါးစေ့သည်သေးသေးရှည်ရှည်ဖြစ်သည်။ ပျဉ်းမနားဒေသတွင်တွေ့ရသောမျှင်ဝါးသည် အခေါင်းပိတ်ဖြစ်ပြီး ဝါးစေ့သည် အနည်းငယ်တို့ပြီး အစေ့ကြီးသည်။

မျှင်ဝါးသည်အမြင့်ပေ ၃၀၀၀ အထိပေါက်ရောက်နိုင်သည်။ သစ်တောနှင့် ရောနေ့ပေါက်ရောက်တတ်သည်။ အချို့နေရာ တွင်သစ်ပင်မရှိသော်လည်း မျှင်ဝါးပေါက်ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မျှင်ဝါးသည် အရွယ်လတ်ဝါးမျိုးဖြစ်ပြီး တော့ခြောက်လျှင် အခေါင်းပိတ်တတ်ပြီး တော့စို့လျှင် အခေါင်းပွဲတတ်သည်။ ရေခဲ သည်အထိအေးသောဒဏ်ကိုခံနိုင်ပြီး မိုးမကြာခဏခေါင်၍ အလွန်ပူသောဒဏ်ကိုလည်း ခံနိုင်သည်။

မျှင်ဝါးသည် တောင်သူလုပ်ငန်းအတွက် တိုင်ဝါး၊ ကျမ်းမြှုတိုင် ဝါး၊ သချားတိုင်ထောင်ဝါး၊ ထွန်သံ၊ ထွန်ကိုင်း၊ နှီးထရုံယက်ခြင်း၊ အချင်ဝါး၊ ဆင့်ဝါး၊ ကြမ်းခင်း၊ ခြိုစည်းရှုံးစသဖြင့် အမျိုးမျိုးအသုံး

များသည်။ မန္တလေးဒေသရှိ ခွဲဆိုင်းလုပ်ငန်းသုံးစတ္တာတွင်လည်း
မျှင်ဝါးကိုအသုံးပြုသည်။ အလူ။ မင်္ဂလာဆောင်တို့တွင် ကမ်းသော
ယပ်တောင်လုပ်ငန်းတွင်လည်း မျှင်ဝါးသည် အရေးပါလှသည်။

ပေါက်တူးရှိုး၊ ပေါက်ပြားရှိုး တူးရှိုး၊ ဆောက်ရှိုးများ ပြုလုပ်
ရာတွင်လည်း မျှင်ဝါးသည် အရေးပါသည်။

ဘက်စုံအသုံးပြုနိုင်သော မျှင်ဝါးသည် အပူကြိုက်ဝါးဖြစ်
သည်။ ရေလောင်းပြီး တယုတယမပြုစုရသောကြောင့် အပူပိုင်း
ဒေသ အမြန်ပြန်လည်စိမ်းစိုက်ပိုးသင့်လှသည်။ မျှင်ဝါးသည်
စွားနှင်တံ့မှုအစ ဘက်စုံအသုံးဝင်လှသည်သာမက မျှော်အရသာ
လည်း လွန်စွာကောင်းမွန်လှသည်။ မန္တလေးဒေသတွင် မျှင်မျှော်ကို
အရှေ့တော့မျှော်အဖြစ် နာမည်ကြီးသည်။

မျှင်ဝါးကို နေရာဒေသအနဲ့အပြားတွင်တွေ့ရပြီး နှစ်စဉ်တစ်
နေရာသို့မဟုတ် တစ်နေရာတွင် သူဦးနေတတ်သည်။ ပျဉ်းမနား
ဒေသတွင် လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်ကမျှင်ဝါးသူဦးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ယခင်က ဝါးသူဦးသောအခါ ဝါးတော့ပြန်ဖြစ်တတ်သော်
လည်း ယခုအချိန်တွင် မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ မျှင်ဝါးရှားပါးသွားသည်။
မျှင်ဝါးကို မိုးဦးတစ်မိုး ကောင်းစွာရွှေပြီးသည့်အချိန်တွင် စိုက်ပိုး
ထားပါ။ နွေရာသီတွင် အရွက်များကြွေကာ ရွက်နှုများ ပြန်ထလာ
တတ်သည်။ စနစ်တကျနှင့် အပင် အနည်းငယ်သာ စိုက်ပိုးမည်ဆို
လျှင် နွေရာသီတွင် ရေသွင်း၊ မြေညာကျွေးပေးပါက အပင်ပြစ်
ထွန်းမှုအားကောင်းသည်။ အပင်ငယ်စဉ်မှုစဉ် ဘေးကိုင်းတက်
များကို ရှင်းလင်းထားပါက အပင်မရှုပ်တော့ပါ။ အပင်စိုက်ပြီး
နှစ်နှစ်ခွန်ကြာသောအခါ အပင်ဟောင်းများကို ရှင်းလင်းမြှင့်။ ဝါး

ရွက်ခြောက်များပုံပေးခြင်း၊ မြေကြီး၊ အနည်းငယ်ပုံပေးခြင်းများဖြင့်
ပြုစုပေးပါက ငါးနှစ်တွင် စတင်ခုတ် သိမ်းနိုင်သည်။

မျှင်ဝါးသည် လက်သန်းလုံးအခြားယုံမှုစဉ်၍ ဈေးကွက်ရှိသော
ဝါးဖြစ်သည်။ မန္တလေးတွင် မျှင်ဝါးလုံး အသေးတစ်လုံးလျှင်ကျပ်
၇၀ မှ ကျပ် ၂၀၀၀အထိဈေးရှိသည်။ မျှင်မျှစ်သည် အခြားမျှစ်များ
ထက်ဈေးပို့ရသည်။ မျှင်ဝါးကို စိုက်ဖိုးမည်ဆိုပါက တစ်ပင်နှင့်
တစ်ပင် ၁၂ ပေ အကွာအဝေးမျှ စွဲတ်သင့်ပါသည်။ မျှင်ဝါး၏
သဘာဝအရ ကိုင်းတက်ရှုပ်တတ်သည်။ အပင် စိုင်စိုင်စိုက်ပါက
ပန်းဝါးများများ ထားစရာမလိုပါ။ အပင်စိုင်သောကြောင့် မျှစ်များ
သည် နေရာဌာနလုတက်ရသောကြောင့် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း
ပေါက်သည်။ ကိုင်းတက် မရှုပ်တော့ပါ။ စနစ်တကျဖို့ကိုပြီး
အနည်းငယ်သာပြုစုပါက ဖြစ်ထွန်းလွယ်သည်။ တစ်ဇကတွင်
အပင်ရေ ၃၃၀ မှ ၄၄၀ အထိစိုက်နိုင်သည်။ သုံးနှစ်မှုစဉ်၍ အပင်
သေးများကို ပင်ကျပ်ခုတ်ကာ သွားတိုင်အဖြစ် စတင်ရောင်းချိန်
သည်။ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ရုံမှ ဝါးလုံး ၁၀လုံးခန့် ရရှိနိုင်သည်။
မျှင်တစ်ပိဿာမှ သုံးပိဿာအထိရရှိနိုင်သည်။ နှီးဝါးအဖြစ် တစ်
နှစ်လျှင် သုံးလုံးခန့်ရရှိနိုင်သည်။ မျှင်ဝါးတစ်ရုံသည် တစ်နှစ်လျှင်
ဝင်ငွေကျပ် ၅၀၀၀ ရနိုင်သည်။

မျှင်ဝါးသည် နှီးဖျာ၍ကောင်းသောကြောင့် နှီးလက်မှုပညာ
တတ်ထားပါက ဝါးစိုက်တောင်သူတို့ နေ့စဉ် အလုပ်နှင့်ဝင်ငွေရနိုင်
မည်။ ပရီဘောဂပြုလုပ်၍ကောင်းသောကြောင့် ဝါးလုံး ရောင်းချု
သည်ထက် ကုန်ချောရောင်းပါက ဝင်ငွေပို့နိုင်သည်။ မျှင်မျှစ်ကို
မှုစ်ချို့ဘူးများ ပြုလုပ်ရောင်းချုပါက ဈေးကောင်းရနိုင်သည်။

မျှင်ဝါး၏အားသာချက်သည် အပူကြိုက်ဝါးဖြစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံ
အနှစ်၊ အပြားတွင်တွေ့ရခြင်း၊ တောင်သူ လုပ်ငန်းအတွက် လွန်စွာ
အရေးပါသောဝါးဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရန်ခက်သောမြေ
များတွင်လည်းကောင်း၊ အခြားသီးနှံစိုက်ရန်ခက်သော မြေများ
တွင်လည်းကောင်း၊ ကျေးဇူးရှုပိုင်စိုက်ခင်းများတွင်လည်းကောင်း
စိုက်ပျိုးသင့်သည်။ မျှင်ဝါးသည် ခြောက်သွေ့သောနေရာဒေသ
များအား အမြန်ဆုံးပြန်လည်စိမ်းလန်းလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

* * *

လူသားနှင့် ဝါး

ဝါးသည် ကမ္ဘာတွင် သစ်ပင်မပေါက်မိ ရေညီရေမျှော်မှုဖြစ်
လာသော မြောက်ကြီးပင်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ လူသားဖြစ်ပေါ်လာသော
အချိန်ကပင် လူသားနှင့် ဝါးသည် ရင်းနှီးလာခဲ့သည်။ လူသားတို့
၏အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် ဆက်စပ်သောအပင်ဖြစ်သည်။
ထို့အတွက် လူသားတို့၏ယဉ်ကော်မူနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဝါးနှင့်ဆက်စပ်
လျက်ရှိသည်။ ဝါးကြောင့် လူသားတို့ အဆင့်မြင့်လာခဲ့ကြသည်။

လူသားတို့ စတင်ပြောင်းလဲလာခဲ့သောအကြောင်းတွင် မီးကို
စတင်တွေ့ရှိသည်က စခဲ့သည်။

မီးသည် ဝါးတစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး အချိန်ကြာမြင့်စွာ ပွတ်တိုက်
ရာမှ မီးလောင်မှုဖြစ်ကာ လူသားတို့ မီးကိုစတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။
နောက်ပိုင်းတွင် သမိုင်းအဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲကာ လူသားတို့သည်
မီးကိုအသုံးချက်တို့လာခဲ့သည်။ သစ်သီး၊ သစ်ရှာ၊ သားစီးပွားမြန်

ଦୀର୍ଘତାରେ କଣତାଃ ଶୁଣି ଯାହାକୁ ପାଇଲା

ဝါးပင်ကြောင့် လူသားတို့ဘဝသည် တိရစ္ဆာန်များထက်
သာလွန်ကာ လူယဉ်ကျေးမှု အဆင့်မြင့်လာခဲ့ကြသည်။ လူတို့
နေ့စဉ်လှပ်ရှားမှုများတွင် ဝါးသည် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း
ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်။

ကမ္မားအရှေ့ဖျားနိုင်ငံများဖြစ်ကြသော ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊
တရုတ်နိုင်ငံများသည် ရွှေနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ‘ဝါး’ယဉ်ကျေးမှု
ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ ဝါးယဉ်ကျေးမှုကို ရှုတောင့်သုံးမျိုးက
လေ့လာနိုင်သည်။ ပထမရှုတောင့်မှာ လူတို့နေ့စဉ် နေထိုင်၊ စား
သောက်သောဘဝတွင် ဝါးနှင့်ပြုလုပ်သော လူအသုံးအဆောင်
ပစ္စည်းများ၏ အဆင့်အတန်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယရှုတောင့်မှာ
လူသားတို့သည် တစ်နေရာနှင့် တစ်နေရာ၊ တစ်ဒေသနှင့် တစ်
ဒေသကူးလူးဆက်ဆံရာတွင် သတိမမူမိကြဘ ဝါးယဉ်ကျေးမှု
ဖလှယ်ပိနေကြခြင်း၊ အတုယူကြခြင်းဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုလုံး
တစ်နေရာနှင့် တစ်နေရာပျုံ့နှုံးနေကြသည်။ တတိယရှုတောင့်မှာ
လူသားတို့သိခို့၊ တီးမှုတ်ခြင်းအတွက် တူရိယာကို ဝါးမှ စခဲ့သည်။
စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ဝါးခြမ်းများတွင် ရေးသားခြင်းက စတင်ခဲ့
သည်။ ပန်းချို့၊ ကပ္ပါဒါ၊ သီချင်းများတွင် ဝါးသည် မပါမဖြစ်ခဲ့ပါ။
ယခုခေတ်အချိန်အထိ ဂျပန်တွင် အမိကရိုးရာပွဲများတွင် မြန်မာ
တို့၏ အုန်း၊ ငှက်ပျောပွဲကဲ့သို့ အရေးပါလှသည်။

တစ်ခုခုကို ထားရှိရသည်။ မရှိပါက လာဘ်မကောင်းဟု အယူရှိသည်။ ဝါးပေါ်များစွာ ပေါက်ရောက်သော အရွှေ့နိုင်ငံများသည် လူမှုနှင့်သိတတ်စာရွယ်ကတည်းက ဝါးနှင့် တစ်နည်းနည်း ပတ်သက်မှုရှိသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်မသိခဲ့သော ဝါးဆက်စပ်မှုကို တွေးကြည့်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသားတိုင်း ဝါးနှင့် တစ်မျိုးမဟုတ်တစ်မျိုး ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ရွှေ့မြန်မာဘုရင်လက်ထက်ကတည်းက မည်မျှပင်ချမ်းသာသောမျိုးနှီးဖြစ်စေ ဆန်ကော၊ ဆန်ခါ တောင်းမြင်း စသည့်ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော ရိုးရာပစ္စည်းကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဘုရင့်နှစ်းတော်တွင် အသုံးပြုသောပစ္စည်းများပင်လျှင် ဝါးနှင့်ပတ်သက်နေသည်။ ယခုအချိန်အထိ ဝါးလက်မှုပစ္စည်းများမှာ အသုံးပြုနေကြဆဲပင်ဖြစ်သည်။

လူသားတို့ ခေတ်မိတို့တက်ပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အမျှ ဝါးအသုံးချမှုသည်လည်း အဆင့်ဆင့်တို့တက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ထိုတို့တက်ပြောင်းလဲမှုတွင် မြန်မာတို့မပါဘဲ ခေတ်နောက်မှာပင် ကျော်ရစ်ခဲ့သည်မှာ အထူးအောင်ပြုဖွေ့ဖွေယူဖြစ်သည်။ ရတနာဖြစ်သော ဝါးကို ယနေ့အချိန်အထိ အသုံးမဝင်သေးချေ။

ထူးခြားသောသဘာဝတည်ဆောက်မှုကြောင့် လူသားတို့ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်များတွင် ဝါးပင်ကို ကမ္မာ့လူသားအားလုံးနှီးနှီး အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟုယူဆနိုင်သည်။ တရာ်ပြည်တွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း၅၀၀၀ ကျောက်ခေတ်၊ ကြေးခေတ်တွင် ဝါးကို အသုံးပြုခဲ့သောအထောက်အထားများရှိကြောင်း သိရသည်။ လူသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေါ်အဆက်ဆက် အနီးကပ်ရှိသော မရှိမဖြစ်ပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့သည်။

တရှတ်ပြည် ဂျင် (Jing)မင်းဆက်ခေတ် ခရစ်နှစ် (၂၅၃၁၆)တွင် Kaizi Dai ဆိုသူသည် ဝါးအဘိဓာန်စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်သည် ဝါးသူတေသနလုပ်ငန်းအတွက် ပထမဆုံးစာအုပ်ဖြစ်နိုင်သည်။ တရှတ်ပြည်းအကွာရာများသည် ဝါးနှင့်ပတ်သက်ဆက်နှစ်ယ်မှုတစ်ခုခုရှိနေကြောင်း တရှတ်ပညာရှင် တို့က ဆိုကြသည်။

လူယဉ်ကျော်မှုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာရေးတွင် ဝါးအသုံးချုမှုသည် အကြီးအကျယ်ပြုလွှမ်းခဲ့သည်။ ထိုအထောက်အထားများကို ရှုံးဟောင်းသူတေသနပညာရှင်များက ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့ကြသည်။ ၂၀ ရာစုအစပိုင်းတွင် ရွှေပန်နိုင်ငံမှ ဝါးဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ရှုံးဟောင်းပစ္စည်းအမျိုး ၁၀၀ ကိုစုဆောင်းပြီး ဆွစ်ကဲလန်နိုင်ငံတွင် ပြပွဲတစ်ခုပြုသနိုင်ခဲ့သည်။ အခြားသောသူတေသနပညာရှင်တို့ကလည်း လူသားတို့ဝါးကို အသုံးပြုပုံ၊ အဆောက်အအုံတွင် အသုံးချုပုံကို ဖျော်ဖြေမှုများဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာပေများဖြင့်လည်းကောင်း ဖော်ပြကြသည်။

ဝါးသည် ကြီးထွားမြန်ခြင်း၊ လျေပခြင်း၊ အသုံးဝင်ခြင်းတို့ကြောင့် အာရုံ၊ အာဖရိက၊ လက်တင်အမေရိကတို့တွင် စီးပွားဖြစ်အနေ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရိပ်ရအပင်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အဖြစ် ဝင်းခြံများတွင်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ တရှတ်ပြည်တွင် ပထမဆုံးစာအုပ်ကို ဝါးပြားတွင် ရေးခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းရှိခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အခါက လိပ်ခွံများတွင် ရေးခဲ့သော လည်း များများစားစားမရေးနိုင်ခဲ့ပေ။

ဝါးကို အမှတ်သက်တေအဖြစ် ပန်းချိုင့် အနုပညာတွင် ရေး

သွင်းခဲ့သောအပင် လေးမျိုးရှိသည်။ 4 Gentlemen ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုအပင် လေးမျိုးတွင် ဝါးပင်ပါဝင်သည်။ တရုတ်စာပေများကို ရေးသားရာတွင် ဝါးစုတ်တဖြင့်သာ ခြေထွန်းကြသည်။ တရုတ်အကွာရာ လက်ရေးလှေရေးခြင်းသည် သီးခြားအနုပညာရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာ့အနုပညာလောကတွင် ဝါးနှင့်ပတ်သက်သော ဒဏ္ဍာရိပြုပြင်များရှိခဲ့သည်။ ဝါးမှုပေါက်ဖွားလာသော ဝေးခြား ဝတီမင်းသမီးပုံပြင်ကို လူတိုင်းသိခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်လည်း ဝါးမှုပေါက်ဖွားသော Kaguya Hime မင်းသမီးပုံပြင်ရှိခဲ့သည်။ ထိုအထောက်အထားသည် လူသားနှင့် ဝါးပါဝင်ပတ်သက်မှုကို ပြသနေသည်။

တရုတ်ပြည်တွင် ဘီစီ ၄ ရာစုတွင် အလွန်ကျော်ကြားသော အတွေးအခေါ်ပညာရှင် လာဟိုနိဆိုသူ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သူ သည် တာအိုအယူအဆကို ထူးထောင်ခဲ့ပြီး လူသားတို့ သဘာဝ တရားနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေတတ်ဖို့ အဆိုရှိခဲ့သည်။ လူသားတို့ သည် ယင်ဓာတ်(-)၊ ယန်ဓာတ်(+)ကို ထိန်းညီထားနိုင်မှုသာ အသက်ရှင်နေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုဓာတ်နှစ်ခုကို အညီညွတ်ဆုံး အပင်မှာ ဝါးပင်ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုထားသည်။

အချို့သောပစ္စည်းများသည် လူသားတို့အတွက် ရေရှည် အသုံးမဝင်နိုင်ပေး။ ပလတ်စတစ်၊ သံ၊ မယ်လမင်းတို့သည် ကြာလာသောအခါ လူသားတို့အတွက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်။ ဝါးသည် ထိကဲသို့မဖြစ်နိုင်ပေး။ နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ အသုံးပြုနိုင်သည်။

ဝါးသည် သဘာဝအလျောက် နေရာအနှင့်တွင် တွေ့ရတတ်

သောအပင်ဖြစ်သည်။ ဝါးကိုပညာရှိသစ်ပင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဝါးကို စိတ်ဝင်တစားအသုံးပြုမည်ဆိုပါက လွန်စွာနက်နဲ့ပြီး သုံးကျော်ဖြန့်မကုန်သော ရတနာသိုက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဝါးပင်ကို စိတ်မဝင်စား၊ အသုံးမချုတတ်ပါက စိတ်မနှုန့်သူလက်ထဲ ရောက်သောပတ္တမြားကဲ့သို့ တန်ဖိုးရှိလာမည်မဟုတ်ပေ။ လူသားတို့ဖြစ်တည်ကတည်းက လူသားတို့နှင့် အကျိုးရှိစွာ အသုံးချလာခဲ့သော ဝါးပင်သည် စား၊ ဝတ်၊ နေရေးသာမက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ အထောက်အကူးပြုစေသော လူသားအကျိုးပြုသော ရတနာပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဝါးသဘာဝနှင့် ဝါးစိန်ပျိုးနည်း

ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်တော့၊ ဝါးတော့များ ပေါ်များပါသော်လည်း ယခုအခါတွင် လူနှင့်ဝေးရာတော့များတွင်သာ သစ်ကောင်း၊ ဝါးကောင်းများ တွေ့ရတော့သည်။

သစ် ဝါး ရှားပါးလာသည်နှင့်အမျှ သစ် ဝါးတန်ဖိုးများလည်း မြင့်တက်လာသည်။ ဝါးကို အခြားနိုင်ငံများတွင် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပိုးလာကြပြီး နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရရှိနေပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် မျှစ်နှင့် ဝါးကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်က နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ခဲ့ဖူးသော်လည်း ယခုအခါတွင် ကုန်ကြမ်းရှားပါးလာမှုကြောင့် တင်ပို့နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။

ဝါးကို သဘာဝအလျောက်သာ ပေါက်ရောက်သောအပင် အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး ဝါးဥယျာဉ်ထူထောင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ငြင် နိုင်ငံတွင် ဝါးဥယျာဉ်များထူထောင်စိုက်ပိုးပြီး နှစ်စဉ်အမေရိကန်

ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀ ကျော်ဝင်ငွေရရှိနေပါပြီ။ ဝါးကို စီးပွားဖြစ်
စိုက်ပိုးပြီး စွေးကွဲက်မရှိမှာ မရောင်းရမှာ စိုးရိမ်စရာမလိုတော့ပါ။
ခေတ်မိပရိဘောဂပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရောင်းခြင်းဖြင့်လည်း
ဝင်ငွေရရှိနိုင်ပါသည်။

ဝါးပင်သည် အောက်ဆီဂျင်ထုတ်လုပ်မှု အားကောင်းသော
အပင်ဖြစ်ပြီး ဝါးစိုက်ပျိုးထားခြင်းသည် မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုကို
ကာကွယ်ပေးနိုင်သဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းရာ
ရောက်သလို အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝသော စားသောက်ကုန်မျှစ်ကို
လည်း ရရှိပါမည်။ တို့အပြင် အဆောက်အအုံများ၊ ပရိဘောဂများ၊
လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်နိုင်သဖြင့် ဆင်းရဲမှုလျှော့ချေရေး၊
သက်ရှိလောကတည်မြေရေး တို့အတွက် ကြီးမြန်ပင်ဖြစ်သော ဝါးကို
အထူးစိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

ဝါးပင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံစုံ နိုက်ပျိုးနိုင်သောရောမြှုရာသီဥတု

ဝါးပင်သည် ကမ္မာဦးကာလအခိုန်ရှိ ရေညီရေမှုပင်များမှ
အစပြု၍ တဖြည်းဖြည်း မြက်ပင်ငယ်များအဖြစ်သို့ ကြီးထားလာရာ
မှတစ်ဆင့် ဝါးပင်များအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာသည်။ ဝါးပင်သည်
နှစ်ရှည်ခံမြက်ကြီးပင် မျိုးရင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝါးမျိုးစုံ
၂၂ မျိုးစုံပုံစုံ မျိုးစိတ် ၁၂၀ ခန့်ရှိပြီး သဘာဝအလျောက်
ပေါက်ရောက်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ဝါးပင်သည် အမြင့်ပေ
၁၃၀၀၀ အထိ ပေါက်ရောက်နိုင်ပြီး အများအားဖြင့် အမြင့်ပေ
၃၀၀ နှင့် ပေ ၅၀၀ အတွင်းအများဆုံးတွေ့ရပါသည်။ ဝါးပင်သည်
အပူချိန် ၁၁ ဒီဂရီဖော်လိုက်- ၁၀၀ ဒီဂရီဖော်လိုက်၊ မိုးရေချိန်

၃၁ ဒီဂရိနှင့် ၂၅၄ ဒီဂရိ မြေအချဉ် ၅ ဒသမ ၅ နှင့် ၂ ဒသမ ၅
နှင့် ရေ့မဝပ်သောမြေအမျိုးအစားတွင် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်နှင့်
ပါသည်။

မြေဆီလွှာဆုံးရွှေးရြှင်းအကြောင်း

သစ်တော်များမှသစ်များအဆောက်နှစ်လူခြင်း၊ တောင်ယာ
များချုပ်ထွင်ခုတ်ပြီး မီးများရှိခြင်း၊ ကွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ် စသည့်
လူမွေးတိရဲ့နှင့်များ မြက်ကိုကုန်စင်အောင်စားခြင်း၊ နည်းလမ်းလွှာ
များစွာ မြေထွန်ယက်ခြင်း၊ ပေါင်းမြက်တို့ကို မီးရှိရှင်းလင်းခြင်း၊
ခွဲနှင့် သတ္တုများတူးဖော်ခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာများ ဆုံးရှိုး
လျက်ရှိပါသည်။

မြေဆီလွှာဆုံးရွှေးရွှေး၏ ရလဒ်

လူသားများက 'အမိမြေ'ဟုတင်စားခေါ်ဆိုကြသည်။အသက်
ရှိသော အရာဟုမှတ်ယူထားသည့်အတွက် မြေဆီလွှာကိုပြုစုံယူယ
မှုများပေးသင့်သည်။ မြေဆီလွှာ လက်မဝက်ခန့်ရှိရန် နှစ်ပေါင်း
၁၀၀ မှ ၄၀၀ အထိကြာမြှင့်သည်။ စိုက်ပိုးနှင့်သော မြေဆီလွှာထူ
ရရန် နှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀ မှ ၁၂၀၀၀ အထိကြာမြှင့်သည်။ သစ်
တစ်ပင်သည် ရေဂါလန် ရာနှင့်ချိကာစုပ်ယူနိုင်သည်။ ဝါးပင်သည်
ရေကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်စွာမှုးရှိသည်။ သစ်ပင်ပေါင်းပင်တို့သည်
ရေများကိုထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်းသာမကဘဲ အပင်၏ကြပြစ်များ
သည် မြေဆီလွှာကိုရေတိုက်စားမှုမှုကာကွယ်နှင့်သည်။ သစ်ရွှေး
ဆွေးတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာဖြစ်ပေါ်သေသည်။

မြေဆီလွှာဆုံးရုံးမှုကြောင့် စာတ်မြေဉ်များသုံးစွဲကာ
အပင်များရှင်သနအောင်လူတို့ပြုလုပ်ကြသည်။ သဘာဝမြေဉ်
မဟုတ်သောကြောင့် ကောက်ပဲသီးနှံတို့သည် အာဟာရမပြည့်
တော့သဲ လူတို့ကို ဘေးဒုက္ခရောဂါမျိုးစုံကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

သစ်တောသစ်ပင်တို့ကိုခုတ်ယူခြင်းသည် ငှါးအပင်တွင် မှိုစိုး
နေသော ကျေးငှက်တိရွှောန်များ၊ အိုဝါးများ ပျက်စီးပေပါသည်
မိုးရွာသွန်းသောအခါ သစ်ပင်၊ ဝါးပင်တို့မရှိသောကြောင့် ရေကို
မထိန်းနိုင်ဘဲရှိပါသည်။ လေကြောင့်လည်း မြေမှုနှင့်ကလေးများ
သည် လေနှင့်အတူပါကာ မြေဆီလွှာပျက်စီးနိုင်ပါသည်။ ရေနှင့်
လေကြောင့် နှစ်စဉ် မြေဆီလွှာတစ်ကေလျှင် ၃ ဒသမ ၅ တန် မှ
၁၀တန်အထိ ဆုံးရှုံးလျက် ရှိပါသည်။

မြေဆီလွှာတို့သည် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်တို့ထံရောက်
ကာ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ တိမ်ကောလာသည်။ မြေသည်
ရေကိုမထိန်းသိမ်းနိုင်ကာ မြစ်၊ ချောင်းများ တိမ်ကောလာမှုကြောင့်
ရေသို့လျောင်မှုပမာဏကျဆင်းပြီး ရေကြီးခြင်း၊ တောင်ပြီခြင်းတို့
ဖြစ်ပေါ်လာစေက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဆိုက်ရောက်လာ
စေသည်။ ဤသည်ကိုပင်သစ်ကြီး၊ ဝါးကြီးခုတ်သောသူများကို
ရှုက္ခိုးကဲ့သို့သောနတ်များမှ နေစရာဘုံပိမာန်ဆုံးရှုံးကာ ခုတ်ယူ
သောသူများအား ဘေးဒုက္ခရောက်အောင် ကျိန်စာတိုက်သည်ဟု
လူကြီးသူမများပြောဆိုနေကြသည့် သယ်ဇာတကိုအကျိုးရှိစွာ
အသုံးမချုတတ်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးရသည့်သယ်ဇာတ၏ကျိန်စာပင်
ဖြစ်ပေသည်။

ဝါးစိက်ပျိုးသင့်သည်အကြောင်း

ဝါးပင်ကိုလေကာပင်အဖြစ်ကန်ပေါင်များတွင်လည်းကောင်း
တောင်စောင်း၊ ဆင်ခြေလျှော့၊ လွင်တီးခေါင်တို့တွင် စိုက်ပိုးသင့်
သည်။ ဝါးပင်သည် ရှင်းအပင်အမြင့်၏ နှစ်ဆဲကျယ်ဝန်းသည့်
မြေဆီလွှာကို ကာကွယ်ပေးနိုင်သည်။ အမြစ်ဆုံးသည် ကြီးမား
ကျယ်ပြန့်မှုမရှိသောကြောင့် လေဒက်၊ ရေဒက်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိ
သည်။ လေကြောင့်၊ ရေကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှု
ကို ကာကွယ်နိုင်သည်။ ဝါးသည် ရှင်းအလေးချိန်၏ရှိသောခိုဝင်ထူ
ကိုနှစ်စဉ် ခြေချွေပေးသည်။

ဝါးသည် အခြားသောအပင်ထက် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းပို၍
အောက်ဆိုဂျင်ကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ဝါးအမျိုးအစားပေါ်မှုတည်
၍ တစ်ဟက်တာဝါးခြေသည် ကာွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်တန် ၂၀၀၊
ဆာလဖာဒိုင်အောက်ဆိုက်တန် ၆၀ မှ တန် ၉၀ နှင့် ဖုန်းမှုနှင့်တန်
၆၀ မှ တန် ၉၀ အထိစုစုပေါင်ယူနိုင်သဖြင့် လေစစ်ပင်အဖြစ် အသုံး
ပြုနိုင်သည်။

ဝါးပင်ပေါက်ရောက်မြင်း

ပြန့်ပွားပြီး ပင်စည်၏ဘေးဘက်ရှိ အဖူးမှုအတက်ထွက်သော
ကြောင့် တစ်ပင်ချင်းပေါက်ရောက်သကဲ့သို့ တွေ့ရပါသည်။

၂။ အစုလိုက်ပေါက်သောဝါးမျိုးကို အပူပိုင်းဒေသဖြစ်သည့်
မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အီနိုယနိုင်ငံတို့တွင် အများဆုံးတွေ့ရသည်။ မြေ
အောင်ပင်စည်မှ အဖူးသည် မြေအောက်ရှိမိခင်ပင်စည်၏အနီး
ဘေးဘက်တွင်ကပ်လျက် မြေအောက်ပင်စည်အသစ်တစ်ခု
ထပ်မံထွက်လာပြီး မျိုးပွားသောကြောင့်အစုအပြုလိုက်ပေါက်
သောအဖြစ်သို့ရောက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။ အကြီးမြန်စွာပေါက်
ရောက်လေ့ရှိသည်။

၃။ အပ်စုနှစ်မျိုးစပ်ပေါက်သောဝါးမျိုးကို ကမ္မာနေရာဒေသ
အတော်များများတွင် တွေ့နိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တွေ့ရသော
ဝါးပိုးဝါးမျိုးဖြစ်သည်။

ဝါး၏ဂေဟေး

ဝါး၏ပေါက်ရောက်မှုသည် မိုးရွာသွန်းမှု၊ အပူချိန်၊ ပင်လယ်
ရေမျက်နှာပြင်အမြင့်ပေါ့ မြေဆီလွှာတို့တွင် မူတည်ပါသည်။
စိုထိုင်းဆများရန်လိုအပ်သည်။

တရှတ်ပညာရှင်များအဆိုအရ အက်စစ်ဓာတ်အနည်းငယ်
ရှိပြီး မွှန်သည့် မြေ၊ သဲဆန်သော နှစ်းမြေတို့ကို ကြိုက်နှစ်သက်
သည်။ ရေစီးရေလာကောင်းမွန်ပြီး အစိုဓာတ်ထိန်းနှင့်လျှင် ဝါး
အတွက် အစာအာဟာရပြည့်စုံသောမြေဖြစ်သည်။ ဒီရေတော်
များတွင် ဝါးသံဘာဝအလျောက်ပေါက်ရောက်ခြင်းမရှိပါ။

မြေဇာရာရွေးချယ်ခြင်း

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဝါးစိုက်ပိုးဖြစ်တွန်းနိုင်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းသောနေရာများတွင် ဝါးစိုက်ပိုး ရန်ရွေးချယ်သင့်သည်။ သယ်ယူစရိတ်သက်သာသော မြို့ပြနှင့် များစွာမဝေးကွာသောနေရာများကို ရွေးချယ်သင့်သည်။ မိမိတို့၏ ကျေးလက်မြို့ပြရွေးကွက်ပိုးစားပေးရွေးချယ်စဉ်းစားရပေမည်။

ထိုအပြင် မိမိဒေသ စီမံစိုသာယာရေးအတွက် ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသောဝါးများကိုစိုက်ပိုးသင့်သည်။ ဖြစ်တွန်းမှုမြန်ဆန် သော ဝါးစိုက်ခြင်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင် သည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အဖြစ် မျှစ်ချိဝါးကို ရွေးချယ်စိုက်ပိုးပြီး နိုင်ငံခြားရွေးကွက် ချွဲတွင်နိုင်ရန်အတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းသောနေရာကို ရွေးချယ်သင့်ပေသည်။

ဝါးစိုက်ပိုးနိုင်ရန်မြေပြုခြင်း

ဝါးစိုက်ပိုးနိုင်ရန်အတွက် မြေကို အပြောင်ရှင်းလင်းရန်မလို အပ်ပါ။ စိုက်ပိုးရန်နေရာကိုသာ ရှင်းလင်းပေးနိုင်သည်။ မိမိပိုင် သောမြေနေရာအလိုက်လည်းကောင်း၊ အသုံးပြုရန် အနေအထား ကိုလည်းကောင်း ပန္က်ချရန်စဉ်းစားပါ။ မျှစ်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် သာဆိုလျှင် ၆ ပေx ၆ ပေမှ ၁၀ပေx ၁၀ပေမြား၍ လည်းကောင်း။ ဝါးအသုံးပြုရန်အတွက်ဆိုလျှင် ၁၅ပေx ၁၅ပေမှ ၂၀ပေx ၂၀ပေ အထိ ပင်ခြားထား၍ စိုက်နိုင်သည်။ မြေကျင်းကိုမှ ဝါးပြုခြင်းကို နှစ်ဆက်းတူးပါမည်။ ဝါးအမြှုးများကို ရောနာရှုလည်း ပြောပြီး နိုင်ပါ သည်။

တူးထားသောကျင်း၏အောက်ခြေကို သဘာဝမြှုပ်ဖော်လဲ ခံထားပါ။ ပြီးအိတ် သို့မဟုတ် အမြစ်ဆုံးကို မြှုပ်နှင့်အညီထားပြီး သဘာဝမြှုနှင့်ရောနောကာ မြှုပ်နှင့်အညီဖို့ပြီး သိပ်ပေးပါ။ ထိုနောက် သဘာဝမြှုပ်ဖော်ကို သုံးလက်မခန့်လိပ်ခုံးပုံသဏ္ဌာန် အပေါ်မှုဖို့ပေးပါ။ ရေမဝပ်စေရန်ဖြစ်သည်။ ရေရှားပါးသောနေရာ ဒေသများတွင် ရေများမလေလွှင့်ဘဲ ကျန်နေစေရန် ခွက်ကျင်းထားစိုက်ပါ။

တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဝါးစိုက်ပျိုးခြင်း

ဝါးကို ခြုံဝင်း၊ တောင်ယာ၊ စိုက်ကွင်း၊ လယ်မြေ ပိမိနယ် နိမိတ်တွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ထိုသို့စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေရရှိ နိုင်သည်။ ဝါးဖြင့်ပြုလုပ်သော လက်မှုပညာအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်လျှင် အပိုဝင်ငွေရရှိနိုင်သည်။ ဆင်းခဲ့မှု လျော့ချုနိုင်သည်။ ဝါးရုံ လေး၊ ဝါးရုံသည် မိသားစုတစ်စုအတွက် လုံလောက် သောမျှစ်နှင့် ဝါးကိုရရှိမည်။

မျှစ်ချိုဝါးကို စိုက်ပျိုးခြင်း

ပိမိအိမ်ခြုံဝင်းအတွင်း မျှစ်ချိုဝါး လေး၊ ဝါးပင်စိုက်ပျိုးပြီး ရေပုံမှန်လောင်းပေးနိုင်လျှင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးမျှစ်ထွက်သည်။ စိုက်ပျိုးပြီးရှစ်လအကြာတွင် မျှစ်ကို စတင်ရရှိနိုင်သည်။ အပင် သက်ရှစ်လအကြာတွင် ဝါးကိုကိုင်းတက်ကူးနည်းဖြင့် မျိုးပွားယူ နိုင်သည်။ ဝါးတစ်ပင်လျှင် ပြီးပင် ၁၀ ပင်ခန့် ရရှိနိုင်သည်။ တစ်နှစ် ခန့်ကြာလျှင် ဝါးရုံသည် အနည်းဆုံး ၁၅ ပင်ခန့်ရှိလာနိုင်သဖြင့်

ပျိုးပင် ၁၅၀ ရရှိနိုင်မည်။ ပျိုးပင်တစ်ပင်လျှင် ကျပ် ၂၅၀၀ ခန့်ရရှိမည်ဆိုလျှင်ကျပ် ၃၇၅၀၀၀ ခန့် ဝင်ငွေစတင်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ဝါးဝါးရှုံးကိုထားလျှင် ကျပ် ၁၈၅၀၀၀၀ ခန့်ရရှိနိုင်မည်။ ချွဲတွင်စိုက်လျှင် ဤတန်ဖိုးငွေသက်သာပါမည်။ ဤမျိုးပွားအပင်များအား အခြားစိုက်ပျိုးရေးတွင်လည်း သုံးနိုင်သည်။

ဝါးအဖြစ်အသုံးပြုလိုပါက သုံးနှစ်စောင့်ရပါမည်။ တစ်ရုံလျှင် ဝါးအတွက်ဆိုလျှင် သုံးနှစ်မှုစဉ် ဝါးအလုံးရေ ၂၀-၁၀၀ အထိရရှိနိုင်ပါမည်။ ခန့်မှုန်းဝင်ငွေ ကျပ်(ဝါးရုံx ၂၀ လုံးx၁၀၀၀ ကျပ် = ကျပ်၁၀၀၀၀၀) နှင့် မျှစ်များကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

အကယ်၍ စိုက်ပြီးနောက်နှစ်တွင် တစ်ဇက်ခန့်စိုက်နိုင်လျှင် နောက်လာမည့်ဒုတိယနှစ်တွင် မျှစ်အတွက် ခန့်မှုန်းဝင်ငွေကျပ်(၄၂၀ ရုံ x၅ ပိဿာx ၁၀၀၀ ကျပ် = ကျပ်၂၁၀၀၀၀၀) နှင့် ဝါးပျိုးပင်အတွက် ခန့်မှုန်းဝင်ငွေကျပ်(၄၂၀ရုံx ၁၀၀ ပင်x ၁၅၀၀ ကျပ်=ကျပ် ၆၃၀၀၀၀၀၀) ခန့် ရရှိနိုင်သဖြင့် ခန့်မှုန်းဝင်ငွေ (ကျပ်၆၇၀၀၀၀၀၀) ခန့် ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဝါးပင်သည် နှစ်သက်တမ်းကြေလာသည်နှင့်အမျှ စနစ်တကျခုတ်သိမ်းလျှင် အတွက်နှုန်းမကျဘဲ ပို၍ အတွက်ကောင်းလာပါမည်။ ပျိုးပင်သည် အမြဲမရောင်းရရှိပါ။ စတင်စိုက်ခင်းထူထောင်သူများသာ အကျိုးခံစားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပျိုးပင်မရောင်းရလျှင်လည်း ဝါးကိုတော့ ရောင်းချ၍ ရပေမည်။

ကိုင်းကူးနည်း

မြေထုတ်စည်းနည်းသည် မူလပင်စည်ကို ခုတ်ယူရန်မလိုက်

ဝါးပင်စည်တစ်ခုမှ ကိုင်းရှိသမျှကို ကူးယူနိုင်သည်။ ဘေးတက် ကိုင်းများမှ အကြီးဆုံးကိုင်းကိုရွေ့ချယ်ပြီး ဓားထက်ထက်ဖြင့်ထစ် ကာ အကိုင်းကို ပင်စည်မှ သုံးလက်ခေန့် ဆွဲခွာပေးပါ။ ထိုနောက် ဟောများဆေးသုတေလိမ်းပါ။ ပြီးလျှင် ခြောက်လက်မာ လေး လက်မ ပလတ်စတစ်အိတ်အဖြူတွင်ရော်နေသော အုန်းဆံမှုန့်(သို့ မဟုတ်) လွှာမှုန့်ကိုထည့်ပြီး အိတ်ကိုဓားဖြင့်ခွဲကာ ဆေးသုတေ ထားသောအကိုင်းတွင် ကြိုးဖြင့် ခိုင်ခိုင်ချည်ပေးရပါမည်။ ၁၀ရက် ခန့်ကြာသောအခါ အမြစ်များထွက်လာပြီး စိုက်ပိုးနိုင်သောပိုးပင် ကို ရရှိပါမည်။

လိုအပ်သောပစ္စည်းများ

၁။ သံဖြတ်လွှာတစ်ခု

၂။ ဓားထက်ထက်တစ်ခြောင်း

၃။ အုန်းဆံမှုန့်၊ လွှာမှုန့်၊ စပ်မြေ

၄။ ပြောက်မ × ငါလက်မ ပလတ်စတစ်အိတ်အဖြူ

၅။ အမြစ်အားတိုးဆေး

၆။ ကြိုးတစ်ခြောင်း

ဝင်စည်ဖြတ်၍ ပိုးပွားနည်း

ကျော်မှာသနစွမ်းသော ဝါးရုံရှိနှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ် သက်တမ်းရှိ ဝါးပင်မှုအကိုင်းနှစ်ဆုစ်၊ သုံးဆုစ်ကို မကွဲအောင် ဖြတ်ရပါမည်။ မြေပြင်နှင့် အနီးဆုံးအပိုင်းသည် ထူးရှုံးအမြစ်ထွက်အားကောင်း သည်။ ဝါးကိုင်းဖြတ်ကို မြေတွင်ခြောက်စင်တိမိတာ၊ ၁၀ စင်တိ ပိတာခန့် အလျားလိုက်မြှုပ်ပါ။

အမြစ်ဖူများကို အပေါ်ဘက်မှထား၍ မြှုပ်ရပါမည်။ ဝါးပိုး၊ ဝါး၊ ကြွလိုဝါး၊ ရုံဝါးများသည် စိုက်ပိုးအောင်မြင်ရန် ခက်ခဲပါ သည်။ ဝါးပိုးမျက်ဆံကျား၊ ရွှေဝါး၊ ဝါးနက်မျိုးများမှာ အောင်မြင်မှု များပါသည်။

အဆစ်နှစ်ဆစ်ပါအောင်ဖြတ်၍ ပထမအဆစ်ကို မြေတွင် မြှုပ်ပြီး ပေါ်နေသောအဆစ်ကို ရေအမြဲလောင်းထည့်ပေးပါ။ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လများတွင် စိုက်ပိုးမှု ပိုမိုအောင်မြင် နိုင်ပါသည်။

ဝင်စည်ဗုံးပွားမြင်း

မိုးရာသီအစ အရွက်သစ်များမထွက်မီ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်သား အရွယ်တွင် မျိုးပွားယဉ်ရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ မိခင်အပင် ကြီးမှ အမြစ်များ မထိခိုက်အောင်မြေကြီးအား တူးထုတ်ယူပါ။ ဓားထက်ထက် သို့မဟုတ် ဆောက်ပြားကြီးကြီးဖြင့်ဖြတ်ယူပါ။ အမြစ်ဖူများ မထိခိုက်စေရန် အထူးကရှစ်က်ရပါမည်။ အဝတ်စထူ ထူဖြင့် ဖြတ်ယူလိုသောအပင်ကို စည်းနောင်ပြီးမှ ဖြတ်ထုတ်လျှင် ပိုကောင်းပါသည်။ ဖြတ်ယူပြီးသောအပင်ကို စိုက်ပိုးလိုသော ပိုး အိတ်အတွင်းသို့ နှစ်နာရီအတွင်း ထည့်စိုက်နိုင်လျှင် ပိုကောင်းပါသည်။

တူးယူလာသောသားတက်ကို မြစ်ပွားဆေးစိမ်ပြီး အပင်နှင့် ကိုက်ညီသောပိုးအိတ်အတွင်းသို့ ထည့်ရပါမည်။ သဲ၊ ဖွဲ့ပြာ၊ မြေ ဆွေးတို့ကို ဤဗုံး၊ အချို့ရောစပ်ထားသော စပ်မြေဆွေးကို အသုံး ပြုရန်လိုပါသည်။ မြစ်နှစ်းမြေကိုလည်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဤ

နည်းလမ်းသည် အပင်အရေအတွက် ၂၀၊ ၃၀ ခန့်အတွက်သာ အဆင်ပြောင်ပါသည်။ ထောင်၊ သောင်းချိသော အပင်အရေအတွက် မျိုးပွားယူရန် အဆင်မပြောင်ပါ။

ဝါးပင်စိက်ဖျိုးပြင်း

မြေနေရာဇ္ဈားချယ်ပြီးပါက ၁၀ပေx ၁၀ပေသို့မဟုတ် ၁၂ပေx ၁၂ပေ ပင်ခြားထားစိုက်ပျိုးခြင်းမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ မြေကျင်းတူးသောအခါ အပင်အကြီး၊ အသေးပေါ်မှုတည်ပြီး အပင်အောက်ခြောဏ်ဖြစ်ဆဖြစ်သည်။ မြေတွင်း၌ ကိုးလက်မထား၍ စိုက်ရပါမည်။ ဝါးပင်ကို လေတိုက်လျှင်မလှုပ်နိုင်စေရန် ငုတ် စိုက်ပေးပါ။ သေခြားတိုပ်နောင်ထားရန် လိုပါသည်။ ရေစီးရေလာ ကောင်းမွန်ရပါမည်။ စိုစွတ်မှုလိုအပ်သော်လည်း ဝါးနက်မျိုးမှုလွှဲ၍ ကျွန်းမျိုးမှားသည် ရေဝပ်သော်ကို မခံနိုင်ပါ။

မြေဉ်လာရရှိအောင် ပြုလုပ်နည်းမှာ မြေတူးသောအခါ အပေါ်ယုံ လေးလက်မ - ခြားကိုလက်မမြေသားကို တူးယူပြီး ကျင်း၏ဘယ်ဘက်တွင် ပုံထားပါ။ အောက် ခြားကိုလက်မ မြေသားကိုတူးယူပြီး ကျင်း၏ ညာဘက်တွင် ပုံထားပါ။ ဘယ်ဘက် တွင်ပုံထားသော အပေါ်ယုံမြေသားကို အောက်ဘက်၌ခံထားပြီး အပင်ကိုထည့်ပါ။ အပင်မလှုပ်မယ့်အောင်မြေကို ဖိသိပ်ပေးပါ။

သဘာဝမြေဉ်လနှင့် စိုက်သောအပင်သည် အောက်ခြေတွင် မြေဉ်လခံပေးပါ။ ပြီးလျှင် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျင်းဘယ်ဘက်ဘေး၌ ပုံထားသောမြေကို မြေဉ်လထက်ဝက်နှင့်ရောစပ်ပြီး မြေကျင်းအတွင်းသို့ထည့်ပေးပါ။ ထိုနောက် ဝါး

ပျိုးပင်ကိုထည့်စိုက်ပြီး မလှပ်မယ့်အောင်မြေပြင်နှင့်အညီ ဖို့သိပ်
ပေးပါ။ ပြီးလျှင် မြေပြုအကို သုံးလက်မခန့်တင်၍ လိပ်ခုံးပဲ
သဏ္ဌာန်ဖြစ်အောင်အပေါ်မှုဖို့ပေးထားရပါမည်။ သို့မှာသာ ရေ
မဝင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပျိုးပင်အား မြေကျင်းအတွင်းထည့်ရာ
တွင်လည်း ပျိုးအိတ်ခွဲကိုသေချာခွာ၍ စိုက်ပျိုးပေးရန်လိုပါသည်။

အပင်ရှင်၊ မရှင်ကို စိုက်ထားသော ဝါးပင်အညွှန်ထွက်ခြင်း
ကိုကြည့်ပြီးဆုံးဖြတ်ရပါမည်။ စိုက်ပျိုးထားသော ဝါးပင်မှုအစိုးသစ်
ထွက်လျှင်လည်း အောင်မြင်သော ဝါးပင်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါးပင်မှုအစိုးထွက်ရန်အတွက် အပူဓာတ်လိုအပ်မည်ဖြစ်ရာ
မြေကြီးနှစ်ဆဲ ဖွဲ့ပြာ နှစ်ဆနှင့် စွားချွေးတစ်ဆရောင်၍ စိုက်ပျိုးလျှင်
အပင်ရှင်သန်အား ပို့ကောင်းပါသည်။

ဝါးရုတ်သိမ်းခြင်း

ဝါးပင်များကို စနစ်တကျ ဇွဲးချယ်ခုတ်သိမ်းနိုင်မှုသည် ဝါးရု
အတွင်းရှိဝါးပင်ပျိုးများ အလျဉ်ကျကြီးထွားပေပြီး တည်ပြုခြင်သော
ဝါးထွက်နှုန်းကို ရရှိပေါ်ပါသည်။ စနစ်တကျ ဝါးခုတ်ရာတွင် ဝါးရုရှိ
ဝါးပင်များကို အကုန်မခုတ်ရန်လိုပါသည်။ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်သား
ဝါးသည် နှီးဖြာရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ သုံးနှစ်သားဝါးကို
လည်း အကုန်မခုတ်ဘဲအချို့ကို ချုန်လှပ်ထားရပါမည်။ သုံးလေး
နှစ်အကြားတွင် ဝါးပင်များ ရင့်စပ်လာပါသည်။ ဝါးဟို ခြောက်
သွေးသောရာသီတွင် ခုတ်ယူရပါမည်။

အပြင်ဘက်တွင်ရှိသော ဝါးပင်ပျိုးများကို ခုန်ထားပြီးအလယ်
တွင်ရှိသောဝါးပင်ရင့်များကို ဇွဲးချယ်ခုတ်ယူရပါမည်။ ဝါးရုသည်
ကေယ်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိမှုသာလျှင် အတွင်းရှိဝါးပင်များကို ခုတ်ယူရရှိရှိ

ပါမည်။ ခုတ်သိမ်းရာတွင်လည်း ဝါးပင်ပို့များကို မထိနိုက်ရန်
လိုပါသည်။ ရောဂါပိုးမကူးစက်စေရန်အတွက် ခုတ်ယူသောကိုရှိ
ယာကို Bleach သုတ်လိမ်းပေးသင့်သည်။ ဝါးခုတ်ယူရာတွင်
ပထမ ဝါးဆစ်၏အပေါ်မှုကပ်၍ ခုတ်ယူရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဝါး
ခေါင်းကျွန်ပါက ရေဝင်ပြီးဝါးပင် ပုပ်နိုင်ပါသည်။ ဝါးရွက်များကို
ဝါးပင်ခြေရင်းတွင် ဖုံးအုပ်ထားခြင်းဖြင့် ဝါးပင်အား အောင်ငြှု
နစ်မြေဉ်အကို ရရှိစေပါသည်။

မြေတစ်ဦးကာအတွက် ဝါးနိုက်ပျိုးမှုစရိတ်နှင့်ဝင်ငွေခန့်မှုနှုန်း တွက်ရုက်ခြင်း

<u>ပင်ခြားတန်းခြား</u>	<u>၁၀ ပေx၁၀ ပေ</u>	<u>အပင် ငုံး</u>
၁။ ထယ်ထိုးခြင်း	နှစ်ခေါက်	ကျပ် ၅၀၀၀
၂။ ပန္တက်နိုက်ခြင်း	ပင် ငုံးxသုံးကျပ်	ကျပ် ၁၆၀
၃။ ကျင်းတွဲးခြင်း (1'x1'x1')	ပင် ငုံးxကျပ်၂၀၀	ကျပ် ၈၄၀၀၀
၄။ မြေဉ်အစိုး	ပင် ငုံးxကျပ် ၅၀	ကျပ် ၂၀၀၀၀
၅။ အပင်နိုက်ခြင်း	ပင် ငုံးxကျပ် ၅၀	ကျပ် ၂၀၀၀၀
၆။ ပေါင်းရှင်းခြင်း	သုံးခေါက်xကျပ် ၂၇၀၀	ကျပ် ၇၇၀၀၀
၇။ အပင်ခြေရှင်းခြင်း	ပင်၄ ငုံးxသုံးခေါက်xကျပ်၂၀	ကျပ် ၆၃၀၀၀
၈။ ပန္တက်တိုင်ဖိုး	ပင်၄ ငုံးx ၁၅ ကျပ်	ကျပ် ၆၃၀၀
၉။ နှားသွေးဖိုး		ကျပ် ၅၅၀၀၀
၁၀။ ဖွံ့ဖြိုးပင်		ကျပ် ၂၀၀၀၀
၁၁။ ပို့ဗောင်းခြင်း	ပင် ငုံးx ကျပ် ၃၀၀၀	ကျပ် ၁၂၆၀၀၀၀
၁၂။ ရေလောင်းခြင်း	၂၄ ကြိမ်x ကျပ်၁၀၀၀၀	ကျပ် ၂၄၀၀၀၀၀
နှီးနည်းသောအောင်		ကျပ် ၁၈၉၆၅၀

မှတ်ချက်။ မျှစ်ချိဝါးပျိုးပင်ရွေးနှုန်း အပြောင်းအလဲ
ရှိနိုင်ပါသည်။ နောင်တွင် ရွေးနှုန်းပို့သက်သာလာနိုင်ပါသည်။

**ခုတိယနစ်မှစ၍ နောက်နှစ်များတွင် မြှေတစ်ဦးကအတွက်
ဝါးစိုက်ပျိုးမှ စံနှုန်းကုန်ကျေစရိတ်-**

မျှစ်ချိဝါးစိုက်ပြီး တစ်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင်	၁။ ပေါင်းရှင်းခြင်း ပင်ငါး၂၀၁၇၈၉။
၂။ မြော်အကျွေးခြင်း ပင်ငါး၂၀၁၇၉၀။	၂။ ရေလောင်းခြင်း ၂၄၂၅၇၁၀၀။
၃။ ရန်မှုန်းလုပ်အားခ (မျှစ်ချိုးဝါးခုတ်)	၃။ ခန်းမှုန်းလုပ်အားခ (မျှစ်ချိုးဝါးခုတ်) ၂၄၀၀၀၀၀
	၄။ ကျွေး၂၄၀၀၀၀၀
	၅။ ကျွေး၂၄၂၀၀၀၀

မျှစ်နှင့်ဝါးအထွက်နှုန်းမှာ စနစ်တကျပြုစုမျှနှင့် ခုတ်သိမ်းမှု
မှန်ကန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေကို ခန်းမှုန်းရာ
တွင် အပင်သက်တမ်း နှစ်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဝင်ငွေရရှိနိုင်ပါ
သည်။ သက်တမ်းသုံးနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဝါးစတင်ရောင်းချွိုင်
ပါမည်။

ဝါးရွေးချယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် စာရေးဆရာ၊ 'ရတနာစိုး' ရေးသား ထားသော 'ဝါး'စာအုပ်မှ ဝါးပင်ရွေးနှုန်းကို တင်ပြအပ်ပါသည်။	
၁။ ဝါးပိုးဝါး ၂၅၀၀- ၅၀၀၀ ကျွေး	
၂။ ကြေသာင်းဝါး ၂၅၀- ၉၀၀ ကျွေး	
၃။ တင်းဝါး ၅၀၀- ၂၅၀ ကျွေး	
၄။ မျှင်းဝါး၊ သိုက်ဝါး ၃၀၀- ၅၀၀ ကျွေး	
၅။ တပင်တိုင်ဝါး ၁၀၀ ကျွေး	

၆။ ထိုးရှိုးဝါး ၅၀၀- ၂၅၀ ကျပ်
 ၇။ ဝါးယား ၆၀၀- ၈၀၀ ကျပ်

မြို့တစ်ဦးကအတွက် ဝါးစိတ်လျှိုးမှုမှု ခန့်မှန်းဝင်ငွေ

မြှုပ်သီပါးစိတ်ပြီး	တစ်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင်
၁။ မြှုပ်ရောင်းရငွေ	ရဲ ၄၂၀၁၂းပိသားကျပ်၁၀၀ ကျပ်၂၀၀၀၀၀၀
၂။ ဝါးရောင်းရငွေ (ခန့်မှန်း)	<u>ကျပ် ၈၄၂၀၀၀</u>
ဒုတိယနှစ်အတွက် အကျိုးအမြတ်	<u>ကျပ်၁၂၅၀၀၀၀</u>

တတိယနှစ်အတွက် ခန့်မှန်းဝင်ငွေ

၁။ မြှုပ်ရောင်းရငွေ	ရဲ ၄၂၀၁၁၂းပိသားကျပ်၁၀၀၀၀ ကျပ်၄၂၀၀၀၀၀
၂။ ဝါးရောင်းရငွေ	ရဲ ၄၂၀၁၂းလုံးၧ၂၀၀ ကျပ် ၅၀၀
၃။ ခန့်မှန်းလုပ်အားခ(မြှုပ်သီး+ဝါးခုတ်)	<u>ကျပ် ၁၀၅၀၀၀၀</u>
ဒုတိယနှစ်အတွက် အကျိုးအမြတ်	<u>ကျပ် ၅၂၅၀၀၀၀</u>
	<u>ကျပ် ၁၂၅၀၀၀၀၀</u>

စတုတ္ထနှစ်အတွက် ခန့်မှန်းဝင်ငွေ

၁။ မြှုပ်ရောင်းရငွေ	ရဲ ၄၂၀၁၁၁၂းပိသားကျပ်၁၀၀၀၀ ကျပ် ၅၄၆၀၀၀၀၀
၂။ ဝါးရောင်းရငွေ	ရဲ ၄၂၀၁၁၂း၂၀၀၀၀ ကျပ် ၁၀၀၀၀၀၀၀
၃။ ခန့်မှန်းလုပ်အားခ(မြှုပ်သီး+ဝါးခုတ်)	<u>ကျပ် ၂၂၅၀၀၀၀၀</u>
စတုတ္ထနှစ်အတွက် အကျိုးအမြတ်	<u>ကျပ်၁၁၆၀၀၀၀၀၀</u>

မြှုပ်သီးယူမြင်း

မြှုပ်ကို အစိုးပေါ်ခါစအမြေအနေတွင် အမြင့် ရှစ်လက်မမှ

၁၄ လက်မတွင်ခိုးယူပါက အာဟာရဓာတ်များဖြစ်သော ပရီတင်း
ဓာတ်၊ သက္ကားဓာတ်၊ ကယ်လ်ဆီယမ်ဓာတ်၊ ဖော့စဖရပ်ဓာတ်၊
သံဓာတ် အစရှိသည့်ဓာတ်များ ကြွယ်ဝကြောင်းသိရပါသည်။ မျှစိုး
သည် ပို၍ မြင့်တက်လာလျှင် အဆိုပါဓာတ်များ လျှော့နည်းသွား
ပြီး အမျှင်ကြမ်းပါဝင်မှုသာ မြင့်တက်လာနိုင်သည်။

မျှစိုးရရှိနိုင်သော အာဟာရဓာတ်များ။

မျှစိုးတွင်ရေဓာတ်၊ အဆီဓာတ်၊ အမျှင်ဓာတ်၊ ကယ်လ်ဆီယမ်
ဓာတ်၊ သံဓာတ်၊ ပိတာမင်စီ၊ ပရီတင်းဓာတ်၊ ကာပိုဟိုက်ဒရိတ်
ဓာတ်၊ ပြာဓာတ်၊ ဖော့စဖရပ်ဓာတ်၊ ပိတာမင်ဘီ-၁၊ ပိတာမင်ဘီ-
၂၊ သက္ကားဓာတ်တို့ ပါဝင်သည်။

ဝင်းကျို့

၁၃၀

တာရည်ခံ မျှစ်ရံပြုလပ်နည်း

ကမ္ဘာပေါ်တွင် စားသုံးနိုင်သောမျှစ်မျိုးစီတ်ပေါင်း ၁၁၀ ရှိယဉ်ဟု သိရသည်။ မြန်မာပြည်တွင်သာမက အာရုံနိုင်ငံများသည် မျှစ်စားသုံးမှုမြင့်မားကြသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် တန်မင်းဆက်လက်ထက် (၆၁ AD -၉၀၅ AD)တွင် မျှစ်စားသုံးမှုမှတ်တမ်းများနှင့် မျှစ်စားသုံးခြင်း၏ကောင်းကျိုးများကိုမင်မင်းဆက်(၁၃၆၈ AD -၁၆၄၄ AD)တွင် ရေးဟောင်းကျမ်းစာများဟွှန်ဖော်ပြထားကြောင်းသိရသည်။ မျှစ်သည် ဂျပန်တို့၏ မီးဖိုးဆောင်များတွင် မရှိမဖြစ်သောအစားအစာဖြစ်သည်။ ဂျပန်ပြည်တွင် မျှေးကို ဟင်းသီးဟင်းခွဲကို တို့၏ဘုရင်ဟု တင်စားကြသည်။

ယခုအခါတွင် အာရုံ၏မျှစ်များတွင်ပါဝင်သော ကြွယ်ဝသောအာဟာရဓာတ်ကြောင့် အနောက်နိုင်ငံများသည်လည်း မျှစ်ကိုဝယ်

လိုအား မြင့်မားလျက်ရှိနေသည်။ ထိုကြောင့် ဝါးစိုက်ပျီးသူများ အနေဖြင့် အဆင့်မြင့်မြင့်ဖြင့် မျှစ်ထုတ်လုပ်ပါက ရွေးကွဲက်အတွက် ပူးပန်နေစရာမလိုတော့ပါ။ မျှစ်တွင် Taxiphyllin ဓာတ်များ ပါဝင်သောကြောင့် အစိမ်းစားသုံးရန်မသင့်ပေါ့ ခါးသောဓာတ်များ ပါဝင်သောကြောင့် အစာမကြေဖြစ်တတ်သည်။ ခါးသော ဓာတ်များကို ဖယ်ရှားနိုင်ရန်အတွက် ရေနေးပွဲက်ပွဲက်ဆူဆူတွင် မိနစ် ၃၀ ခန့်ကြာအောင်ပြုတဲ့၍ ရေအေးအေးတွင် အနည်းဆုံး ငါးမိနစ် ခန့် စိမ်းထားသင့်သည်။

မျှစ်ကိုစားသုံးပါက ပါဝင်သော အမျှင်ဓာတ်ကြောင့် အစာကို ကြေလွှုပ်သည်။ အူသိမ်၊ အူမလမ်းကြောင်းကို ရှင်းလင်းပေး၍ အစာအိမ်ရောဂါကို သက်သာစေသည်။ ကိုယ်လက် လူပ်ရှားခြင်း မရှိဘဲ အိပ်နေလျှင်ပင် ကိုယ်ခန္ဓာရှိ အဆီဓာတ်များကို ဖယ်ရှားပေး၍ ကိုယ်အလေးချိန်လျှော့ချုလိုသူများအတွက် အလွန်ကောင်းသော ဆေးတစ်ခွက်ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် ကိုယ်လက်ရောင်ရမ်းခြင်းကို သက်သာစေသည်။ သွေးလည်ပတ်မူကိုမှန်ကန်စေပြီး နှလုံးကျွန်းမာ ရေးကိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကင်ဆာရောဂါကို တိုက်ဖျက်ပေး သည်။ အနာစိမ်းများကို အကျက်မြန်စေသည်။ တရှတ်ပြည်တွင် မျှစ်ကိုစားသုံးပါကသားအိမ်ကို ကျွဲ့စေသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ မျှစ်ပြုတဲ့ထားသောအရည်သည် အနာများကို ဖန်ရေအေးနိုင်သည်။ မျှစ်တွင်ပါတာမင်နှင့်သတ္တုဓာတ်များ ကြွယ်ဝသည်။

မျှစ်တွင်ပါဝင်သော အာဟာရဓာတ်များမှာ ရေဓာတ်၊ အဆီဓာတ်၊ အမျှင်ဓာတ်၊ ကယ်လဆီယမ်ဓာတ်၊ သံဓာတ်၊ ပရိတင်းဓာတ်၊ ကာွွန်ဟိုက်ဒရိတ်ဓာတ်၊ ပြာဓာတ်၊ ဖော့စဖရပ်ဓာတ်၊ မီတာမင်

(B1) ပိတာမင်(B2)ပိတာမင်(B3) ပိတာမင်(B5) ပိတာမင်(B6) ပိတာမင် (B9) ပိတာမင်စီးစာတ်၊ ပိတာမင်အဲဒီးစာတ်၊ သက္ကာခေါ်စာတ်၊ မန်ဂနိုစ်စာတ်၊ ပို့တက်စီယမ်စာတ်နှင့် လင့်စာတ်တို့ ပါဝင်သည်။

မျှစ်ကို အချိအရသာအတိုင်းကြောရှည်စွာထား၍ အသုံးပြုမည် ဆိုပါက ပြုလုပ်သောမျှစ်သည် မြေမှ ပေါက်သော ခြောက်လက်မ အမြင့်ရှိ လတ်ဆတ်သော မျှစ်ပေါက်များဖြစ်ရပါမည်။ မျှစ်သည် မြင့်တက်သွားလေလေပါဝင်သောအဟာရစာတ်များနည်းသွားပြီး အမျှင်စာတ်များသွားလေလေဖြစ်သည်။ ထိုမျှစ်ပေါက်များကို အခွဲများ အားလုံးကို မရှင်းလင်းပစ်ဘဲ အရင်ပိုင်းအနည်းငယ်ကိုသာ ရှင်းလင်းပါ။ မျှစ်အခွဲထိပ်ပိုင်းအား ဓားထက်ထက်ဖြင့် ရှာ နိုင် စောင်း၍ဖြတ်တောက်ပါ။ အခွဲအနည်းငယ်ခွာပြီး ထိပ်ပိုင်းဖြတ် တောက်ထားသောမျှစ်များအား ဓားဦးထက်ထက်ဖြင့်အတွင်းမှ မျှစ်သားကို မထိစေဘဲအလယ်မှ ဓားအရာပေးရပါမည်။ ထိုသို့မဆွဲ ရေဖြင့် စင်ကြယ်စွာဆေးထားရန်လည်း လိုအပ်ပါမည်။

မျှစ်တစ်ပိဿာပြုတ်ရန်အတွက် အစွေထုတ်ထားသော ငရှတ် သီးအနီတောင့် သုံးတောင့်နှင့် ဖွဲ့စွဲလက်တစ်ဆုပ်လိုအပ်ပါမည်။ ဖွဲ့စွဲအစား ဆန်ဆေးရည်ကို အသုံးပြုလွှာင်လည်းရပါသည်။ ထိပ်များ မျှစ်ခွဲများ အညီရောင်ရှုပြီး သန့်စင်စွာဆေးကြောထားသော မျှစ်များ ကိုထည့်ပြီး မျှစ်များမြှုပ်သည်အထိ ရေထည့်ပေးရပါမည်။ ထို နောက် ငရှတ်သီးအနီတောင့်နှင့် ဖွဲ့စွဲကိုထည့်ပြီး မီဖြင့် တစ်နာရီခါး ပွဲက်ပွဲက်ဆူအောင်ပြုတ်ပေးရပါမည်။ ထို မျှစ်ပြုတ်အဲဒီးကို တစ်ညူလုံး အအေးခံထားပေးရပါမည်။ နောက်တစ်နာရီတွင် ရရေးအောအြင့် များများလောင်းကာ ဆေးကြောရပါမည်။ ချုံထားမသော အညီ

ရောင်မျှစွဲများအား ဖယ်ရှားပေးရပါမည်။ ထိုနောက်စီးဆင်းနေသောရေတွင် နှေ့တစ်ဝက်ခန့် စိမ့်ထားပေးရပါမည်။ သန္တစ်ပြီး ရေစိမ့်ထားသောမျှစွဲပြုတ်များကို ဖန်ပုလင်းများအတွင်း သိပ်ပြီး ထည့်ထားရပါမည်။ ထိုပုလင်းအတွင်းသို့ ရေများကို လေဟန်ယ်မရှိစေရန်လောင်းထည့်ပေးရပါမည်။ ထိုနောက်အဖူးကို ည်းသာစွာဖူးထားပေးပါ။မျှစွဲထည့်ထားသောဖန်ပုလင်းများအား အိုးအတွင်းတွင်ထည့်ကာ အဖူးနားရောက်သည်အထိ ရေနှေးပူးပူးကိုထည့်ကာ မိနစ် ၃၀ အထိ ရေပွဲက်ပွဲက်ဆူအောင်ပြုတ်ပေးပါ။ ထိုနောက်အဖူးကိုလုံးအောင်ပိတ်ကာ ပုလင်းအားလောက်ထိုးထားပြီး အအေးခံထားရပါမည်။ ထိုအအေးခံထားသောဖန်ပုလင်းဘူးများအား ပြင်ပမှုလေဝင်စေရန် အဖူးများကိုလျှော့ကာ မူလအတိုင်းပြန်ထားပေးရပါမည်။ ဖန်ပုလင်းဘူးများတွင်အသုံးပြုသောအဖူးများအား တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍မသုံးမိစေရပါ။ထိုနည်းဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော မျှစွဲချိဘူးများကို တစ်နှစ်ပတ်လုံးသို့လျှောင်ထားနိုင်ပြီး စားသုံးနိုင်ပါသည်။ ရောင်းချိန်ပါသည်။

ထိုသို့ပြုလုပ်ကာ သို့လျှောင်ထားသောမျှစွဲဘူးများသည် ချဉ်သွားခြင်းမရှိ အနဲ့တွက်သွားခြင်းမရှိဘဲ သေသပ်စွာထုပ်ပိုးထားပြီး ဧရားကွက်တွင်ရောင်းချကာ စီးပွားဖြစ်နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုမျှစွဲဘူးများ အားစားသုံးရန်အတွက် ထုတ်ယူသောအခါ လျှင်မြန်စွာ ပြန်လည်ဖူးအပ်ထားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

နောက်ထပ်မျှစွဲချိပြုလုပ်နည်းမှာ မျှစွဲများကိုချိုးယူပြီးနောက်အပေါ်ယုံမျှစွဲဖပ်များကို ဖယ်ရှားပြီးအရွယ်ညီသောမျှစွဲပေါက်များကို နေ့မကူးခင်အချိန်တွင်ယူ၍ အသုံးပြုရမည်။ ထိုမျှစွဲများကို

စတီးပေါင်းအိုးတွင်ထည့်ကာ ပလတ်စတစ်ဖြင့် လုံအောင်ပိတ်ပေးရ မည်။ ထိုစတီးပေါင်းအိုးအား ရေထည့်ထားသော အိုးပေါ်တွင်တင် ပေးပြီး ထိုရေထည့်ထားသောအိုးအား မီးအပူပေးရမည်။ ရေပွက် ပွက်ဆူသည်အထိ အပူပေးသောအာခါ အပူငွေ့ကြောင့် ဖူးအုပ်ထား သော ပလတ်စတစ်ဟောင်းလာပါမည်။ ဟောင်းတက်လာပြီးနောက် ၁၅ မိနစ်ကြောအောင်ဟောင့်ပြီးမှ အိုးကိုချထားပေးရပါမည်။

ရရှိလာသောမျှစ်များအား သို့လောင်မည့်အိုးအတွင်း နှုန်းချင်းပြီး သိပ်ထည့်ပေးရမည်။ ထိုနောက် လေလုံ အောင်ပိတ်ပြီး လေးလဲ သောပစ္စည်းများ၊ ခဲများဖြင့် ပိဿားပေးပါ။ နောက်နွောတွင် ထပ်မံရရှိ သော မျှစ်များကိုလည်း ထိုနည်းအတိုင်းပြုလုပ်ပြီး သို့လောင်မည့် အိုးအတွင်းထပ်မံထည့်ကာ လေလုံအောင်ပိတ်ပြီး လေးလဲသော ပစ္စည်းများဖြင့် ပြန်လည်ပိဿားပေးကာ သို့လောင်အိုးပြည့်သည် အထိထည့်သွင်းသို့လောင်ထားနိုင်သည်။

နောက်ရက်များတွင် ထိုမျှစ်များကိုထုတ်ယူကာ အပေါ်ယု အလွှာများကို စားဖြင့်ခြစ်ထုတ်ကာ လိုအပ်သောအရွယ်အစားများ လိုးဖြတ်ထုတ်ပိုးပြီး ယခင်ပြုလုပ်သောနည်းအတိုင်း ပြန်လည်သို့ လောင်ထားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ဈေးကွက်တွင်ရောင်းချွိုင်သည်။ တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ သယ်ယူနိုင်ပါသည်။

ထိုမျှစ်များကို စားသုံးလိုသောအာခါ ရေပွက်ပွက်ဆူတွင် ၁၅ မိနစ်ခနဲပြုတဲ့၍ ရေကိုသွာန်ပစ်ရပါမည်။ ပြီးမသာ လိုအပ်သလို ချက် ပြတ်စားသုံးနိုင်ပါသည်။ ထိုမျှစ်များကို၂၅ ကျပ်သား၊ ၅၀ ကျပ်သား ထုတ်ပိုးကာ လေလုံအောင်ပိတ်ထားပြီး နှစ်လအတွင်းစားသုံးနိုင်ပါ သည်။ ရေခဲသေတ္တာတွင် ထည့်ထားပါက ပို့၍ကြောကြာသို့လောင်

ထားနိုင်ပါသည်။ မျှစ်ချဉ်၊ မျှစ်ခြောက်များသည် အနဲ့အသက်
ကြောင့် နိုင်ငံတကာရွေးကွွက်ကို ထိုးဖောက်ရန်ခက်ခဲသည်။

မျှစ်ချိပ်ပြုလုပ်သောနည်းသည် အနဲ့အသက်ကင်း၍ နိုင်ငံတကာ
ရွေးကွွက်သို့ ထိုးဖောက်နိုင်ပေမည်။

* * *

**ဝါးမီးသွေး အသုံးဝင်မှုနှင့်
အလွယ်ကူခုံး ဝါးမီးသွေးဖုတ်နည်း**

ဝါးပင်သည် အခြေခံလူတန်းစားတို့အတွက် နေထိုင်စရာ၊ စားစရာနှင့် ဝင်ငွေရရှိမှုအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်အသုံးဝင်လှသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် တတိယဝါးအပေါ်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သော်လည်း ဝါးမှုရရှိသောဝင်ငွေသည် မပြောပလောက်ဖြစ်သည်။ စနစ်တကျခုတ်ယူခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဝါးတန်ဖိုးသည် တဖြည့်ဖြည့်ကျဆင်းလာရသည်။

သဘာဝဝါးတောများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ အလွယ်တက္က္ခုတ်ယူရသော သက်တမ်းနှင့်များကို ခုတ်ယူနေကြသည်က ပိုများသည်။ တစ်နှစ်သားဝါးပင်သည်သာ မျှစ်ထွက်နိုင်ပြီး ကျန်ဝါးများသည် မျှစ်မထွက်နိုင်ကြပါ။ ဝါးကောင်းရဖို့အတွက် တစ်နှစ်သားဝါးကို ချုန်လှပ်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး သက်တမ်းရင့်ဝါးကို

ခုတ်ယူရမည်။ ဝါးပင်ရင်းတစ်ဆစ်သာချေနှင့် ခုတ်ယူရမည်။ ဝါးခုတ်သောအခါ အရင်းပိုင်းလိုအပ်သူများသည် အရင်းပိုင်း ကိုသာခုတ်ယူ ပြီး အဖျားပိုင်းကို စွန့်ပစ်ကြသည်။ အချို့သောဝါး ခုတ်သမားများသည် အရင်းပိုင်းကိုစွန့်ပစ်ကြသည်။ ဝါးပင်တွင် လူတစ်ရပ်လောက်ရှိသောဝါးများ၊ ငုတ်များကျေန်ရစ်နေကြသည်။ ဝါးပင်သက်တမ်းကို ရွှေးချယ်ခုတ်ယူခြင်းမရှိကြသောကြောင့် ခုတ်ရလွယ်ကူသောဝါးများကိုသာ ခုတ်ယူနေကြသောကြောင့် သက်တမ်းရင့်ဝါးများကျေန်ထားပြီး မျှစ်ထွက်မည့် ဝါးနှုန်းမကျေန်ကြတော့ပါ။

ဝါးကောင်းကောင်းရရှိဖို့ အတွက် လက်ရှိဝါးပင်ကို အဆင့် မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုကြောင့် သက်တမ်းရင့်ဝါးများနှင့် ဝါးငုတ်အဟောင်းများကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့လိုအပ်သည်။ သက်တမ်းနှင့် ဝါးများကိုချေန်ပြီး ဝါးငုတ်ဟောင်းများနှင့် သက်တမ်းရင့်ဝါးများကို ဖယ်ရှားသောအခါ စွန့်ပစ်ရန်မလိုအပ်ပါ။ ထိုသို့ဖယ်ရှားလိုက် သောဝါးများကို မီးသွေးဖုတ်ယူခြင်းဖြင့် ဘေးထွက်ပစ္စည်းမှ ဝင်ငွေ ရရှိနိုင်ပြီး ဝါးတောာအဆင့်မြှင့်တင်ဖို့အတွက် စရိတ်များရရှိလာပါမည်။

ဝါးမီးသွေးပြုလုပ်ရာတွင် ဝါးကောင်း၊ ဝါးသန့်ကိုအသုံးမပြုဘဲ အသုံးချဖို့မလိုအပ်သောဝါးများကိုသာ အသုံးပြုရမည်။ ဝါးမီးသွေး တွင်အလွန်သေးငယ်သော အပေါက်ငယ်လေးများ၊ အမြောက် အမြေားပါဝင်သည်။ ဝါးမီးသွေး တစ်ကရာစ်သည် စတုရန်းပေ ၃၀၀၀ မျက်နှာင်ပြင်စရိယာကျယ်ပြန်သည်။ ဝါးမီးသွေးတွင် သတ္တုနှင့် အကျိုးပြုပစ္စည်း အမြိုးပေါင်း ၄၀၀ ကျော်ပါဝင်ကြောင်းသိရသည်။

ဝါးမီးသွေးကို ရေစစ်ကဲ့သို့အသုံးပြုပါက ရေထဲတွင်ပါဝင်သော မကောင်းသောမာတ်များ၊ မကောင်းသောအနဲ့အသက်များကို ဖယ်ရှားပေးသည်။ ရေကိုသန့်စင်စေသည်။ စက်ရှုမှထုတ်သောရေဆိုးမြောင်းများရှိရေကို ဝါးမီးသွေးမှဖြတ်၍ စီးဆင်းစေပါက ရေကို သန့်စင်စေသည်။

ဝါးမီးသွေးရှိ သေးငယ်သောအပေါက်ငယ်များသည် စီးခိုးခေါင်းတိုင်ရှိ ဓာတ်ငွေ့များကို စုပ်ယူနိုင်သည်။ လေထုစိတ်းမှုကို စုပ်ယူနိုင်စွမ်းရှိသည်။ ရုံးခန်း၊ နေအိမ်ခန်း၊ ပိုမို သော်ဗျာ၊ စတိုခန်း၊ မော်တော်ကား၊ အမှိုက်ပုံးများရှိ မကောင်းသောအနဲ့အသက်များကို စုပ်ယူနိုင်သည်။ ခရီးထွက်သောအချိန်တွင် ရေခဲသော်ဗျာထဲတွင် ဝါးမီးသွေးထည့်ထားပါက အောင့်သက်သက်အနဲ့မရှိဘဲ အနဲ့ကင်းစေသည်။ ဆန်ထရှိ ပိုးသတ်ဆေးအနဲ့ဆုံးများကို စုပ်ယူနိုင်သည်။

ဝါးမီးသွေးကို ခေါင်းအုံး၊ မွေ့ရာအတွင်းထည့်၍ အသုံးပြုပါကအကြောများပြုလျှော့စေပြီး သွေး၊ လေလည်ပတ်မူ မှန်ကန်စေသည်။ ကျွန်းမာရေးခေါင်းအုံး၊ ကျွန်းမာရေးမွေ့ရာအဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချုပ်များလည်း ရှိနေကြသည်။ တို့ဗုံးပျုံတာများမှ ထုတ်လွှတ်သော လျှော်စစ်သံလိုက်လှုပ်းများကို စုပ်ယူနိုင်စွမ်းရှိသည်။ အပင်များကိုစိုက်ပြီးရာတွင် ဝါးမီးသွေးကို အသုံးပြုပါက အပင်ကြီးထားမူ မြန်စေပါသည်။

ဝါးမီးသွေးသည် အစိုးစာတ်ကို ထိန်းထားပေးပြီး လိုအပ်သောအခါ ပြန်လည်ထုတ်ပေးသည်။ ဟင်းသီးဟင်းချက်များထည့်ထားသော ဘူးများအတွင်းတွင် ဝါးမီးသွေးထည့်ထားပါက နှစ်ရက်

ဖုံးရက်ခန့် ပိုပြီး ကြာရည်ခံနိုင်သည်။ ဝါးမီးသွေးသည် ပိုးများများ လိုကာကွယ်ပေးနိုင်သည်။ အဆုတ်ကို သန့်စင်စေသည်။ ဝါး မီးသွေးကို ရှားစောင်းလက်ပစ်နှင့်ရောန္တာကာ မျက်နှာပေါင်းတင်ပါက ဝက်ခြားများ၊ ဆားဝက်ခြားများ၊ မျက်နှာအဆီပြန်ခြင်းများကို ပျောက်ကင်းစေသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ရှိ အဆိပ်အတောက်များကို ပျော်ရှုံးပေးသည်။

အဆီပြန်သောမျက်နှာကို အဆီပြန်ခြင်း ပျောက်ကင်းစေပြီး မြောက်သွေ့သောမျက်နှာကို ပြုည်စေပေါ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဝါး မီးသွေးဖြင့်ပေါင်းတင်ပါက အဆိပ်အတောက်များဖယ်ရှားပြီး အသားအရည်ကို ချောမွှေ့ပြုဖွေးလာစေပေါ်သည်။ အရက်အမူး ပွဲန်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးခြင်းတို့အတွက် ဝါးမီးသွေးမှုနှင့်ကို စားသုံးပေးခြင်းဖြင့် ဝါးမီးသွေး၏ သေးငယ်သောအပေါက်များက အစာအမိမိရှိ အဆိပ်အတောက်များကို စုပ်ယူဖယ်ရှားပေးသည်။ ဝါးမီးသွေးကို စားသုံးပြီးပါက ရေများများသောက်သုံးသင့်သည်။

အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါကြံခံရလျှင် ဝါးမီးသွေးကိုစားပေးပါက ဆေးကုသရန်အချိန်ပိုရေးသည်။ သက်သာပျောက်ကင်းစေ နိုင်သည်။ လာအိန္ဒိုင်းတွင် ဓမ္မာငွေ့ကာမျက်နှာဖူးတွင် ဝါးမီးသွေး စည့်ရှုံးအသုံးပြုခြင်းကို ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်အသုံးပြုခဲ့ ကြသည်။

အစားအသောက်များ၊ ကိုယ်မှုနှုန်း၊ ရေခဲမှုနှုန်းတို့တွင် ဝါးမီးသွေး ကို ထည့်သွင်းစားသုံးပါက အကာအိမ်လမ်းကြောင်းကို သန့်ရှင်း စေပြီး ခန္ဓာကိုယ်ရှိမကောင်းသောဓမ္မားကိုဖယ်ရှားပေးသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ရှိမကောင်းသော အုံအသက်များကို ကင်းစင်စေသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် ဝါးမီးသွေးဖြင့် အစားအသောက်၊ အလုကုန်၊ ဆပ်ပြာ၊ ဆေးဝါးစသည့် ကုန်ချောပစ္စည်းအဖို့ ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချေနေကြောင်း သိရသည်။ ဝါးမီးသွေးသည် အပူချိန်မြင့်မားပြီး သားငါးများကင်သောအခါ အညီအနဲ့များ၊ ကိုစုပ်ယူ၍ အရသာစားကောင်းသောအသားကင်ကိုရရှိစေသည်။ ပတ်ဝန်ကျင်အညှိအနဲ့ကင်းစေသည်။ ရှုပန်နိုင်ငံတွင် အသားကင်ရာတွင် ဝါးမီးသွေးကိုအသုံးပြုကြကြောင်း သိရသည်။

ဝါးမီးသွေးပြုလုပ်ရန်အတွက် ဦးစွာအဆင့်တွင် အပြောက်နဲ့ သော အဆင့်ဖြစ်သည်။ ဖို့အပူချိန် ၁၀၀ °C မှ ၁၅၀ °Cတွင်ရှိရမည်။ ဓာတုဖြစ်စဉ်ပြောင်းလဲမှုမရှိသေးပါ။ အချိန်အားလုံးပါက ဓာတုဖြစ်စဉ်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ယင်းသည် ဝါးမီးသွေး၏ ဂုဏ် သတ္တိနှင့် အချိုးကျသည်။ ဖို့အပူချိန် ၁၅၀ °C မှ ၁၃၀ °C သို့ ရောက်သောအခါ ကာဗွန်နိုင်အောက်ဆိုပါ။ ကာဗွန်မို့နေ့ဆိုပါ။ ရေအနည်းငယ်နှင့် အက်ဆိတ်အက်ဆစ်အဖြစ်သို့ပြောင်းသွားသည်။ ဖို့အပူချိန်၂၇၀ °C မှ ၄၅၀ °C သို့ရောက်သောအခါ ဓာတ်ပြုကွဲပစ္စည်းများထွက်လာပြီး အပူချိန်ဆုံးမှုများလာသည်။ ရို့အပူချိန် ၄၅၀ °C (တစ်ခါတစ်ရဲ ၁၀၀၀ °C)သို့ရောက်သောအခါ ဝါးမီးသွေးရှိပစ္စည်းများသည် ဓာတ်ငွေ့အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲထွက်သွားကြသည်။ ထို့နောက် ကာဗွန်ပါဝင်မှုများ မြင့်တက်လာပြီး အပူချိန် စတင်လျှော့ချို့နိုင်သည်။

ဝါးမီးသွေးထုတ်လုပ်သောအခါ အငွေ့ရည်များ စတင်ထုတ်သည့် အချိန်မှတ၍ ဝါးအချုပ်ရည်ဟုတ်ယူနိုင်သည်။ ဝါးအချုပ်ရည်ဖြစ်စဉ်သည် လွန်စွာရှုပ်ထွေးသည်။ အရောင်မှာ ညီ၍ ပီးမိုးနဲ့

သင်းနေသည်။ ထွက်နှစ်းမှာ မီးသွေးဖုတ်သောစနစ်အပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်သည် အပူချိန်နှင့် တိုက်ရှုက်အချိုးကျ သည်။ အပူချိန်မတူညီသလို ပါဝင်ပစ္စည်းလည်းမတူညီနိုင်ပါ။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၀° C အလယ်အလတ်သည် ၉၀° C မှ ၁၅၀° C အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၁၅၀° C ဖြစ်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်သည် အသုံးဝင်မှုများပြားလှသည်။ အသုံးပြုမှုအပေါ်မူတည်၍ သန့်စင် သောနည်းလည်း ကွဲပြားသည်။

အလွယ်ကူဆုံး ဝါးမီးသွေးပြုလုပ်နည်းမှာ စားအုန်းဆီ ၁၀ ပိဿာထည့်သောသံပုံး သို့မဟုတ် သဘောဆေးထည့်သောသံပုံး အတွင်းတွင် ဝါးလုံးကို ဆန့်ဝင်နိုင်အောင်ဖြတ်ကာထည့်ပြီး အဖုံး ကို လုံအောင်ပိတ်ပါ။ ထို့နောက် မီးသွေးဖုတ်သောပုံးအရွယ်ကို မူတည်ကာ အဖုံးတွင်လိုအပ်သလို သင့်လျော်သော ၁/၄ လက်မ မှ ၁/၂ လက်မ အရွယ်အစား အပေါက်တစ်ပေါက်ဖောက်ပေးပါ။ ပြီးလျှင် ထင်းမီးအုံကာ အပေါ်အဖုံးကိုချုန်လုပ်ကာ မီးရှို့ရ ပါမည်။ ပထမတွင် မီးခိုးအဖြူ။ များထွက်လာပြီး အပူချိန်မြင့်တက် လာပြီး တဖြည့်းဖြည့်းမီးခိုးပြာလာပါမည်။

မီးခိုးတွင် ထင်းမီးစဖြင့် မီးရှို့ကြည့်သောအခါ မီးတောက်လာ လျှင် မီးသွေးဘဝပြောင်းသွားပြီဖြစ်သည်။ နောက်တစ်နည်းမှာ ပိပါအခွဲနှင့် ပြုလုပ်သောနည်းဖြစ်သည်။ ပထမနည်းကဲ့သို့ပင်အဖုံး တွင် အပေါက်ဖောက်ကာ ပိုက်ဖြင့်မီးခိုးသွယ်ယူပြီး ဝါးအချဉ်ရည်လည်း ထုတ်ယူနိုင်သည်။ မီးရှို့သောပိုကို အုတ်၊ မြေတို့ဖြင့် ကာ၍ မီးရှို့နိုင်သည်။

နောက်တစ်နည်းမှာ လေးလက်မအချင်းပိုက်၏ ပိုက်အရှည်

တစ်ပေတွင် ထောင့်ခိုးကာ ပိုက်အရှည်သည် အဖွဲ့ကိုဖောက်ထွက်
ရပါမည်။ အောက်ခြေအရင်းပိုင်းတွင် ၃/၄ လက်မ အပေါက်တစ်
ပေါက်ကို အခိုးထွက်ပေါက်အဖြစ် ဖောက်ပေးထားရပါမည်။ ယင်း
လေးလက်မပိုက်၏ အောက်ခြေအတွင်းပိုင်းအတွင်းတွင် မိန္ဒိယေး
ခြင်းဖြင့် ထွက်လာသောဓာတ်ငွေ့ကို မိုးလောင်စေသောနည်းဖြစ်
သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်ထုတ်ယူနိုင်ခြင်းတော့ မရှိပေး။ အခြားနည်း
များများ မြေကြီးကိုတူး၍ ပြုလုပ်သောဖို့ အုတ် ဖြင့်ပြုလုပ်သောဖို့
ပြုလုပ်သောနည်းများရှိသည်။ အချို့နိုင်ငံများတွင် သံပြားဖြင့်
အဆင်သင့်ပြုလုပ်ထားသောဖို့များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည်
လည်းရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သစ်ပင်၊ သစ်တော့များ အမြန်ပြန်လည်စိမ့်စိုး
လာနိုင်စေရန်အတွက် အစိုးရ၊ ပညာရှင်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့်
ပြည်သူများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပြည်သူများ၏
နှေ့စဉ်ဘဝရပ်တည်ရေးကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။
ထိုသို့ဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန်အတွက် စနစ်တကျဝါးခုတ်ခြင်း၊ ခေတ်ပါ
နည်းစနစ်ဖြင့် ဝါးမီးသွေးဖုတ်ခြင်း၊ နှီးဖြင့် အဆင့်မြှင့်ထုတ်ကုန်
ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အဆင့်မြှင့်နည်းဖြင့် ဝါးအသုံးချိန်ရေးတို့ ပါဝင်
သည်။ ရှိဖြီးဖြစ်သော ဝါးပင်၊ ဝါးတော့များကို အဆင့်မြှင့်တင်
ရေးလုပ်ငန်းလည်း ပါဝင်သည်။ အဆင့်မြှင့်တိုးကိုရရှိနိုင်မှသာ
သစ်အစားထိုးနိုင်သော ဝါး၊ ရွေးကောင်းရရှိနိုင်သောဝါးကို ရရှိနိုင်
မည်ဖြစ်သည်။

ဝင်းကျော်

ဝါးပေါင်းခံရည်(ဝါးအချဉ်ရည်)ထုတ်လုပ်နည်း

ဝါးကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပိုးကြမည်ဆိုပါက ဝါး၏အသုံးဝင်မှုနှင့် အသုံးချုတတ်မှုသည် အရေးပါလှသည်။ မြေကြီးအောက်ပိုင်းနဲ့ ဝါးအမြစ်ဆုံး၏ အမြစ်ဖူများ ကြီးထွားလာသောအချိန်ကို မျှော် အဖြစ် လူတို့အသုံးပြုကြသည်။ မျှော်ဘဝမှုကြီးထွားလာ၍ အခွက် များထွက်ပြီး အမြင့်ဆုံးအချိန် ဝါးပင်ပေါက်ကို နှီးဝါးအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။ နှီးဝါးမှုလွန်ကာ ဒုတိယနှစ်ရောက်သော် ခြင်း၊ ထရု ရက်လုပ်ရာတွင်အသုံးချုပ်နှစ်သည်။ တတိယနှစ်ရောက်သော် ဝါးအသုံးချုမှုအတွက် အကောင်းဆုံးအချိန်ဖြစ်ပြန်သည်။

လေးနှစ်မှုစုစု၍ သက်တမ်းပိုကြီးလာလျှင်တော့ ဝါးမီးသွေး အတွက်အလွန်သင့်တော်ပြန်သည်။ အလွန်တန်ဖိုးရှိသော ဝါးပေါင်းခံရည် (ဝါးအချဉ်ရည်)ကိုရရှိနိုင်သည်။ ဝါးကို မီးသွေးအဖြစ်ထုတ်လုပ်မည်ဆိုပါက နှစ်သည်ဖြစ်စေ ရင့်သည်ပြစ်စေ

ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ဝါးမီးသွေးအရည် အသွေးသာ ကွာခြားသည်။ နှုတေသာဝါးသည် ပွဲသည်။ ရှုံးကျူးစေပြီး အလေးခိုန်ပေါ့သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်တော့ များများရနိုင်သည်။ သက်တမ်းလေးနှစ်ကျော် ဝါးသည် မီးသွေးကောင်းရရှိပြီး ဝါးအချဉ်ရည်လည်းရရှိနိုင်သည်။ ဝါးသက်တမ်းပေါ်မှုတည်ကာ ဝါးမီးသွေး၏ အရည်အသွေး ကွာခြားသည်။ ဝါးအမျိုးအစားကိုလိုက်ကာ ဝါးမီးသွေးအရည် အသွေးကွာခြားသည်။ ထို့အပြင် ဝါး၏ အမြစ်ဆုံးပိုင်း၊ အရင်းပိုင်း၊ အလယ်ပိုင်း၊ အဖျားပိုင်း၊ ကိုင်းတက်တို့သည်လည်း ဝါးမီးသွေး အရည်အသွေးမတူညီပါ။

ထို့အပြင် ဝါးစို့မှု၊ ခြောက်မှုပေါ်မှုတည်ကာ ဝါးမီးသွေးနှင့် ဝါးအချဉ်ရည်ကွာခြားနိုင်သည်။ ယခင်ဆောင်းပါးတွင် အလွယ် ကူဆုံး ဝါးမီးသွေးပြုလုပ်နည်းကို တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဝါးအချဉ်ရည်ရရှိဖို့အတွက် ဝါးမီးသွေးဖုတ်နည်းမှ ဝါးအချဉ်ရည်ထုတ်လုပ်ပုံအား အကြမ်းဖျဉ်းထပ်မံတင်ပြပေးပါမည်။

ယခုလက်တွေ့ မီးသွေးစမ်းသပ်ဖုတ်နေသောဖို့မှာ ပိုပါ တစ်လုံးအား အပေါ်ဘက်ကို လုံးဝဖွင့်လိုက်ပါသည်။ ပိုပါအောက် ဘက်တွင် လေးလက်မအချင်း၊ ခြောက်ပေခန့်အရှည်ရှိသော သံပိုက်လုံးတစ်ခုအား ပိုပါအောက်ဘက်နှင့် ဖွင့်လိုက်သောပိုပါ အပေါ်ဘက်ကို ထုတ်ခြင်းပေါက်မီးနှီးတွက်ရန် ခေါင်းတိုင်အဖြစ် အသုံးပြုသည်။ အပေါ်ဖွင့်ထုတ်လိုက်သောအဖုံးအား လေလုံးအောင်ပိုတ်ရန် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ထိုပိုပါအား မီးကောင်းစွာ အပူပေးနိုင်ရန် အပေါ်ဖုံးချွန်ကာ မီးလောင်နိုင်စေရန် အတွင်းပိုင်း ရှုံးလက်မ ခန့်နေရာအလွတ်ထားကာ မြေကြီးကျင်းတူးကာ မြှုပ်

ထားရမည်။ ပါပါအောက်ပိုင်းကိုလည်း တစ်ပေခန့်အလွတ်ချုံကာ မီးထိုးပေါက် ရှုစ်လက်မခန့်ချုံထားသည်။ ပါပါအတွင်းသို့ မိမိအသုံးပြုလိုသောအနေအထားကိုလိုက်ကာ ဝါးတစ်မျိုးတည်းကို အရှင်းပိုင်းသီးသန့်၊ သို့မဟုတ် အဖျားပိုင်းသီးသန့်၊ အစိုးသီးသန့်၊ သို့မဟုတ် အခြားက်သီးသန့်ရွေးချယ်၍ ပါပါအတွင်း ထည့်ကာ အလုပ်ပိတ်ပါ။ ရောရောနောနောဖုတ်ပါက မီးသွေးဖြစ်ရန် မညီလာ သောကြောင့် မီးသွေးကောင်း မရနိုင်ပါ။ ဝါးများထည့်ပြီးနောက် ပါပါအပေါက်နှစ်ခုတွင် လက်မဝက်ခန့်အချင်းအပေါက်သေး၊ နှစ် လက်မအချင်းအပေါက်ကြီးတွင်သံပိုက်တပ်ဆင်ကာ ရေအေးတွင် ဖြတ်ပေါ်သည်။ သံပိုက်အဖျားပိုင်းတွင် ပေါင်းခံရည်ခံရန်အတွက် ခွက်တစ်ခုကိုထားရပါမည်။ ပါပါဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော မီးသွေးဖို့ အောက်ပိုင်းတွင် ထင်းများထည့်ကာ မီးစတင်ရှိသည်။ မီးအရှိန် ရလာသည့်နှင့် ပါပါပူလာကာ သံပိုက်များမှ မီးခိုးဖြူများ ထွက်လာ သည်။ အပူရှိန်ရလာသည့်နှင့် သံပိုက်မှ မီးခိုးရောင်ပေါင်းခံရည် အစက်များကျလာသည်။ ဝါးအချဉ်ရည်သည် အတွင်းဝါးများ၏ အပူရှိန်ကြောင့် မီးခိုးများထွက်လာကာ ထိုမီးခိုးများမှ ရရှိသော အရည်ဖြစ်သည်။

ဝါးအချဉ်ရည်ကို စုဆောင်းသောအခါ အပူချိန်သည် အမေးပါသည်။ မတူညီသောအပူချိန်မှုရရှိသော ဝါးအချဉ်ရည်သည် မတူညီနိုင်ပါ။ ဝါးအချဉ်ရည်အတွက် လိုအပ်သောအနိမ့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၉၀ ဒီဂရီစင်တိဂရိတ်၊ အလယ်အလတ်သည် ၉၀ ဒီဂရီစင်တိဂရိတ်မှ ၁၇၀ ဒီဂရီစင်တိဂရိတ်ဖြစ်၍ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် ၁၇၀ ဒီဂရီစင်တိဂရိတ်ဖြစ်သည်။ မှန်ကန်သောဝါး

အချဉ်ရည်အတွက် အပူချိန်ကိုကြည့်ရသည်။ အပူတိုင်းကိုရိယာ မရှိပါက ထွက်လာသောမီးအငွေ့ကို ကြည့်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည် ကိုသိလောင်ရန်အတွက် နောက်ဆုံးကုန်ချောတွင် အရေးပါမှိ သည် သိလောင်သော ဘူး၊ ခွက်သည် ဝါးအချဉ်ရည်နှင့် စာတ် မပြုနိုင်သော ဘူး၊ ခွက်ဖြစ်ရမည်။ အလင်းရောင်နှင့် ပြင်ပလေ မထိတွေ့နိုင်သော ဘူး၊ ခွက် ဖြစ်ရပါမည်။

ဝါးအချဉ်ရည်သည် ဝါးတို့ လောင်ကွဲမ်းရာမှ ရရှိသောမီးနီးကို ငွေ့ရည်ဖွဲ့ကာ ရရှိလာသောအရာဖြစ်သည်။ မီးနီးနဲ့ သင်းနေသည်။ ပေါင်းခံရည်ကို ကြည်လင်သောဖန်ပုလင်းတွင် ထည့်ထားပါက အပိုင်းသုံးပိုင်းကို တွေ့မြင်ရပါမည်။ အောက်ခြေပိုင်းသည် မည်းနက်နေပြီး အနည်းဆုံးဖြစ်နေသော ကတ္တရာဖြစ်သည်။ အလယ်ပိုင်းတွင် နီးတွင် နီညိုရောင်အရည်ကြည်ဖြစ်သည်။ အပေါ်ပိုင်းတွင် ဆီကဲသို့ ဝေါနကာ မည်းညစ်ညစ်အဆီဖြစ်သည်။ အလယ်ပိုင်းရှိ ဝါကြင်ကြင်အရည်သာလွှင် ဝါးအချဉ်ရည်အစစ်ဖြစ်သည်။ အဆီလွှာနှင့် ကတ္တရာတို့သည် ရေတွင် မပေါ်နိုင်ပါ။

ဒုတိယနည်းမှာ ဝါးမီးသွေးအမှုနဲ့တွင် ဖြတ်သန်းကော သန်စင်သော ဝါးအချဉ်ရည်ကိုရရှိနိုင်သည်။ ဒုတိယနည်းမှ အရည်အသွေးကောင်းသော ဝါးအချဉ်ရည်ကိုရရှိနိုင်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်တွင် ရေမှလွှဲ၍ အခြားအောက်နှစ်ဖြင်ပေါင်း ၃၀၀ ကျော်ပါဝင် သည့် နီညိုရောင်အရည်ဖြစ်သည်။

- ၁။ ပြည့်ဝအက်ဆစ်များ - အက်စီးတစ်အက်ဆစ်၊ ဖော်မစ် အက်ဆစ်ပရိုပန်နှိုက်အက်ဆစ်၊ ပျူးတန်နှိုက်အက်ဆစ်။
- ၂။ မပြည့်ဝအက်ဆစ် - ပရိုပန် နှိုက်အက်ဆစ် (Propenoic

acid)။

- ၃။ ဟိုက်ဒရိုဆီးလ်အက်စီးတစ် အက်ဆစ်-ဟိုက်ဒရိုဆီးလ် အက်စီးတစ်အက်ဆစ်နှစ်မျိုး။
- ၄။ ဟိုက်တိရိုဆိုင်ကလစ် အက်ဆစ် တိတာပူဗျာရန်၊ ကာဘို ဆီလ်လစ်အက်ဆစ်
- ၅။ အယ်ကိုဟော(အရဂ်)-မိသာနိုလ်
- ၆။ အရက်မဟုတ်သော ဖျော်ရည် - အယ်လ်လိုင်အယ်လ် ကိုဟော (Allyl alcohol)
- ၇။ ကိုတုန်း-အက်ဆီတုန်း၊ မိသိုင်းဒီသိုင်း-ကိုတုန်း၊ မိသိုင်းပရှိ ပိုင်းကိုတုန်း၊ ဆိုင်ကလိုပန်တာန်း(Cyclopentanone)
- ၈။ အယ်ဒီဟိုက်-ဖော်မယ်ဒီဟိုက်၊ ဒီသိုင်းအယ်လ်ဒီဟိုက်၊ ဖူဗြိုလ်
- ၉။ အက်စတာ - မိသိုင်းဖော်မိတ်၊ မိသိုင်းအက်ဆီတိတ်
- ၁၀။ အာအိုး - ဖီနိုင်လ်၊ မိသိုင်းဖီနိုးလ်၊ အိုးသန်ဇံး - ဒိုင် အောလ် (Ar OH)
- ၁၁။ လက်တုန်း-ပူဗြိုတိရို လက်တုန်း
- ၁၂။ ရန်းပါသောပစ္စည်း - ဘန်ဇဲး၊ တိုလူရင်း၊ နက်ဖသလင်း (Aromatic Substance)
- ၁၃။ ဟက်တိရို ဆိုင်ကလစ်ပြုပေါင်း - ဖူဗြိုရန်၊ အယ်လ်ဟမိ သိုင်းဖူဗြို ရန်
- ၁၄။ အော်မိုင်း - မိသိုင်းလမန်း (Methylamine)
ဝါးအချဉ်းရည်သည် ခန္ဓာကိုယ်ရောင်ရမ်းခြင်းကို ပေါ်ပေါ် ကင်းစေသည်။ ပြည်တည်နား နှင့်ဗုံးချောင်းများ၊ အရေပြားရောက်များကို

ဖျောက်ကင်းစေသည်။ ဝါးအချဉ်ရည်ကို ခြေဖဝါးတွင် လိမ်းထား
ပါကခန္ဓာကိုယ်မှုအနဲ့ဆိုးများကိုစုပ်ယူနိုင်သည်။ အဆိပ်အတောက်
များကို ဖယ်ရှားပေးသည်။ ဝါးအချဉ်ရည်အား ရေထဲတွင် အနည်း
ငယ်ထည့်ကာရေချိုးပါက အသားအရည်ချောမွှဲစေပြီး ခန္ဓာကိုယ်
ရှိ အစက်အပြောက်များကို ဖယ်ရှားပေးသည်။

ဝါးအချဉ်ရည်သည် ရေဖြင့်ရောစပ်ကာ သစ်ပင်များကို ဖုန်း
ပေးခြင်း၊ လောင်းပေးခြင်းပြုလုပ်ပါက ပိုးမွားအန္တရာယ်မှု ကင်းစေ
ပြီး ရေဝတ်သောဒက်မှုလည်းကာကွယ်နိုင်သည်။ ဝါးအချဉ်ရည်
သည်အကောင်းဆုံးသောအော်ဂနစ်မြော်အဟုလည်းသိရသည်။

ဝါးပင်သည် မျှစ်ကို စားစရာ၊ အရွှေက်ကို မြော်အ၊ ဝါးအနုကို
နှိုး၊ အရင့်ကို နေစရာ၊ ရင့်လွှန်းသောဝါးကို မီးသွေး၊ အမြစ်သည်
မြော်လွှာကို ရေနောက်သို့မပါနိုင်အောင်ကာကွယ်၊ အောက်ဆီ
ဂျင်ထုတ်လုပ်မှုသည်လည်းသစ်ပင်ထက်သုံးဆမြှင့်ပြီးအကြီးလည်း
မြန်၍ ဝင်ငွေပြန်ရနိုင်သောကြောင့် လွန်စွာ စိုက်ပျိုးသင့်လှုသည်။
ဝါးပညာရှင်များကိုလည်း လေးလေးစားစား ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝါးစိုက်ပျိုးရေးအသင်းမှ အသင်းဝင်များ လက်ခံမည်

မြန်မာနိုင်ငံ ဝါးစိုက်ပျိုးရေးအသင်း(Myanmar Bamboo Society) ကို မန္တလေးမြို့၊ အားသစ်-၁ စိုက်ပျိုးရေးမြို့တွင် မတ် ၁၅ ရက်က စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အခမဲ့အနားတွင် အလုပ် အမူးဆောင်အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခဲ့သလို အသင်းအနေဖြင့် အမြင်ဖွင့် လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား အမိကထား၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိ ရသည်။

“ဒါ တကယ်စပီပေါ့နော်။ အရင် တုန်းကတော့ ကျွန်တော် တို့က လူတွေစိုးတယ်၊ လူပုံရှားတယ်၊ လူဗုံဆော်တယ်ပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့အသင်းအနေနဲ့ ရန်ပုံငွေကောက်ပြီး မှ ရုံးခန်းဖွင့်လိုက်လည်း ကျွန်တော်တို့က ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူး၊ ရန်ပုံငွေ မကောက်ကြဲနဲ့ဆိုပြီး ခကေလေးရပ်ထားတာ။ အော်အနေအထား ကတော့ ကျွန်တော်တို့စလုပ်သင့်တဲ့ အချိန်အခါလည်းရောက်လာ ပြီ။ တကယ်လည်း လုပ်လည်းလုပ်ရတော့မှာ။ ကျွန်တော်တို့မှာ လည်း တစ် ယောက်ချင်းစို့၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ် နေတာဆိုတော့ စုလိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ခနီးကတော့တော်တော် ရောက်သွားပြီလို့ မှန်းပါတယ်”ဟု မြန်မာနိုင်ငံဝါးစိုက်ပျိုးရေးတော်

အသင်း ဥက္ကဋ္ဌဗြားကြော်ဝင်းက ပြောသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ရွှေနီးဆရာတော်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးပညာရှင် ဒေါက်တာစိန်စိန်သိန်း၊ စားသုံးသူ ကာကွယ်ရေးအသင်းမှ ဒေါက်တာအောင်မြင့်နှင့်လူမှုရေး အဖွဲ့၊ အစည်းပိုင်းမှ ဦးစီးသိမ်းတို့အား ဂုဏ်ထူးဆောင်နာယကများ အဖြစ်ရွေးချယ်ခဲ့သလို အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ ၁၅ ဦးကိုလည်း ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ အသင်းအနေဖြင့် လာမည့်တစ်နှစ်အတွင်း အမြင်ဖွင့်လုပ်ငန်းနှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ငန်း၏သစ်ပင်စိုက်ပျိုးမှုအပေါ် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းအပေါ် ပြည်တွင်းပြည်ပချိတ်ဆက်မှု လုပ်ငန်းများအား အမိကထား၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

“အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဖွဲ့ပြီးရင် အကြမ်းဖျင်းတစ်နှစ်က Work Plan ကို အသားဝင်အားလုံးကသိအောင် အကြောင်းကြား ပေးပါမယ်”ဟု အသင်း အတွင်းရေးမှုဗြားကပြောသည်။

အသင်းရေရှည်ရပ်တည်နှင့်ရေး၊ နှစ်စဉ်ကြေးနှင့် အသင်းဝင်ကြေး ၅၀၀၀ နှင့် နှစ်စဉ်ကြေးတစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၁၀၀၀၀ နှုန်း ယာယိသတ်မှတ်ထားကြောင်း သိရသည်။ အသင်းသားများ အနေဖြင့် အသင်းသို့ဝင်ရောက်ပါက မိမိဆောင်ရွက်လို့သည့် အသင်း၏ လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သလို ဝါးစိတ်ပါဝင်စားသူ မည်သူမဆိုအသင်းသို့ဝင်ရောက် နိုင်ကြောင်းသိရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဝါးစိုက်ပျိုးရေးအသင်း ရုံးချုပ် ကို မန္တလေးမြို့တွင်ထားရှိကာ ရန်ကုန်နှင့်နေပြည်တော်၌ ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။